

ལེབ་གཉིས་པ།

འཇིག་ཆེན་པོ་གསུང་པའི་ཀླུ་མཆོ།

མཛད་པ་ལོ།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

མཆོད་བརྗོད།	1
གཞུང་དོན།	1
དང་པོ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ།	2
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་བྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།	2
དང་པོ། སྤྱི་དོན་བཤད་པ།	3
གཉིས་པ། ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	48
སྟོན་པ་ཆད་མར་སྐྱབ་པ་ལས་ཆད་མ་སྤྱི་འཆན་ཉིད་བཤད་པ།	48
དང་པོ་ཆད་མར་བཤད་པ།	60
གཉིས་པ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ།	61
གཉིས་པ་ཆིག་ལྟག་མ་བཞིའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་མཆད་མའི་ སྤྱི་ས་བྱ་བྱ་སྤྱན་ཆོག་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།	79
ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོན་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་གང་ནས་ ཁོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	79
སྤྱི་བ་སྤྱི་ལོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ།	85
སྤྱི་བ་སྤྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།	92

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཕྱོག་པའི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ། .. 97

གསུམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལྷན་ལ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་དགག་བ། 99

བཞི་པ་ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མཆ་མས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་
བཤད་བ། 111

ལྔ་པ་རྟེན་ལྷན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཤེས་ལྷན་
ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་སྦྱིར་དགག་བ། 115

དྲུག་པ་འཆི་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆ་མས་སྦྱོར་བ་ལ་
གཞོད་པ་སྤང་བ། 138

གཉིས་པ་གོ་མས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་
མི་འཐད་པ་དགག་བ། 141

གཉིས་པ་དེ་ལས་སྦྱོར་བ་སྤྱན་ཆོགས་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་བ། 146

གསུམ་པ་དེ་ལས་རང་དོན་སྤྱན་ཆོགས་བདེ་གཤེགས་
འབྱུང་ཚུལ་བཤད་བ། 150

བཞི་པ་དེ་ལས་གཞན་དོན་སྤྱན་ཆོགས་སྦྱོར་བ་འབྱུང་ཚུལ། 154

གཉིས་པ་ལུས་ལྡོག་གི་སྒྲོན་ས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་	
བཤད་པ་ལ།	156
གཉིས་པ་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་	
གཏན་ལ་དབབ་ལ།	157
དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་ལ།	157
གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་ལ།	174
གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་ལ།	179
བཞི་པ་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་ལ།	190
དེ་ལ་ཚད་མར་འབྱུངས་པའི་སྒྲོན་ས་བསྟོན་པའི་དགོས་	
པ་བཤད་ལ།	228
མཐུག་བྱེད་།	232

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉུགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མཁན་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སློབ་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྟེ་ལོ་ལོ་བར་རེ་བསྐྱེད་ཅི་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཅི་ལ་གྱིས་ཁུལ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སླད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུག་ཆོག་
བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཚད་མ་
བྱུང་པའི་ལེའུ་རྣམ་བཤད་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད།

ཨོ་སྤྱི། གང་ཞིག་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་སྤྲོད་ལ་བརྟེ་བའི་གྲིབ་བསེལ་
འཕོ་བ་ཅན། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་ཡལ་གའི་སྤྱོད་ཡངས་ཆོགས་གཉིས་མེ་ཉོག་
དཀར་པོ་དག །རབ་རྒྱས་ཅི་བཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་འབྲས་བྱ་མི་དམན་
ཀྱན་དགའི་ཤིང་། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྤྲོད་མ་མཉམ་མེད་དཔག་བསམ་སྤྱོད་
པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིང་། །

གཞུང་དོན།

དེ་ལྟར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་གི་དོན་གྱི་
རྗེས་སྤྱད་པག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ། གཉིས་པ་ངས་བྱ་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་བྱུང་
པའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། དེ་

ཉིད་འཆད་བྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས།

དང་པོ། བཤད་བྱེད་མདོ་འགོད་པ།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། །ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ་།།
སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། །ཚད་མ་བསྐྱབ་བྱེད་རང་གི་
གཞུང་ཀུན་ལས། །བཏུས་ཏེ་སྒྲ་ཚིགས་འཛོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་སྒྲ་མས་ཚད་མ་མདོའི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མཚོད་པར་བཟློད་པ་བསྟན་ཅིང་། བྱེད་བྱེད་མས་
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཉིད་

ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བཟློད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་།
དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མཚོད་
ཟློད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་འདིར་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུས་
འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་བྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་བྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོའི་མཚོད་བཟློད་ཀྱི་ཚིག་དོན་
བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ལེའུ་འདིའི་གཞུང་གི་
འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས།

དང་པོ། སྤྱི་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱག་འཆའ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །གང་ལ་ན་ཆད་
མ་ལའོ། །ཆད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་མ་ཡིན་གྱི།
རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་ཆད་མར་འབྱུངས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ལའོ། །རྒྱ་
ཇི་ལྟ་བུ་ལས། ཆད་མ་ཇི་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་འབྱུངས་པ་ལ་ཞེ་ན། རྒྱ་བསམ་སྒྲོར་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས། འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆད་
མར་འབྱུངས་པ་ལའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། འགྲོ་ལ་
ཕན་བཞེད་པ། ཞེས་བས་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་
སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའོ། །རྒྱ་སྒྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ནི། སྟོན་པ། ཞེས་བས་བསྟན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །འབྲས་བུ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི།
བདེ་གཤེགས། ཞེས་བས་བསྟན་ཏེ།

དེ་ཡང་། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཞེས་སོགས་
གྱིས་བཤད་པ་ལྟར། ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྤང་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་
པ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱི་སྤྱུ་དང་། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་བྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྤྱུ་བས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པ་བརྟན་པ་དང་། མ་ལུས་
པར་མཐུན་པ་སྟེ། བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་གཉིས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འབྲས་བུ་གཞན་དོན་སྤྱད་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྒྲིབ། ཅེས་པས་བསྟན་
ཏེ། རང་གིས་གཟིགས་པའི་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་
ལམ་མཐའ་དག། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་བསྟན་
པའི་སྒྲོན་ས། འགྲོ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྤྱིར་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོན་ས་ལེའུ་འདིའི་
གཞུང་གི་འགྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཚོད་རྗོད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ངེ་ལྟར་
འཆད། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ལ། ལེའུ་འདི་
ཉིད་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་མདོའི་མཚོད་བརྗོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལམ་གང་
ལ་བྱོན་ནས། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་
མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་
གདུལ་བྱ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉི་ག་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ནི། གྲོལ་བ་དོན་
གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙུག་
ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དོན་
དུ། མདོའི་མཚོད་བརྗོད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པའི་ལེའུ་འདི་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་

ནོ། །

དེ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ནི། ཚད་མ་སྤྱི་མཉམ་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། གང་
 ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 ཚད་མར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པའི་དགོས་
 པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་དོ། །དེ་
 བས་ན། གཞུང་དེ་དག་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་མཆོད་བརྗོད་དེ་ལྟར་
 མཛད་པའི་དགོས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་
 གཞུང་འདིས་བཀའ་བའི་དགོས་པ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཤིག་བྱེད་པ་དག་གིས་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཐོག་མར་
 ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་ལྗོག་གི་བསྐྱུས་དོན་གཉིས་རྣམ་པར་འགོད་པ་
 ནི། གཞུང་གི་མཆམས་འབྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་
 པར་ཟད་དེ། ལུགས་འབྱུང་ནི། སྤྱོད་བྱེད་ལུགས་མེ་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་པ་
 ནས་མགོ་ཚུལ་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྗོག་གཉིས་
 ཀའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན། འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་མར་གྱུར་པ། ཞེས་པ་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ཀྱི་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མར་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མར་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྐུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཏྲག་
པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་སྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
ཚད་མ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ལྟར་གྱི་གཞུང་བྱ་
ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། བཅོལ་ལྡན་འདས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། གྲོལ་བ་
དོན་གཉེར་གྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་
བའི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྐུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུངས་པར་རིགས་གྱི། ཏྲག་
པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། མ་སྐྱེས་པ་
ནི་བསྐྱེད་པ་དོན་དུ། ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ཁྱད་པར་མེད་བྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་
བར་ཡིན་ལ། འོ་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
འབྱུངས་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་
པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་སྐྱོག་གྱུར་དོན་ཤེས་
ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཚུར་ཤོག་བྱ་རྒྱུ་དོན་བསྟན་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་ཉེ།

འདིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མཛད་པ་ཉིད།
 གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་ཉིད། རྒྱ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 འབྱུངས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་
 གྱུ་བ། ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་ཉིད་ནམ་པར་འགྲེལ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ། རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་ལ། ལུགས་འབྱུང་གི་བཤད་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་བཤད་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་སོགས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་གྱུ་བ། ཅེས་པ་ནས། གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཆད་མ་ཉིད། ཅེས་
 པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་། ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་ལྡོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི།།
 མཆོད་རྫོང་གི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། གོ་རིམ་དེ་ཉིད་
 ལས་ལྡོག་སྟེ་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་བརྫོང་གི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཤད་ན།
 བསམ་པ་ཕུན་ཆོགས་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 བསམ་སྦྱོར་དེ་གཉིས་ལས། རང་དོན་སྤངས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་འབྱུང་ལ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གཞན་སྤུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོལ་བའི་སྦྱོབ་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་རྒྱ་སྐུ་མ་སྐུ་མ་
 ལས། འབྲས་བུ་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་བའི་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

མཆོད་རྫོང་གི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་བཤའ་བས་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདེ་གཤེགས་མངའ་སྟེ།
གཞན་ལ་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སྟོབ་དཔོན་
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བར་སྟོན་པའི་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་བྱིར། གཞན་དོན་
དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུལ་རིང་དུ་གོམས་པར་མཛད་པའི་
སྟོར་བ་ལྷན་ཆོགས་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རྟོགས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་བརྟེས་
པའི་བྱིར། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་པན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་
དུ་སོང་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུལ་རིང་དུ་
གོམས་པ་མཐར་བྱིན་པར་མཛད་པའི་བྱིར། ཞེས་འབྲས་བུ་བྱི་མ་བྱི་མ་
རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས། རྒྱ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོགས་དེ་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་རི་ལྟར་སྤྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། འབྲས་
འབྲེལ་ཆད་མས་གྲུབ་སྟེ། རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་གཞན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་བསྟན་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་
མ་འབད་པར་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ལ་
སྟོང་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་ན། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་
འབད་པ་དྲག་པོ་དང་དུ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་རང་གི་བྱ་
གཅིག་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སེལ་བ་ལ་འབད་པ་བྱེད་པའི་ཆ་ཅམ་སྟེས་པོ་བར་
མ་དག་ལ་ཡང་མི་བྱེད་ན། དག་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་ལྟ་སྟོས་གྲང་

ཅི་ཞིག་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོ། །

དེ་བས་ན། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ལེ་ལ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་ཡིན་པས། གཞུང་དུ་རྒྱས་པར་མ་བཞག་ལ། རྟོགས་
ཆས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་གྱིས་བདེ་གཤེགས་གྲུབ་པ་ན།
རྟགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་ཆས་རིམ་པ་བཞིན་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་པར་
འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་ཆས་སྒྲིབ་པའི་ཆད་མ་
ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས་ལ། སྒྲིབ་པའི་རྟགས་གྱིས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་
པའི་རྟོགས་ཆས་ཆད་མས་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་གསུང་རབ་ལས། རང་ཉིད་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ། བདེན་བཞིན་
སྒྲུང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཏེ། གཞན་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་
དབྱུང་པ་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དེའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྤང་བྱ་དང་། སྒྲུག་
བསྐྱེད་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་ཐར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
རྒྱས་པར་དངོས་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་
མས་དེས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་བདེན་བཞིན་སྒྲུང་དོར་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་དེས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར།
སྒྲིབ་པ་འཆད་པའི་སྒྲིབས་སུ་བདེན་བཞིན་སྒྲུང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་དག་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལྷགས་འབྱུང་དང་། ལྷགས་ལྷོག་གི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་
པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་གང་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ཀྱན་མཐུན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར། ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དབང་སྤྱད་ལྟ་བུ་
རྟག་པ་རང་འབྱུང་གི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ལ་ལྷོས་པའི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །སྤར་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ་སྤྱིས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
དགག་པའི་ཆེད་དུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྒྱ་གང་ལས་ངེ་ལྟར་འབྱུངས་པའི་
ཚུ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཆད་པ་ལྷགས་
འབྱུང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་རྒྱ་གང་ལས་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུ་ལ་བཤད་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྒྱ་དེ་
དག་ལས་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་དོགས་
པ་བསལ་བའི་སྤྱིར། རྒྱ་དེ་དག་ལས་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལྷགས་
ལྷོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལྷགས་འབྱུང་གིས་ནི།
གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བསྟོན་པར་བྱེད་ལ། ལྷགས་

ལྷོག་གིས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་
 སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད། དང་པོར་ལུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་མཐར་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་དག་ལས་རི་ལྟར་
 འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ།

ལུགས་ལྷོག་གི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་འགྲོ་བ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱུ་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་བསྟན་
 པའི་སྟོན་ས་འགྲོ་བ་སྤྱད་པས་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
 བསྟན། འོན་པའི་མ་ལུན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པའི་བདེན་པ་
 བཞིའི་ཚུལ་ནི་རི་ལྟར་བྱུ། དེ་དག་ལ་སྒྲུང་དོར་རི་ལྟར་བྱས་པ་ལས་ཐར་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་ལ། བདེན་པ་ཞེས་སྒྲུང་དོར་བྱས་པས་ཐར་པ་རི་ལྟར་
 འཐོབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་སྐྱོབ་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་གྱི་རིམ་པ་
 ཅུ་མ་ཞེས་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་
 པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་བས་ན། ལུགས་འབྱུང་གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་འཆད་ལ། ལུགས་ལྷོག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་ལས་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་འཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། ལུགས་འབྱུང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། སྤངས་པ་བྱུང་
པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བཤིག་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དག་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། སྙིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དག་གིས་བེན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་ལྟོག་གིས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ།
བདེན་བཞིན་སྤང་དོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི།
ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དག་གི་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། གང་ཐག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་འགགས་པའི་འགོག་པ་
ཅ་མ་ཞིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་དག་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་
དགོན་མཆོག་ཡིན་ལ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བེན་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

སྐྱུག་ཀྱན་འགོག་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དང་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་དངོས་
སྟོབས་གྱི་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུབ་པ་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ལུང་གི་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འཇུག་དོགས་མད་དུ་བྱུང་
བར་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་རྟེན་དེ། ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་དཔྱེད་དང་།
གཞན་གྱི་དོ་དང་། གྲགས་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་
བཀྱར་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་
པའི་སྟོན་སྟེ། སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ལས་བདུད་དང་པས་གྱི་གློལ་བས་
མི་བྱེད་པའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་རིགས་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ། ཆད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་
པ་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལན་ཅིག་ཅམ་བསྟོམས་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱང་། སྤྱིད་པའི་རི་བོ་སྤྱིར་བརྟེན་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་
གཞན་དུ་ན། རི་སྤྱིད་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞན་གྱི་ཆོག་
ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་

ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་པ་ལྟ་ཞིག། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡང་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། ཉན་གྱིས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་དབྱངས་གྱིས་རོ་དག་པོས་དུས་ཆོག་གསུ་མང་པོའི་བར་དུ་བསྒྲགས་ཤིང་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡང་བཤད་དུ་མེད་པའི་མིག་གི་ཚུ་རྒྱན་ནམ་མཁའི་ཆར་ལྷར་པབ་ཀྱང་མཆོན་བརྗོད་པ་ཅམ་ཞིག་གི་པན་ཡོད་འབྱུང་བར་ཟད་གྱི་སྒྲུབས་འགྲོའི་དོན་གང་ཡང་ཆང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ལུགས་འབྱུང་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚུལ་རི་ལྷར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འོག་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ལུགས་དག་པོ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཐོག་མར་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་འཇུག་པ་དག་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཁྱོད་བ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤིད་དུ། །རང་རྒྱད་གྱི་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཐོབ་འདོད་གྱི་སྒྲོ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་སྐྱེ་ན། རང་གཞན་མཐའ་དག་གི་སྒྲུག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བ་ལྟ་སྒྲོད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས།

གཞན་ཡང་། རི་ཅམ་དུ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་

འབྱུང་བ་ཤུགས་དྲག་པ་དེ་ཙམ་དུ། དེ་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་དག་འཁོར་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་སྦྱེ་
ལ། སྒོ་དེ་ཉིད་ཇི་ཙམ་ཤུགས་དྲག་པ་དེ་ཙམ་དུ། སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་དྲག་
ཅིང་། སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་དྲག་པ་དེ་ཙམ་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཤུགས་དྲག་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་སྒོམ་པ་ཤུགས་དྲག་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱར་
བ་ཉིད་དུ་ལག་ཏུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཇི་
ཙམ་ཤུགས་ཆུང་བ་དེ་ཙམ་དུ། སྦྱང་རྗེ་དང་། སེམས་སྦྱེད་དང་། ལམ་སྒོམ་པ་
སོགས་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར།
གང་དག་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་མ་ཟད། ཆེ་འདིའི་བདེ་
བ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡང་མངོན་པར་སྤེད་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱ་
རིང་བ་བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་སྦྱོང་བས་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བཞིན་
དུ་ཡང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་དགའ་བར་འོངས་སྦྱོང་བ་
ཉིད་དུ་དབང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བར་རང་ཉིད་ཁས་འཆེ་བ་
དག་ནི་རྫོངས་པ་ཆེན་པོས་ཡིད་སྦྱོས་པར་བྱས་པའོ། །བརྒྱན་དུ་སྦྱ་བ་ཆེན་
པོས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
གོར་མ་ཆག་གོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་ཀྱང་། ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མར་གསུངས་ཀྱི། ལུགས་འབྱུང་
དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཐོག་མར་མ་
གསུངས་ལ། གང་ཞིག་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་
འདོད་པའི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་མོས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་བྱེད་
དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ཉིད་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པར་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུང་དང་རིག་པས་རྣམ་
དཔྱོད་པ། །སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས། །སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་མི་
ཏྱག །ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོག་པར་མཛད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་
ན། སྟུག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་མེད་དུ་ཇིས་སུ་འབྲེལ་བའི་

ཚུལ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོ་བ་མཐའ་དག་རེ་རེ་
 ཞིང་བགྱང་བ་ལས་འདས་པར་བདག་ཉིད་གི་པ་དང་མར་གྱུར་ཏེ། ས ན ་
 ཚད་མེད་པ་བཏགས་འི་རྩོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱས་ཤིང་གོམས་པ་ལས་འགོ་བ་མཐའ་དག་བྱ་གཅིག་པའི་མ་བཞིན་དུ།
 ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འགོ་བ་མཐའ་
 དག་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དེ་གཉིས་
 གྱིས་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སློ་སླེ་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དག་བྲལ་ན་དགའ་བའི་སློ་སླེ་བར་འགྱུར་
 ལ་སློ་དེ་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་འགོ་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ལ་མི་
 བཟོད་པ་དང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་སྦྱང་རྩེ་ནི། ཉན་
 རོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཅམ་གྱིས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་བའི་སྦྱང་རྩེ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པས། སྦྱང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་རྩེ་དེ་ཉིད་གསོས་བཏབ་ཅིང་སླེ་བ་དུ་མར་གོམས་པར་
 བྱས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལས། འགོ་བ་མཐའ་དག་
 སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་
 པ་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་རྒྱད་ལ་སླེ་བར་འགྱུར་ལ། སློ་དེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
 པོ་འཕྲུལ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་སླེས་པ་ཅམ་ནས། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སློ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་

པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། རོན་འདི་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་
ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཅས་ནས་སྐྱ་བའི་
སྐྱོ་འདོགས་ཀྱན་བརྟགས་མདོན་གྱུར་རྒྱུ་པན་སོགས་བྱི་རོལ་བ་ཁ་ཅིག་
མིན་པ་ལ་མེད་ཀྱང་། སྐྱོ་འདོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེ་བ་
ལ་ཡོད་དེ། སྟོན་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་རྒྱུ་པན་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
དང་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པར་གྱུར་པའོ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐས་སྐྱོ་མ་བསྐྱུར་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གི་
རྒྱུ་ལ་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཞན་དག་གི་ས་བོན་
ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། གྲུབ་མཐས་སྐྱོ་མ་བསྐྱུར་བའི་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་མཐོང་སྤང་གཏན་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་དོ། །

གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་པལ་ཆེ་བ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་
བྱི་འཇལ་བའི་མདོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། རི་སྲིད་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་ཏུ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མི་
སྲིད་ལ། དེ་ཉིད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་རྒྱུ་ལ་མ་སྐྱེས་
པར། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་མེད་པར་
འཇོན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་མདོན་གྱུར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེ་མ་ཡོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་
 དེ་སྤྲོད་དུ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྤྱོད་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
 བསྐྱོམས་པ་ལ་ངེས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྤྲོད་ཅིང་། དེ་དག་སྐྱེ་བ་དུ་མར་
 བསྐྱོམས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་མི་རུས་ལ། དེའི་སྤྱིར། རི་སྤྲོད་
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྤྱོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མ་རྟོག་
 པ་དེ་སྤྲོད་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ནལ་མ་སྐྱེ་མི་སྤྲོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད།
 ཆེ་སྐྱེ་མ་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་གིས་དོགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་
 པའི་སྤྱིར་དུ། དགོ་སྤྱིག་ལ་སྤྱོད་དོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་། ངེས་པ་ནལ་མ་
 སྐྱེ་མི་སྤྲོད་པས། རི་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྤྱོད་པར་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་
 པ་དེ་སྤྲོད་དུ། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པ་ལེགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྐྱོ་འགགས་ཏེ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན། འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྤྱོད་པའི་སྐྱོ་
 འདོགས་ཆོད་པ་ནི། ལམ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཆེས་ཆེར་གལ་ཆེ་ཞིང་།
 དེར་མ་ཟད། སྤྱོད་རྗེ་སོགས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་དུ་
 འགྱུར་སྤྲོད་ཀྱང་། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྤྲོད་དེ། མཆོངས་པ་དང་ཚུའི་
 རོད་བཞིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡང་། ལམ་ཡུན་རིང་དུ་
 གོམས་པར་བྱེད་པའི་གོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་སྐྱེ་མ་ནི། ལམ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་

ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མ་ནི། ལམ་ཡུལ་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གོགས་ཡིན་
ནོ།།

དེའི་སྤྱིར་གོགས་འདི་གཉིས་སེལ་བ་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གཅེས་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། གཞུང་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
ཐོག་མ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་ནས་སྒྲ་
འདོགས་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་སྤྱི་མ་ནི། སྒོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲའི་སྦྱབ་
བྱེད་ལྷག་ལྡན་འདོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་ལ། སྤྱི་མ་ནི།
གོམས་ལས་བྱུང་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས་ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་
ཡིད་ལོག་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་
སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ལ་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་
སྒྲན་པ་དག །རང་ཉིད་ལ་རག་ལས་པའི་སྦྱེས་བྱའི་ནད་གསོ་བར་འདོད་པ་ན།
དེའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཙམ་
གྱི་ཡང་སྦྱག་བསྐྱེད་སེལ་མི་རུས་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་ལ་བཅོལ་བ་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་གྱུར་ན་དགོས་པ་དེ་བསྦྱབ་རུས་པར་མཐོང་ནས། ཐོག་མར་བདག་ཉིད་
སྦྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་། བྲལ་ཞིང་གནས་ངན་ལེན་མ་ལུས་པར་སྤངས་

པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། གདོད་འགོ་བ་མཐའ་དག་
སྒྲུག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་སྟོ་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་
བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་རྒྱ་
མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། དེའི་ཐབས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་
སྟོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོ་དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
ཅེས་བྱའོ། །

སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རི་
ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་། བཅེ་ལྟན་སྒྲུག་བསྐལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་
རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྟོར་མཛད། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྐྱོག་གྱུར་བ། །དེ་འཆད་
པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐལ་རྒྱ་
བཅས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བསམ་པས་གོ་དགོས་པ་
དག་ནི། ཐབས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཡོངས་སྲུ་དཔྱོད་
པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་དཔྱད་ན། ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན། དང་པོར་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་ཐོབ་

པའི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་པས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་
 བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པ་དང། སྦྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ལུས་པ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་ཅིང། ཡང་ན། མདོན་མཐོ་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དག་ནི། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཚད་མས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་ལ། དེས་ལེགས་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི། དངོས་པོ་
 སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ཡང་མདོན་མཐོའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ན་རུས་ཀྱི། དུད་འགོ་
 ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་གི་འགོ་བ་དང། སྦྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམས་
 པའི་རྟེན་དག་ལ་རུས་པ་དེ་མེད་པར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་དག་ཀྱང་། མདོན་མཐོའི་ལུས་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 ལྟར་ཆུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་སྟོད་ལ་གྲུས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བས་ན། ཆེ་ཕྱི་མར་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྦྱེས་
 བུ་ཆུང་དུ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་
 བཅས་ཞི་བའི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྦྱེས་བུ་འབྲིང་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཅི་

རིགས་པའི་སྒོ་ནས། གཞན་དོན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་
སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དོན་དེ་དག་ཀྱང་། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྒྱུད་སྟེ། བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
འཆད་པར་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིག་ཤེས་ཆད་མས་
ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་ལ་དཔྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནས། དཔྱད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། མངོན་མཐོང་གི་ཐབས་ལ་རྟོག་ཚུལ་
རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པའོ་ནི། སྒར་ལེའུ་དང་པོར། མཐོང་དང་མ་མཐོང་
དངོས་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད་བྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དེ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་དེ་ནི་ཚོགས་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ཏུ་
འཇིན་པ་ཉིད་སྤིད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་མཐོང་ཞིང་།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་བདག་འཇིན་དེའི་གཞོན་བྱེད་དུ་ངེས་
ནས། སྤིད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་རྩ་བ་ནས་བྱུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་
པའི་གཉིན་པོ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་འི་ཤེས་རབ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་གསོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་འབྲེལ་པར་བྱ་

སྟེ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐབས་
སྣ་ཆོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གོམས་
ཡུལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་སྤང་སྦྱེས་པ་ནི།
སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ཏེ།
བདག་མེད་པའི་དོན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་
པོར་སྦྱེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ནི་སྦྱོམ་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
མཐར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་
བྱུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་ནས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་མ་ལུས་
པར་སྤངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། མངོན་པར་རྟོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན། འདིས་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་།
རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཙོ་བརྒྱད་པོ་དག་ཉི་བར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་དག་ཀྱང་། རྣམ་པ་དུ་
མར་ཐབས་མང་པོ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རུ་བཤད། ཅེས་པའི་

བར་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས། དེ་ཤེས་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསམ་སྒྲུབ་ཕྱན་ཆོག་གས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རང་
 དོན་ཕྱན་ཆོག་གས་བདེ་གཤེགས་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་ཉིད་
 གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་གཞན་དོན་ཕྱན་
 ཆོག་གས་འགྲོ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཆད་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་ཕྱན་
 སུམ་ཆོག་གས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཆད་མར་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ཡང་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ། བདེ་གཤེགས་སྤངས་པ་བྱེད་པར་
 གསུམ་ལྡན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ནི། དང་པོར། རང་ཉིད་ཉེ་བར་འཆེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ལོག་ཏུ། གཞན་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་མ་གྲོལ་བར། གཞན་
 གྲོལ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལུགས་
 ལོག་གི་སྐབས་སུ། བདེ་གཤེགས་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ངོས་
 ནས་བཤད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་
 དོར་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་ལུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་
 པ་ལ་རག་ལས་ཀྱི་རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་མི་
 རུས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་སྤྱིར། རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་
པ་ཡིན། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།
དེའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིབ་འི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྐབས་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་དག་ཀྱང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཅིའི་སྤྱིར། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤོང་བར་
བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དག་མ་བཤད་ཅེ་
ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་
སྡེ་སྡོད་དག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས། ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར།
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་། ལྟ་བ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པ་
ཅམ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཆོགས་གསོག་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཆོགས་
གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་སོགས་ལས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འཐོབ་པའི་བྱེད་
པར་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རེ་ཤིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་
བཟློན་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་དག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡེ་
སྡོད་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་

གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་དག་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་
གཙོ་བོར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡེ་སྡོད་ནས། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་
པའི་སྒོ་ནས་རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྡོད་དུ་མི་
རུང་བ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཤད་ལ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབ་བ་
པའི་སྒོ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྡོད་དུ་རུང་བ་དག་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་གསུམ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྒྱས་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་
དག་ནི་ལེའུ་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེར་མི་
འཆད་དོ། །

ད་ནི་ལུགས་སྟོན་གི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་རི་ལྷར་བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡང་ན་སྟོན་གྱི་
བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མངོན་པའོ། ཞེས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲོལ་བ་དོན་
གཉེར་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མངོན་

པའི་སྒོ་ནས། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་ནས། འོ་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲང་དོར་གྱི་ཚུལ་དེ་ཡང་
ཇི་ལྟ་བུ་སྟམ་པ་ལ། དེ་ཉིད་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་ལམ་གཏན་ལ་འབབས་
པར་བྱེད་པ་ནི། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ན། འཁོར་
བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྒོ་མི་སྒྲེ་ལ། འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
མ་ཤེས་ན། ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱས་སུ་མི་རྟོགས་པས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེའི་བྱིར། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་
ཞིག་སྒྲེ་བ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རིམ་པ་དག་ལ་ཚད་མས་སྒོ་
འདོགས་ཚད་པའི་ངེས་པ་ཉིད་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་
པས། སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་དག་གིས་
འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་ཅིང་།
འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཇིན་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོར་ཤེས་ནས། འཁོར་
བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་། འཁོར་བ་
ལྡོག་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་
རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །

དེ་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡང་། དང་པོ་འཁོར་
བའི་མཚན་གཞི་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེ་ལྟར་
འཁོར་བའི་ཚུལ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། སྤྱག་བདེན་སྟོན་པའི་
གཞུང་དག་གིས་འཁོར་བའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་
སྟོན་པའི་གཞུང་དག་གིས། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚུལ་
རིགས་པས་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྤྱག་བསྐལ་
འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ། ཞེས་པས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་
སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་བ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བྱས་སྤང་པོ་དེ་དག་ཉེ་
བར་སྦངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཁོར་བ་དང་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་མཚན་གཞི་བཟུང་ཞིང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་མེད་དེ།
སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ནས་འདིར་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྦྱུལ་དུ་དོགས་པ་ལ།
འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་སྐྱབ་པར་བཞེད་
དེ། གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་
ཅད་ཀུན་ཆེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་ནི། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་བ་
སྐྱེ་མ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་ལམ་
སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་འགྱུར་བ་
སྐྱབ་པའི་དོན་དུ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཞིང་།

འོན་ཀྱང་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཐ་མས། རིག་པ་སྤྱི་མ་གཞན་མཚམས་སྒྲོར་བ་
སྤེད་པ་འགྲུབ་པ་ལ། སྤྱི་མ་ཐག་གི་རིག་པ་དང་པོའི་སྤོན་དུ་རིག་པ་གཞན་
སོང་བར་འགྲུབ་དགོས་པས། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་པའི་རིགས་པ་དག་ཀྱང་
གསུངས་མོད་ཀྱི། ལུགས་སྒྲོག་ཏུ་བཤད་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་བསྤྱི་བ་པའི་རིགས་
པ་དག་དང་། རིགས་པའི་ཚུལ་མི་འདྲོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་མ་བྱས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་དག་ཉེ་བར་སྤངས་ཏེ།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་
དག་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞི་དང་ལྡན་པར་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་བ་
དེ་ནི་རིས་འགའ་དམིགས་པའི་སྤྱི་བ་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྟག་རྣམས་ལ་ཡོད་
མིན། ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེའི་འོག་ཏུ། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་འབྲས་
བར་འདོགས་པའི་ཡིད་འབྱུང་སྤྱི་མ་པ་ན། འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་རྒྱས་
སམ་མི་རྒྱས། འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་དུ་
རྟག་པར་བྱེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་བར་གི་ངོ་བོ་ཚར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་
མི་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱི་བ་རོ། །དེའི་སྤྱི་བ་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྒྱ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱ་བ་ཀྱན་
འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་།

ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་སྦྱར་ཏེ། གཞུང་གི་རིམ་
པ་བཞིར་བཅད་ནས་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་དོན་འཆད་པ་ཉིད་ལས་

རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། འདིར་མ་གྲིས་ལ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དག་ནི། ཁོ་བོས་གཞན་དུ་
རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་དེ་དག་
ཀྱང་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

འོན་ཀྱང་། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་
ཡོད་ན་ཡོད་མེད་སྒྲིབ་རོ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟོན་པའི་
གཞུང་གི་ཆོགས་འདི་དག་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་
ངོས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་གཞུང་གོང་འོག་གཞན་ནས་ཀྱང་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ། ལེའུ་
གཉིས་པ་འདིར་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རིགས་པའི་དབང་སྤྱག་གིས་
རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་དེ།

འདི་ལྟར། བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཛོ་
ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ་འདི་སྐྱེས་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ།
མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མིང་དང་གཟུགས་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་
ཀྱིས་སྐྱེ་མཆོད་དུག །སྐྱེ་མཆོད་དུག་གི་རྒྱུ་ཀྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྒྱུ་
ཀྱིས་ཆོར་པ། ཆོར་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤོང་པ། སྤོང་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ལེན་པ།
ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤིང་པ། སྤིང་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐྱེ་པ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
གྲ་ཤི་དང་། ལྷ་དང་། སྐྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡིད་
མི་བདེ་བ་དང་། འབྱུག་པ་དང་། འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་

འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཡན་
ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་
ཞིང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་ཐབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་ལ་མྱོངས་པར་བྱེད་པ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོབས་
སུ་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་མངོན་པ་བ་གཞན་དག་འདོད་ལ། རིགས་པའི་
དབང་སྤྱད་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་
ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་
རིག་དེར་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེས་སྤང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཏི་ཐུག་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུ་བྱེད་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་སོ། །རྣམ་

བར་ཤེས་པ་ནི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་གང་ལ་བསྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 གྱི་གནས་སུ་དང་པོར་ཞུགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་མིང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་ཏེ། རྣམ་
 ཤེས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་ཐོག་པར་
 གྱུར་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྤང་པར་གྱུར་པའོ།
 །ཚོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུག་ལ་འོངས་སྤྱད་པ་ན།
 དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་དག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་སེམ་པ་དང་གདུང་བ་
 དང་བཏང་སྟོམས་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའོ། །སྲིད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་
 སྤྱག་རྣམས་ལ་སྤང་དོར་དུ་འདོད་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་སྲིད་པ་
 དང་། འཇིག་པའི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་
 གསུམ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱད་ཆད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པའོ། །ཞེས་ཚུལ་མངོན་
 པ་པ་གཞན་དག་འདོད་ཀྱང་། འདིར་རིགས་པའི་དབང་སྤྱག་ནི། བདེ་བ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་ནི་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་འདོར་བར་འདོད་པ་ནི་
 འཇིག་པའི་སྲིད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་ནི་
 སྲིད་པའི་སྲིད་པའོ། ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ནི་སྲིད་འདོད་གང་སྤྱིར་ཡང་། །སྟོག་
 ཆགས་བདེ་སྤྱག་ཐོབ་པ་དང་། །འདོར་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། །འདོད་དང་

འཇིག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། ལེན་པ་ནི། གཙོ་བོར་
འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ། མ་འོངས་པའི་སྤང་པོ་ལ་ཐོབ་པར་
འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་སྤང་པོ་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། །སེམས་ཅན་
གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་པར། །བདེ་སྤྱད་དོར་ཐོབ་འདོད་པས་ན། །དམན་པའི་
གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་སྤྲུལ་མ་མེད་པ་ནི་སྦྱིར་སྤང་པོ་ཅམ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱི་མ་
ལེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མེད་ཚུལ་བྱད་པར་བཤོ། །སྦྱིད་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་ལས་གྱིས་
བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པ་མ་སྤྱ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱི་བ་ལེན་པ་
ལ་མཛོན་དུ་སྦྱོགས་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་
ཤེས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། །བདེ་མིན་བདེ་
བར་འདུ་ཤེས་པས། །ཀྱན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གྱུར་པ། །དེ་སྦྱིར་མེད་པ་སྦྱིད་
ཉིན་ཡིན། །ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྦྱི་བ་ནི། དེ་ལྟར་བའི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་མིག་ལ་
སོགས་པ་རིམས་གྱིས་དོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པའོ། །ཀ་
བ་དང་འཆི་བ་ནི། དེ་ནས་ན་ཚོད་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པའོ།
ཀ་ཤི་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཀས་པར་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་ནས་
འཆི་བ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་

ནི། ཆེ་སྒྲ་མའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་ཆེ་སྐྱེ་མའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཆེ་འདིའི་གནས་སྐབས་
ཡིན་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆར་གཅིག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་
གི་ཆེག་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྒྲིབ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་
པས་རི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ལས། མ་རིག་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཕྱང་པོ་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲེད་ལེན་གཉིས་ནི། འཕེན་བྱེད་དང་མངོན་པར་
འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིབ། དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་དངོས་ཟིན་ན། འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཁོང་དུ་ཆུད་
ནས། དེའི་གཉིན་པོར་ལམ་གོ་མས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མ་རྫོངས་པར་
འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་འདིར། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ་སྒྲིད་སྒྲིད་གཉིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་རིགས་པས་
གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མི་ཤེས་སྒྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་
བརྗོད་སྒྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་སྒྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་
སྒྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་སྒྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱའི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་ཟིན་ན།

ཅ་བ་ཕྱངས་ཕྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བྱས་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཅ་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་བཟུ་བའི་
མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པར། ཉེས་ཀྱན་དེ་ཡི་ཅ་བ་ཅན། །དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་
ཟུ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱ་པར་བྱེད་དོ། །

མདོར་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཕྱང་པོ་འདི་དག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤོང་བ་
ཡོད་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཏབ་ནས་བྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
ནས་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་མདོན་དུ་སྤོགས་
པར་བྱེད་ལ། ལས་གསར་པ་དག་ཀྱང་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱང་པོ་ལ་
སྤོང་བ་མེད་ན། ལས་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་འགྲུབ་པར་
བྱེད་མི་བྱས་ཏེ། སྤོང་བ་མེད་ན་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་
རྒྱལ་སྤོང་དག་ཀྱང་རྩ་ལྷོར་འདོར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་བ་དེ་ཡང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་ཡོད་
ཅིང་། མེད་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བདག་ལ་ཆགས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་དབང་
སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་སྤོང་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་རིགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཇིན་དང་སྤང་། །
འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པས་རྒྱུན་རྒྱུས་སྦྱོར་པར་བྱེད། ཅེས་
 དང་། རྒྱུན་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི། །བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟེན་པར་བྱེད།
 །དེ་ནི་བདག་གིས་ཞེན་པ་ཡི། །ས་བོན་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས། ཞེས་
 དང་། ལེགས་གོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་
 འཛོམས་བྱེད། །ལས་དང་ལུས་ངག་གནས་ན་ཡང་། །གཅིག་མེད་སྤྱིར་ན་རྒྱ་
 གསུམ་ཅན། །སྦྱོར་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་བོན་མེད་པར་སྦྱ་གུ་བཞིན། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་རིགས་པས་གཏན་
 ལ་ཕབ་ནས། མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་ངེས་
 ཞིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ན།
 འཁོར་བ་ལ་བྱལ་བྱར་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་དེ་དག་སྤངས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་
 འབྲལ་རུས་སུ་ངེས་ནས། སྦྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་
 རུས་སུ་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་དག་བསྟན་
 ཟེན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། །དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱིངས་
 ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྦྱོས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་
 དག་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྦྱག་ཀུན་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་དང་། ཐར་པ་སྦྱངས་ལས་འདས་པ་ནི། མིང་གི་རྒྱུ་བྱངས་ཡིན་ལ།

འགོག་བདེན་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་འདེད་དག་གིས་ཀྱང་། གཙུ་བོར་
སྐྱུག་ཀྱན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དག་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་གཞུང་གི་ཆ་གོང་འོག་དག་ལས་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་
པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་རང་གི་རྒྱུ་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་
ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱན་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ཡོད་
པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། གང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་པར་གང་
འབྲས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
འདིའི་རྒྱུ་རིགས་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི། འགལ་ལྷོ་བ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གོ། །

འདིའི་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། རྟོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ནི།
གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ། དེའི་རིགས་ལ་
གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་
མེ་མེད་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཞིན། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་
འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་

ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་འབྱུང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། བདག་དང་མི་འབྲལ་པར་འདོད་པའི་སྟེང་པ་རང་སྟོབས་གིས་འཛིན་པ་མཛོན་སུམ་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བདག་བདེ་བ་ལ་སྟེང་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་དེ་ལྟར་གི་དབང་སོགས་དང་། བྱི་རོལ་གི་ཟས་གོས་ལ་སྟེང་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྲུལ་སྟེ་བ་མཛོན་སུམ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཆེ་འདིའི་སྟུག་བསྐྲུལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མཛོན་སུམ་ཚད་མས་བྱུང་ལ། འཆི་ཁའི་སྟེང་པ་ལས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྟོར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་བ་ན། མཆམས་སྟོར་བའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟུག་བསྐྲུལ་ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱི་མའི་སྟུག་བསྐྲུལ་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །

རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྟུག་བསྐྲུལ་ཡིན་ཡང་། ཆེ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ངེས་པ་ཅམ་གིས། དེའི་སྟེང་དུ་སྟུག་བསྐྲུལ་གི་ཕྱོག་པ་དངོས་སྟོབས་གིས་རི་ལྟར་ངེས་ཀྱས་ཞེ་ན། ལས་ངན་གིས་འདུས་བྱས་པ་སྟུག་བསྐྲུལ་གི་དོན་ཕྱོག་ཏུ་དངོས་སྟོབས་གི་ཚད་མས་ངེས་ཀྱས་ལ། དེ་ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་དང་། འཆི་ཁའི་ལས་སྟེང་ལས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྟོར་བ་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་བ་ན། རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་དོན་དང་
ཐ་སྙད་གཉི་ག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་གིས་སྐྱབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པར་ངེས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་སྒྲུལ་ན།
འདི་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་
གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱན་མ་ལུས་པར་བཟད་པ་ཡོད་པར་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱན་མ་ལུས་པར་བཟད་
པའི་འགོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐར་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་
ཐར་པ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་དེས་ཀྱན་མཁུན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟར་གང་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་
རིགས་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་བཟད་པ་ཡོད་པས་བྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་
སྟོབས་ཆེན་ཉེ་བས་གང་རེག་རྒྱན་ཆད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་རིགས་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།
དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་
སོགས་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་སྤྲ་མ་ཉིད་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་ཉགས་ལས་ཤེས་བུའི་སྐྱབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན་
ཀྱན་མཁུན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་

ཀྱང་། ལེའུ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཀྱན་མཁའ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཤིང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལེའུ་འདིར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་
 མཁའ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོག་གཉི་ག་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཅིང་གཞུང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར། སྒྲུག་ཀྱན་དོར་བྱ་དང་འདོར་བྱས་སུ་ངས་ཤིང་། སྒྲུག་ཀྱན་
 སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཡོད་ངས་དང་ཐོབ་བྱས་སུ་ངས་པ་ན། ཞེས་བདག་གིས་
 ཐབས་རིམ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བྱས་སྟེ་ཐར་པ་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་སྒྲིབ་
 འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་
 དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 དོན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་
 དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་འཛིན་སྤྲོད་པའི་རྩ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་བདག་
 འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བར་
 བསྟན་པ་དང་གསུམ་པོ་འདིར་ངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲི་རོལ་པ་གང་དག་
 བདག་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ན་འཁོར་བ་པོ་དང་གྲོལ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་

འགྱུར་བས་སོ། །

དེ་བས་ན་འཁོར་བ་པོ་དང་གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
བཅེངས་གྲོལ་གྱི་བདག་ཁས་སྦངས་ནས། ཁ་ཅིག་ནི་དབང་སོགས་བདག་
གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཐར་ལམ་ཡིན་པར་སྒྲུ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དབང་
སྐྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་དང་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་གྱིས་གྲོལ་བར་སྒྲུ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲ་
འབལ་བ་དང་ལུས་གདུང་བ་སོགས་གྱི་དཀའ་ཐུག་གྱི་གྲོལ་བར་སྒྲུ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་ལུགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གཞུང་འདིར་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་
བཀག་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པའི་ལམ་གང་ཡང་
གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པར་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
ལ། འོན་ཀྱང་སྦྱིན་བྱེད་གྱི་ལམ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་དང་དངོས་སུ་འཛིན་
སྦངས་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལམ་ལ་སྦྱིན་བྱེད་དང་། གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས། ཐར་
པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་བྱེད་གྱི་ལམ་ནི། ཐག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་མི་
ཉལ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་ཡང་
སྦྱིན་བྱེད་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་སྦྱེ་བ་དང་
ན་བ་དང་ཀ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པའི་
མི་ཉལ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིང་
བ་སྦྱེས་པ་ན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཚུའི་བླ་བས་ལྟར་གཡོ་བའི་ཕྱ་བའི་མི་
ཉལ་པ་དང་དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ངང་ཚུལ་

ལས་མ་འདས་པ་སྟེ། ཆོས་གཉིས་པོ་འདིར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ནམ་གྱི་ཆེ་
གོམས་པ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ན། ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱང་
པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་བདེ་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་བོར་ནས། ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་ངེས་ཏེ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་
བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས། ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་
ཁམས་གོང་མའི་སྟེང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དག་ཀྱང་མའི་འོབས་དང་འབྲ་
བར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་མིང་གི་སྐྱག་མ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་སྐྱེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཙུགས་མ་མིན་པ་སྟེ་བ་
ལ་ནི། སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་ངེས་པར་
དགོས་ཀྱི། སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ངན་འགྲོའི་
སྐྱག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་སྐྱེད་པར་བྱས་པས་སྤྱི་མ་སྟེ་མིའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དགེ་སྤྱིག་ལ་སྦྱང་དོར་བྱེད་པ་ཙམ་འབྱུང་ཡང་། སྐྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཛོན་གྱུར་ཉིར་བར་ཞི་བའི་སྟེང་བདེ་བ་སྟེ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་སྐྱེད་མི་སྤྱིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས། །
སྐྱག་བསྐྱེད་བསྒོམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་ཅིང་སྐྱག་བསྐྱེད་བར་རྟོགས་པ་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་དང་ཕྱང་པོ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་
ཕྱང་པོ་འདི་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་ལོག་ནས་

རིམ་གྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱད་བསྐྱུལ། །སྤྱད་བསྐྱུལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས་།
ཞེས་མདོ་དང་སྦྱར་ནས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་
དེ་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་ལམ་བདེན་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤང་པོ་མི་རྟག་
པ་དང་སྤྱད་བསྐྱུལ་བ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་སྤྱིན་བྱེད་གྱི་ལམ་དང་། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་
རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐར་ལམ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོགས་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་
བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཞད་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་
པར་ངེས་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྩོམ་སྟོན་སྤྱི་འདི་ལ་སྤྱད་པོའི་ཆོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་དང་
རྒྱན་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཅུ་མ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་
པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ངར་འཇིན་སྟོན་སྤྱི་མ་སྤངས་པའི་ཐ་མལ་བ་དག་ལ་ད་
ལྟར་གྱི་ལུས་འདི་དང་། ལྟའི་ལུས་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་བྱེད་པར་ཅན་བརྗེ་བའི་
རྣམས་པ་བྱུང་ནས་ངེས་པར་སྤྲ་མ་འདོར་ཞིང་སྤྱི་མ་ལེན་པར་འདོད་པའི་

མངོན་ཞེན་འདུག་པའི་སྤྱིར། སྒོ་དེས་ཡིད་གྱི། ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་
 བཏགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྒོ་མི་གསལ་བ་འདི་དང་ལྟའི་དབང་པོའི་
 སྒོ་ལྟ་བུ་ཆེས་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་གནས་ལ་བྱང་བ་དག་འདོར་ལེན་གྱིད་
 ཐབས་ཆེད་ན། ཆོང་བ་ཆོང་གི་ཁེ་མཐོང་བ་ལྟར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་པོད་པའི་
 བརྗེ་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ང་སྤང་པའི་ཆོགས་རྒྱན་
 ཙམ་ལ་བཏགས་པར་ཤེས་ན། ངས་སྤང་པོ་འདི་དང་འདི་བརྗེ་བར་བྱའོ་སྟམ་
 དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་ག་ལ་འབྱུང་། དེས་ན་གང་ཟག་སྤང་པོའི་ཆོགས་རྒྱན་
 དང་ཡ་གྲུལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་
 ལ། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲོམ་པ་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
 གྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཙན། བྱོད་སྤང་
 པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་བར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་
 དམིགས་སུ་སྤང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཆོས་
 ཙན། བྱོད་རང་དབང་བའི་རྗེས་སུ་བདེན་པར་མེད་དེ། བྱོད་སྤང་པོ་དང་
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་། རྟགས་དའི་ཁྲབ་པ་ངས་སྒྲ་ལ། གང་ཟག་
 རང་དབང་བ་དང་སྤང་པོ་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་ཏེ། སྤང་པོ་ནི་མི་རྟག་ཅིང་
 གཞན་དབང་ཙན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྤང་

པོ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་
མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་།
གང་ཟག་གི་དག་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་འདྲའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན་
རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་དམིགས་པ་དང་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་བདག་
མེད་པར་ངེས་ཀྱས་ཤིང་རྩ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་
སྦྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་
ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་
ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྒྱན་
ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་རྩལ་ཐོབ་ཏུ་གང་
ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཀྱན་
བརྟགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་བད་

དེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་སྒྲུང་དོར་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ནས་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱི་མ་མེད་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཐར་ཐོབ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། སྒྲུང་དང་དོར་བྱ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྟོམས་ཅན། །ཅུན་སྟེའུ་མཚུངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ལུགས་སྟོབ་གི་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོན་ནས། འཁོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་གསོག་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་སྟེད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། སྟེད་པ་ཡང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྟོན་སྟེས་ལ་མ་རིག་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། སྐྱབ་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པའི་ཐར་པ་རིགས་པས་བསྐྱབས་ཞིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་བྱུངས་བྱུང་བའི་སྟོན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་བྱེད་དང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་དོགས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་

གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པོ། །

སྟོབ་པའི་རྟགས་ལས་བདེ་གཤེགས་དཔོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྟགས་དག་འཆད་པ་ནི། སྟོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། ཞེས་བྱ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། འབྲེལ་ཤེས་པར་སྦྲལ། །སྤྱི་འོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཆད་མར་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་མར་འབྱུངས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

སྟོན་པ་ཆད་མར་སྐྱབ་པ་ལས་ཆད་མ་སྤྱི་འོན་ཉིད་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། ཆད་མར་གྱུར་བའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཆད་མའི་སྐྱེས་
བུའི་མཆན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཆོག་ལྷག་མ་བཞིའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོ་
ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱ་ལྷན་ཆོགས་ལས་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆད་མ་སྤྱི་འོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཐུབ་པའང་མཆན་
ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། །མཆན་ཉིད་དགོད་པ་དང་། །

འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་དོན་ངོས་གཟུང་
བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་
ངོས་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ཚད་མ་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་
ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངོས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་
བཅས་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་
མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཚད་མ་སྐྱེའི་
མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ལྟར་གྱི་གཞལ་
བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་སྐྱ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་བསྐྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བཙོ་སྟེག་ལ་
སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་རང་གིས་ངེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་དེ་དག་
བྱེད་རྒྱས་སུ་གནས་པ་ནི། ཚད་མ་འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་
པར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་སྐྱོན་པ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མ་ཁྲབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྲབ་ཆས་པ་སྤང་བ་དང་། མི་
སྤིང་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་སྐྱ་བུང་གི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་སྐྱོན་ཅན་
ནོ་ཞེ་ན། སྐྱ་བུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་པ་གང་ལ་བློ་རྟོག་དེའི་རྒྱ་བརྗོད་

འདོད་དཔོག་པ་ལ་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་
མ་དེ་ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ས་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་
དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནི་གང་ཡིན། ཚུལ་རི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་སྐྱེ་བ་པོ་ཡི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བྱེད་
པ། དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་སློ་རྟོག་པ་དེ་ལ་རབ་དུ་
གསལ་ཞིང་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། ཚད་མ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་
བ་དེ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་པ་ལ་བརྗོད་འདོད་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ངག་གི་
སྒྲུབ་ཀྱི། སྐྱེ་བ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟགས་ཏེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་གྲང་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
ནོ།

སྐྱེ་བྱུང་ཚད་མ་ཞེས་པ་སྐྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་དེའི་དོན་དཔོག་པ་ལ་ཟེར་
ན་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ངག་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་
དོན་སྐྱེ་བ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་
དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
འབྲེལ་པ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དབང་སྒྲོའི་བཤའ་
པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅས་ཉིད་ལས་མངོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབས་

པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ངག་དེ་སྤྱོད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་
 བཅོས་དེ་འཆད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 རོན་གང་སྤོ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་སྤང་བ་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པ་པོའི་
 བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་དེ་ཅམ་ཞེ་ག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་
 པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་
 ཉིད་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་པོ་དེས་གང་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 ཆོག་ཐམས་ཅད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་རོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་སྐྱབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་བྱབ་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་རོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ན་
 བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོ་དེས་གང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་
 བསྐྱབ་བར་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་གྱུབ་དགོས་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་རོན་
 ཐམས་ཅད་གྱུབ་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབས་པ་དོན་མེད་
 པར་སྤྱོད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱན་དུ་རིག་བྱེད་དོན་
 དེས་དགག་པ་སོགས་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་
 གསུངས་མོད་ཀྱི་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བ་ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མར་འགྱུར་
 ཏེ། མི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྤོ་གུན་རྫོབ་པ་བྱན་པ་བཅད་ཤེས་ནི་
 ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེ་བྲིད་ལ་བྱབ་ཆེས་པའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་

དེ། ཁྱོད་རང་དབང་དུ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་
འབྲེན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྤྲུམ་ས་བཟུང་ཞིང་རྟོགས་ཟེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་ཡང་བྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
ཞིག་བྱེད་གཞན་དག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྤྱོད་ས་སྤྲུལ་པ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་
མཚན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་མཚན་ཉིད་བྱུང་ཆེས་པའི་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མི་སྤྱིད་པ་སྤང་བ་ནི། དོན་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ནི་
མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
བྱུང་དུ་ཤེས་པ་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་དང་སྤྲུལ་བ་ཤད་པའི་མཚན་ཉིད་
དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་སྒྲོ་དེ་ནི་ཚད་མར་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གྱི་
ནང་ནས་སྒྲོ་དེ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་ཚད་
མའི་འབྲས་བུ་དག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། ཚད་མའི་ཆོད་
པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་
ཡི་ཡུལ་འདོར་ལེན་ལ་སྐྱེས་བུ་འདུག་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྒྲོ་དེ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་ལ་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་བསྐྱབ་པ་དེ་འཛིག་བྱེད་དུ་ཡོད་ན། ཚད་
མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་འདི་འཛིག་རུས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

དེར་ཐལ། སྒོ་འདོགས་རང་དབང་དུ་གཅོད་ཀྱས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་
ཐ་དད་པས་སྒོ་ཡི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་དག་འཛོག་དགོས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ཅི་ཆད་མའི་
མཆན་ཉིད་རང་དབང་དུ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་
བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཆད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཉིད་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ངེས་སམ་ཆད་མ་སྤྱི་མ་གཞན་ལ་སྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་འགལ་ཡང་
ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་ལ་མི་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
ལྟར་ན་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་ཡང་ཆད་མ་སྤྱི་མ་གཞན་ལས་མི་བསྐྱུ་བར་
ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འདིར་སྒོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒོ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ།
སྒོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་རིག་མདོན་སུམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་མི་
རྟོགས་ལ། དེའི་སྤྱིར་རང་དབང་དུ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་ལས་
ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་ལས་ཆད་མ་རྟོགས་ན་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་
བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཡོངས་སུ་
དབྱེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟོགས་ལས་ཆད་མར་རྟོགས་ཀྱས་ཀྱང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྐྱུ་མི་སྐྱུ་བྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་མྱོངས་པ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ཡིན་པས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། དེ་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱས་ཤིང་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ཉིད་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིག་ཤེས་གྱི་ངོར་མེད་དེ། མཐུར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཆད་མའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་གཉིས་མེད་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་མེད་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་དེ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལས་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ལས་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་ན་བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མིན་ཏེ། རིག་བྱེད་སོགས་ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཐར་ལམ་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་མྱོངས་པ་བསྐྱོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་བཀའ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གྲོ་ལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཚུལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞལ་བྱ་
 ལ་མི་སྐྱ་བ་ནི་རང་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་ལ། རང་གིས་
 ཡོངས་སུ་དབྱུང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་ཚད་
 མིན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་།
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་དུ་ནི་སྤྱ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྟོངས་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་
 འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྟོངས་པ་བསྒྲེག་པའི་སྤྱིར་དུ་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་
 སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཚད་མ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱ་
 བའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་
 དབང་སྟོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ལྷ་སྐྱ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པར་བཤད་
 པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་མ་ཟད། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་
 གྲང་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་སྐྱ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་
 མཆན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་རེ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་སྟོ་ནི་
 འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་མི་བསྐྱ་བ་གཅིག་
 བཤད་དོ། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་གྲང་གཞན་མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་མོད།
ཚད་མ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་ལ་སོགས་
པ་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མིན་སེལ་དུ་བཤད་
ཟེན་པའི་སྤྱིར་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། །ཚད་མ་སྒྲིམ་མེད་ཅན་
ཞེས་པ་ཞེས་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་མ་བཟད། ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འདྲིས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་
ཞེས་པའི་དོན་དམ་པ་སྤྱིར་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། །

དེས་ན་སྤྱར་ཚད་མ་སྒྲིམ་མེད་ཅན་ཞེས་པ་ཞེས་པས་རང་གི་གཞལ་བྱ་
ལ་གསར་དུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཞེ་པ་ཅམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་
བཤད་པར་སློབ་དཔོན་འདི་མི་བཞེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་ཆོས་ལ་རང་གིས་
ཡོངས་སུ་དབྱད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མི་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡང་།
ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེས་མེ་རྒྱ་དང་བཙོ་སྟེག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་
གཏན་ལ་བབས་ནས། གཉིས་ཆོས་ས་སོར་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
ཞུགས་པ་ན་མེས་བཙོ་སྟེག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་འདིས། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱད་
པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ཅམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་

དུ་གཞུང་སྤྱི་མས་བསྟན་པར་ཁས་སྤངས་སྟུང་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དོན་
དམ་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སོགས་ནི།
གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱན་མཁན་པོས། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་དང་། ངི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མར་
སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་འདི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའང་སྟོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་ཅམ་ལ་མི་བསྐྱེད་
བ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པའི་
དོན་དམ་པ་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་དུ་ངེས་པ་
ན། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་
ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་
དག་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་
ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དགོས་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ལྟག་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁོ་བོས་ནི་ཕྱོགས་འདི་ལ་གཟུ་བོའི་
སྟོན་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ན་གཞོད་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྤྱི་འཇམ་ནི་དང་གི་གནས་
 ལུགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་འཇམ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དང་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་དོན་དམ་པའི་ཆད་མར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རང་
 གི་མཚན་ནི་དེ་ཤེས་པ་ལ། ཤེས་གང་རིག་མེད་སྤྱི་རྒྱུ་བསམ་པས། རང་གི་
 མཚན་ནི་དང་འཇུག་སྤྱི་རྒྱུ་འཇུག་ཤེས་པ་ལྟོན་ནས་འཆད་དེ། ཤེས་པ་གང་གི་རང་
 གི་མཚན་ནི་དང་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། སྤྱི་རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དང་གི་སྤྱི་རྒྱུ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་
 ལུགས་གཞན་ཆད་མས་རིག་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ མཛོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བས་ཤེས་པ་དེ་ནི་དང་གི་སྤྱི་འཇམ་
 རྒྱུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ནི་དང་དུ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་མེད་དོ། །

འོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ནི་དང་ཡིན་ན། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་འཇུག་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་གསལ་པའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་འདི་དག་ཅིའི་སྤྱི་རྒྱུ་གསུངས་ཞེ་ན། གཞུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་
 སྤྱོད་གསལ་བ་དང་མ་སྤྱི་རྒྱུ་བར་ཐ་སྤྱི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གསལ་བ་དག་བསྟན་
 པས། ཤེས་པའི་རང་གི་མཚན་ནི་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དང་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ། གཞུལ་བྱ་རྣམས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་
 ཞེས་འཆད་དོ། །

ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཆད་མ་རང་གི་གཞུལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་

བའི་ཚུལ། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་གནས་པ་ནི། མི་བསྐྱེད་ཞེས་པར་བཤད་པའི་
 ཚུལ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་སམ་ཞེས་ན། དེར་མ་ཟད་མ་ཤེས་འོན་གྱི་གསལ་བྱེད་
 གྲང་མི་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 སྐྱེས་བྱས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཆོད་
 མས་བསྐྱན་དགོས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱིར་བསྐྱན་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་གྲང་ཆོད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པའི་ཡུལ་ལོ། །འཇུག་ཡུལ་དང་
 ཐོ་དེ་ཉིད་ལ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་ནི། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སྐྱེད་
 ཞེས་པས་བསྐྱན་ལ་འཇུག་ཡུལ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་གཞུང་
 འདིས་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོད་མས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འོན་དེ་ཉིད་
 བཙོ་སྤྱི་གསལ་གྱི་འོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གཞལ་བ་ལྟར་དངོས་ཐོ་ལ་གནས་
 པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་འོན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཆོད་མ་དེས་མ་ཤེས་
 པའི་འོན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་རང་སྒྲོབས་གྱིས་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙུག་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་གྲང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་འོན་ཡིན་
 ཞོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

འོ་ན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྒྲོན་ཐོའི་རང་གི་ངོ་ཐོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་ངེས་
 བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་གྱིས་སྒྲོན་ཐོའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཆོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་ཐལ། སྒྲོན་ཐོའི་སྤྱི་སྤྱར་མ་ཤེས་གསལ་དུ་ཤེས་
 པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲོན་ཐོའི་རང་གི་མཆོན་

ཉིད་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པ་མཁྱེན་པས་དགོངས་པའི་སྤྱིར། དེར་
ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡང་སྡོན་པོའི་སྤྱི་མ་
ཡིན་གྱི་སྡོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྡོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
རང་གི་ཚད་མ་སྤྲུལ་པས་དབྱུང་བའི་དོན་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

དང་པོ་ཚད་མར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱུང་བའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཚད་
མར་བཤད་པ་དང་། གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་ལྟར་མི་བསྟུ་
བ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྟ་དབང་སྟོ་ལ་སོགས་པ། དེ་
བཞིན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བཏོན་ནས་འཆད་དེ། །དེ་ལྟར་ན། ཆོས་
ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སོགས་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྡོན་
པོ་སོགས་ལ་མི་བསྟུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་ལྟར་བསྟུ་

བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྲལོ། །

གཉིས་པ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གྱུར་པ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པ་དང། དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་དོགས་གཙུག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་གྱུར་པ་སྒྲིམ་པ་
ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྱུར་མཐེན་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་མ་སྒྲིམ་
པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་དེར་གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡོངས་
གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྱུར་མཐེན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གོམས་
པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པ་གོ་བའི་
ཆེད་དུ་གྱུར་པ་སྒྲིམ་པ་དེའི་སྤྱིར། ཡང་ན་གྱུར་མཐེན་དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱོད་
ཚིགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་
ལས་མ་སྒྲིམ་པའི་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་གྱུར་མཐེན་མི་སྤྱིད་པ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་དོགས་གཙུག་བཤད་པ་ལ། ཐམས་
ཅད་བྱེད་ཤེས་པ་གྱུར་མཐེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཤེས་པ་མཐར་སྤྱོད་པ་གྱུར་མཐེན་དུ་སྐྱབ་པའོ།
།དང་པོ་ལ། དབང་སྐྱབ་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང། དེ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་

མ་སྐྱེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཏྟག་པ་
རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཚད་མ་ཏྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་
ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་སྤྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་
དག་མི་ཏྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བཟོན་པ་ཉིད་དུ་
སྐྱབ་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་ཚད་མ་དེ་ཏྟག་པ་ཡིན་ན་ཁོས་ཡུལ་དེ། ཡང་ན་
ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འཇལ་བའལ། ཡང་ན་ཏྟག་ཏུ་འཇལ་དགོས་ཏེ་རེས་འགའ་
འཇལ་རེས་འགའ་མ་འཇལ་ན། ཁོས་ཡུལ་དེ་འཇལ་བ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་པར་
སོང་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་ཡུལ་འཇལ་ན་ཏྟག་པར་འགའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །
ཁོས་ཡུལ་དེ་ཏྟག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། ཡུལ་དེ་མི་ཏྟག་པ་ཡིན་པ་
ཉམས་ལ། ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འཇལ་ན་ཁོ་ཀྱན་མཁྱེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་མི་ཏྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་མི་
ཏྟག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཡུལ་ཏྟག་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཏྟག་
པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་པོ་ཁ་ཅིག །འདིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་
ཏྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཏྟག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་པ་ལ་ཏྟག་མི་ཏྟག་གཉིས་ལས་མི་ཏྟག་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་དེན་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་དང་། ཏྟག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་

དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་བདེ་ག་ཤེགས་སྟོང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་
ནས། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པ་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མ་
རྟག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲ་བ་བྲིད་ལས་ཅོག་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་
བསལ་བར་བྱ།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས་དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་
ཡང་། ཤེས་པར་བྲིད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་
འཐད་དེ། །དབང་ཕྱུག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲིད་པ་པོར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་
དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་སྒྲ་བྱི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྟག་ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་བྲིད་ཅེ་ན། མི་འཐད་
དེ། རྟག་པ་རྟེན་ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་རྟེན་གྱི་
རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱིར།

ཉེས་པ་དེ་མ་བཟོད་ནས་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་། སྒྲར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཉེ་དེའི་གཉེན་
པོར་ལམ་བསྐྱོམ་ནས་གསར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཟེར་ན། དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་ཡིན་པ་བདེན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དབང་ཕྱུག་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྐྱབ་བྲིད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་

ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་སྤྱུག་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པའི་སྤྱི་བྱེད་དགག་པ་ལ། སྤྱི་བྱེད་ལྟར་སྤྱད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དབང་སྤྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་སོང་སྟེ། སྤྱོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་སྟེན་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་བྱམ་སོགས་བཞིན། རོན་བྱེད་རུས་པའི་སྤྱིར་དག་སྟེན་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས། དང་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་དབང་སྤྱུག་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་རོལ་པ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རོན་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལག་བཟོའི་རིགས་མང་དུ་བྱང་ཞིང་བྱེད་ཤེས་པ་དག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དབང་སྤྱུག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་ཤེས་གིས་སྤྱུལ་པར་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཆངས་པས་བྱས་པར་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་པར་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་འདིར་དབང་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་སྤྱུག་

གིས་བྱས་ན་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བྱེད་
 བ་པོ་ཡང་དབང་སྤྱག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀྱན་
 མཐེན་དུ་མིང་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་དགོངས་ནས། འཛིག་རྟེན་འདི་
 དག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། ཐམས་
 ཅད་བྱེད་པ་པོ་ཀྱན་མཐེན་ཡིན་པ་བཀག་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་གནས་པ་མཐེན་པའི་ཐུགས་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཉིད་ཀྱན་མཐེན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱ་ལ་བཏགས་ལ་དག་ག། སྐྱབ་བྱེད་ལ་
 བཏགས་ལ་དག་ག། །དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ།
 དང་པོ་ནི། ཅི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྤྱོད་ནམས་སྤྱིར་སློབ་སྟོན་དུ་
 སོང་བ་ཅེས་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། སློབ་ཀྱི་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 ནམ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅེས་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གང་། དང་པོ་ལྟར་
 ན་ཏགས་འདི་དག་སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
 དག་མིན་པར་ཐལ། འདི་དག་རང་རྒྱ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར། འཇམ་ཞེས་པ་བཏགས་པ་བྱི་མ་
 སྤྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་པ་དེ་དག་གི་ཏགས་ཆོས་གཉིས་
 ལྟན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སློབ་ཀྱི་པ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། ཡང་ན་
 གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་དབང་སྤྱག་གཉིས་མ་ངེས་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་དབང་སྤྱག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་

སོང་བར་ཐལ། སྡོད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །
འདོད་ན་ཉག་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བཏགས་ནས་དགག་པ་ནི གལ་ཏེ་དབྱིབས་
ཉགས་སུ་བཀོད་ནས། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་དེ་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་
བྱའི་རྩ་ལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་རྩ་བུམ་སོགས་དང་
མཚུངས་པའི་དབྱིངས་བྱེད་པར་བ་ཉགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་མིན་
པར་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་རྩ་བུམ་སོགས་དང་དབྱིབས་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་
དབྱིབས་ཅམ་ཉགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པོ་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱའི་རྩ་ལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཇེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་རྩ་བུམ་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་རབ་ཏུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཉགས་དེ་ལས་སྐྱེས་བྱའི་རྩ་ལ་བས་བྱས་པར་ཇེས་སུ་དཔོག་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་མཐའ་དག་རྩ་བུམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱའི་རྩ་ལ་བ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉགས་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་
གྲུབ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྩ་བུམ་དང་རི་ལ་སོགས་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་
པའི་དངོས་པོ་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དག་ལ་ཡང་། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་
ཉིད་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་དབྱིབས་ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་
བུམ་བཞིན་དུ་རི་པོ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་རྩ་ལ་བས་བྱས་པར་ཇེས་སུ་དཔོག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་རྩ་ལས་མི་དཔོག་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་འདིམ་པ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་
འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་དག་དང་འདིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅམ་དུ་རིགས་མཚུངས་
པའི་སྤྱིར་གོ་མཁར་ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བྱས་པར་གྱུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་འགོད་ན་
སྤྱོད་མཚུངས་མ་གྱུབ། དབྱིབས་ཅམ་འགོད་ན་བྱུབ་པ་མ་དེས་སོ་ཞེས་བྱས་
པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཚུལ་འདི་ནི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ལ་
བརྟགས་ནས་སྤྱོན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་ངོས་གཟུང་བའི་སྤྱོན་ནས་དེ་གཉིས་མི་
མཚུངས་པར་སྤྱོན་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་གྱིས། སྤྱི་ནི་མི་རྟག་སྟེ། འབྲས་བྱ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དཔྱོད་བ་པ་ན་རེ། སྤྱིར་བྱས་པ་རྟགས་
སུ་འགོད་ན་དཔེ་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱམ་པའི་བྱས་པ་རྟགས་
སུ་འགོད་ན་རྟགས་སྐྱལ་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་
དེ་ནི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྤྱིར་བྱས་པ་དང་
བྱམ་པའི་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་འབྲས་བྱ་བྱས་པ་སྤྱི་ཅམ་
དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་འབྲེལ་པ་ཅན་སྤྱི་བྱམ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱས་པ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ནས་སྤྱོན་བརྗོད་པའི་ལྟ་ཆོད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ཅམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་མཚུངས་
ཆོས་གྱུབ་ཅིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱུབ་པ་གྱུབ་པའི་སྤྱིར་

རྟོ།

ཅའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཅེས་བྲ་ཞེ་ན། ས་རོལ་པོ་
ལ་དེ་ལྷར་སྒྲོན་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་ཉིས་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་གང་བཀོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འབྲས་མཚུངས་པའི་
ལྷག་ཆོད་ཅེས་བྲོ། །

དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར། འབྲས་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆ་ཡིས་ནི། །བསྐྱབ་བྲ་
མི་འགྱུར་པར་སྒྲོན་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས་སྐྱ་བ་པོའི། །བསམ་བས་དེ་
ཡང་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཀར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷ་ཆོད་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་
དའི་དབྱེ་བ་བསྒྲན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བུམ་པའི་བྲས་པ་སྐྱ་ལ་མེད་ཅེས་ཚུད་
ན་མ་བྱུང་བ་ལྷར་སྐྱང་བ་དང་སྐྱའི་བྲས་པ་བུམ་པ་ལ་མེད་ཅེས་ཚུད་ན་འགལ་
བ་ལྷར་སྐྱང་བ་དང་། དེ་དག་ཏྱག་པ་ལ་ཡང་མེད་ཅེས་ཚུད་ན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མ་ངས་པ་ལྷར་སྐྱང་བའི་སྒྲོན་ས་ཚུད་པ་སྤྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྲ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ལྷར་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ནི་བསྐྱབ་བྲ་སྐྱབ་བྲས་ཀྱི་སྤྱི་
ཏྱགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བྲད་པར་ཐ་དད་ལ་བཏྱགས་ནས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞིང་འདིར་ནི་དབྱེ་བས་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྲད་པར་གང་ཏྱགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྲ་སྐྱབ་མི་བྲས་ཤིང་། དབྱེ་བས་ཀྱི་སྤྱི་ཏྱགས་སུ་བཀོད་པ་བྲད་པར་ལ་
བཏྱགས་ནས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་དང་བྲད་པར་གང་ཏྱགས་སུ་

བཀོད་ཅེས་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། སྐྱེས་བུའི་ཚོལ་
བས་བྱས་པའི་རྩ་བུམ་སོགས་དང་དབྱིབས་ལྡན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ན་བྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྩ་མཁན་
གྱིས་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྲིན་ལ། དེ་དག་དང་དབྱིབས་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་འཇུག་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ན་བྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཚུལ་སྒྲིན་པ་
ནི། དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་གྱི་བྱད་པར་བུམ་པ་སོགས་ལ་དབྱིབས་
ལྡན་གྱི་སྐྱེས་འཇུག་པར་བྱབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་གྱི་སྐྱེས་སྐྱོར་
བར་མཐོང་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སོགས་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བྱས་
པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་མ་
དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་མཐོང་བ་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་རྩ་ཙམ་པར་དཔོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།
དབྱིབས་ལྡན་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་སྐྱོར་
བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་བྱབ་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་སྐྱེས་
དེའི་དོན་བྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །བྱབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱེས་ནམས་ལུལ་

དུས་གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
གཞན་དབང་ཙམ་གྱིས་འབྲུག་པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཙན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ།
དངོས་དང་། དེའི་ཞར་བྱང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་སྒྲུག་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་སུན་འབྲིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། སེར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཅེར་
བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་གཞན་དག་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་འགོག་
རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། སྒོ་བདེ་ནི་མི་རྟག་པ་རང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེལ་ལྟ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཡང་
སེམས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་བཅའ་པོ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་པ་
བཤུས་ན་འཆི་བའི་སྒྲིབ་ཤིང་སེམས་ལྟན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་
འགོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དབྱིབས་ལྟན་ཙམ་གྱིས་སྒྲེས་བྱས་བྱས་
པའི་དབྱིབས་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲ་བར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
རྟག་པའི་ཁྱད་པར་བཅའ་པོ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞར་བྱང་བཤད་པ་ལ། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
གཉིས་ལས་ངོ་བོ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་
རིམ་བཞིན་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པ་ནི། གཏན་ཆིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
གཉིས་ལས་ངོ་བོ་གཙོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཙན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མ་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི་དེ་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་ཆོས་ཙན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོགས་

ཆོས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པའི་ངོ་བོ་
སྐྱའི་སྤྱིར་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ན། བྱེད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་སྐྱའི་སྤྱིར་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་
མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་དོན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱིར་དུ་ཏྲགས་དེའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
དངོས་པོ་འཕམ་དོན་ནི་གྲུབ་ན་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན་ལྷག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཤན་མི་ཏྲག་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཡིན་པ་དང་སོགས་པས་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་དེ་
ཉིད་གང་ལ་འཇུག་པ་མཐུན་སྤྱིར་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆད་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པར་
འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་རེག་བྱ་ཅན་ལ་ལུས་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པར་འདོད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་ནི། འབྱུང་བ་
བཞི་དང་ཡིད་རྣམས་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་ནི་དེ་དག་ལ་
ཡོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་དང་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་
ཀྱང་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་ཅན་ཞེས་འི་མིང་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་མཐུན་སྤྱིར་དུ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་། དོན་རེག་བྱ་ཅན་དེ་ཉིད་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཤན་ལ་གཉིས་ཀའི་

ཚད་མས་གྲུབ་པས་རེག་བྱ་ཅན་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚས་ཅན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་
རྩལ་སྤྲོན་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་པས་ཐོགས་བཅས་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཞི་གང་ལ་
འབྱུག་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
དོན་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་འགགས་པ་དེ་ཉིད་
འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲོན་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ངག་དོན་ནི། རེག་བྱ་ཅན་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་
ཞེས་པ་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ངོར།
ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲོན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚས་མ་གྲུབ་
པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། །དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་ཁྱོད་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེས་འདོད་
ཚས་ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་
ངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་འགོད་པར་བྱའོ། །

སྐྱ་ཅམ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་ཀྱང་སྐྱ་མ་འཁྲུལ་བ་ལས་དོན་འགྲུབ་པོ་
སྟམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་བ་དང་འགལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་སྐྱ་ནི་འཁྲུལ་བ་མེད་ན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཞེས་
པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་
དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱ་ཅམ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་སྤ་
བོ་ཚས་ཅན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་སྤྲུག་

གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོ་འདིའི་མིང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་ལག་
 ལྡན་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་གཉིས་རྩ་
 ཅན་དང་སྤང་པོ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོའི་
 མིང་དུ་སྐྱར་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་འགྲོ་བ་དང་ལག་
 ལྡན་གཉིས། རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ཡང་། གྲགས་པའི་དབང་ཅམ་
 ལས་ཁྱོད་གཉིས་དེ་དག་གི་མིང་དུ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་
 བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་དོན་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་གཉིས་རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོ་
 ཆེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་འགྲོ་ཞིང་ལག་པར་དང་ལྡན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེས་ན་ལག་ལྡན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་འབྱུང་བ་
 མེད་ཀྱང་དོན་ལག་པར་དང་ལྡན་པ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་པར་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ན་
 ཁྱབ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབང་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱིར་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དབང་
 སྐྱབ་ཏུ་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 བོ། དབང་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་པ། དེ་ནི་ཏུག་པ་གཅིག་ལུ་ཡིས། ། ལྷ་
 ཆོག་ལ་འདི་དག་འབྱེན་པར་བྱེད། །ཅེས་སྐྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་
 རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དབང་སྐྱབ་དེ་ནི་སྐྱ་གྱའི་རྒྱར་འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
 མི་འདོད་དེ་སྐྱ་གྱའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་ལྷར་དབང་

ཐུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཐུ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་རྟག་
 པར་གནས་པའི་དུས་གང་གི་ཆེ་ལ་ལར་ཐུ་གུའི་རྒྱ་མིན་པར་གནས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་
 མ་འགྱུར་བར་ཡང་། འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཐུ་གུའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་རྟོག་ན་
 བྱི་མཚོན་དང་སྒྲན་སོགས་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ནག་པའི་ལུས་ཀྱི་མ་སྐྱེད་པ་
 དང་འབྲུབས་ཤིང་སོས་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེར་མ་ཟད་དེ་
 དག་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྒྲོང་དུ་མ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སོས་པ་དང་སྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱི་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟོག་རིགས་བར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་དབང་ཐུག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་
 རུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་
 པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ། ཁྱོད་ཕན་བྱེད་དུ་ལོག་པས་
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཁྱབ་པའི་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱ་གང་དག་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་
 བུ་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱུང་
 པ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། །འབྲས་བུ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ནམས་བྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་འང་ཐུ་གུ་

བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་བྱང་
 བར་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱང་
 བར་མེད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྱ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དེ་
 མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི་རྒྱ་ཡིན་
 གྱི་མ་གྱུར་ན་མིན་ཏེ། ཞིང་དེ་ལྟག་པར་ཚོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་
 བྱས་པ་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་བྱང་པར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་སོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་
 རེ་རེ་བ་རང་བཞིན་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། ཚོགས་པ་ཁོ་ན་དབང་སྒྲིའི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་དེ་ལྟར་དབང་སྒྲུག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་རང་བཞིན་མི་
 འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཞེས་དེ་ལའང་གསལ་མི་གསལ་སོགས་བྱང་
 བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་དབང་སོགས་ཚོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་
 སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། །སོ་སོ་སོ་སོར་དེའི་རྒྱས་པ་
 མེད་པ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་བྱང་པར་མེད་པས་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་
 སོགས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་བྱང་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
 ཕྱིར་སོ་སོ་སོ་སོར་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་ཚོགས་ན་
 འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་འབྲས་
 བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འཐད་ཀྱི་དབང་སྒྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཡང་རང་བཞིན་བྱང་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཤེས་

པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅོད་པ་དགོད་པ་ནི།
 ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱིས་
 དབང་ཕྱག་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་རང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་
 ཐམས་ཅད་བྱེད་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འདོད་ཀྱི། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་
 ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་
 འགྱུར་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །

དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་བསྟོམས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་ཅིང་དེར་མ་ཟད། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། ། ཡང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆད་
 མ་མེད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆད་མ་ནི་ཡོད་ན་སྤྱི་བུའི་གངས་དང་དཔག་ཆད་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱང་རིང་པོ་ནམས་ཀྱི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཞིག་
 ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་མ་
 ཡིན་ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅེས་སྐྱར་ནས། སྤར་ནི་ཐམས་ཅད་བྱེད་
 ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་། འདིས་སྤྱི་བུའི་
 གངས་དང་རྒྱང་རིང་པོ་སོགས་མཐོང་བ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་
 པ་བཀག་སྟེ། སྐྱང་དོར་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་གྲོལ་བ་
 དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཀྱན་མཁྱེན་འཆོལ་བའི་
རྒྱ་མཚན། ཀྱན་མཁྱེན་འཆོལ་བའི་ཚུལ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བའི་ཀྱན་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པ་ཡང་དག་དུ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་
ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལེན་པར་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །དེ་
འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཆོལ་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་འདི་ཡིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེའི་མངོན་པར་
འདོད་པའི་བསྐྱེད་བྱར་བྱུར་པའི། འཁོར་བའི་འཇུག་ལྷོག་མཁྱེན་ནམ་མི་
མཁྱེན་སྙམ་དུ་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱའི། །
སྟོན་བྱའི་གངས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དབྱུང་པར་མི་བྱ་
སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ལས་སྟོན་བྱའི་གངས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་རེ་
ཤིག་འགར་ཡང་ཉར་མཁོ་མེད་ཀྱི། གྲོལ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་
ཕྱིར། འོ་ན་དེ་སྟོན་དབྱུང་པའི་ཆེ་སྟོན་པར་འཇིན་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ལ་བྱང་གྲོལ་
གྱི་ལམ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འཆོལ་བའི་དོན་མེད་

ལ། མི་ཤེས་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་
 མི་བྱེད་པར་ཐོག་མར་གང་སྤང་བ་དེ་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། །འདི་ནི་རྟོག་ལྡན་དག་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་
 དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་དེའི་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་སྤྲས་པ་དག་ལ་ཆད་མས་
 གཞོད་པ་འབབ་མི་འབབ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཆད་མས་
 གཞོད་པ་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་
 གྱིས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་
 འཇུག་ལྷོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་
 མངོན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོན་བྱའི་གྲངས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མངོན་པ་ཅམ་
 གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐག་རིང་པོ་
 མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་
 གྱི་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཡང་རུང་། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་
 གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་འཁོ་
 བའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་
 ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དག། །ཚུར་ཤོག་བྱ་གློད་སྟོན་
 པར་བསྟན་པར་གྱིས་ཤིག། །འདིས་ནི་སྟོན་བྱའི་གྲངས་དང་རྒྱང་རིང་པོ་
 སོགས་མཐོང་བ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གུན་མཁྱེན་གྱིས་དེ་དག་མཁྱེན་
པ་དང་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་གུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་ལྟག་མ་བཞིའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱ་
ཕུན་ཆོག་གས་ལས་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་ཆིག་ལྟག་མ་བཞིའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་
བུ་རྒྱ་ཕུན་ཆོག་གས་ལས་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ལྷག་ས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་ས་
ལྷོག་གི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ་འོ། །

ལྷག་ས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། ཐབས་ཤེས་ཕུན་ཆོག་གས་ལས་དོན་གཉིས་ཕུན་ཆོག་གས་སུ་
འབྱུངས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་ཆད་མར་འབྱུབ་པར་བསྟན་པ་འོ། དང་
པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཆོག་གས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་
ཆོག་གས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་རང་དོན་ཕུན་ཆོག་གས་བདེ་གཤེགས་འབྱུབ་
ཚུལ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོག་གས་སྦྱོབ་པ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། མཐའ་དག་སྤྱད་པ་སྤེལ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་
 པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པོ་སྤྱད་པ་ལ་དང་པོར་
 སྙིང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། མཐའ་དག་སྤྱད་པ་སྤེལ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་
 སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་དེའི་ཐབས་ལ་སྒྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འགྱུར་བ་
 མིན་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་པ་སྤེལ་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སྙིང་རྩེ་སྒྲེ་བ་དུ་མར་གོ་མས་པར་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པ་ལས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲེ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་གོ་མས་པར་
 བྱས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་ན་ཡང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲོལ་བ་ལ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མི་མངའ་
 བའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྤང་བ་ལ། སྒྲེ་བ་དུ་མར་གོ་མས་པ་
 མི་སྤྱིད་པ་དགག་པ་དང་། གོ་མས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་
 འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་པ་ན་རེ། སྙིང་རྩེ་སྒྲེ་བ་དུ་མར་གོ་མས་པས་
 ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྒྲེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་ཞིག་པ་ན་དེ་ཡང་འཇིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱང་པན་པ་དག་སྒྲོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་

འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གསུམ་བཤད་དེ། །རྒྱན་ལས་སྒོ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་དང་། །ལུས་འབྲས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །དུས་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལ་
 བརྟེན་ནས། །གོམས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟར། ཆང་
 དང་མྱོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྒོ་ནས་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒོན་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་སྒོ་ལུས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱར་གྱུར་པ་དང་། ཅིག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་སྒོ་
 ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྟེན་
 ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་ནི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱུ་བ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་
 དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འདིར། རྒྱང་
 བན་ཡིད་སྒོ་འབྲུང་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་མ་གྲུབ་ན། ལུས་ཞིག་ན་སྒོ་རྒྱན་
 ཆད་པས་བྲུབ་པ་མི་འབྲུབ་པར་དོགས་པས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར། ལུས་ཉིད་
 འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན། ཞེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱ་སྒོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡང་། ལུས་སེམས་
 ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅམ་ནི་
 འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་ལྟར་ཅིག་བྱེད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་དང་། དེག་
 པ་གཟུགས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱར་འབྲུར་བ་ཅམ་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན། རྒྱ་མཆན་ཁས་སྤངས་སྤྱིར་ན་འདོད། །ཉིར་

ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ཡོད་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
སྐྱེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་དགག་པ་དང་། ཡིད་ཞེས་ལུས་ཁོ་ན་ལ་
བརྟེན་པ་དགག་པ་སྟེ་གཞུང་དོན་ཆོད་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ།
མ་ཡིན་རྟེན་ནི་བཀག་སྐྱེར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་
མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་ཞེས་པ་
ནས། ཐམས་ཅད་ཆོད་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་
ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་ལའང་། དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་
ལ་རིག་པ་སྒྲ་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས། ཆོ་
འདིའི་རིག་པ་དང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་སྒྲ་མ་དང་ཆོ་འདིའི་རིག་པ་ཐ་མ་
འཆི་ཁ་མས་རིག་པ་སྐྱེ་མ་མཆམས་སྟོར་བ་ལ་རྒྱ་ཆད་མ་ཆད་གི་བྱེད་པར་
མེད་པའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། ཞེས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ལྟོག་པ་མིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་མེད་པ་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་རིག་པ་སྐྱེ་མ་མཆམས་མི་སྟོར་ཏེ། འཆི་སེམས་
ཡིན་པའི་བྱེད། དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་འགོག་པར་
བྱེད་དོ། །

ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།

སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོ་ནི། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། ཞེས་སོགས་
དང་། ཡོད་མེད་དག་ལ་བརྟེན་མེད་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་
ཕུལ་བྱ་འབྲིབ་མེད་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རེ་རེ་བསྟན་པས་གསུམ་ཀའང་
དགག་བྱ་གཅིག་པོ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམ་གྲངས་པར་འཆད་དོ། །

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོས་སྒྲོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར། སོ་སོར་འགོག་པ་ལ། སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཡིན་པ་
འགོག་པ་ནི། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ནས་སེམས། ཞེས་པ་ནས། མེ་དང་
ཟངས་མའི་ཁྱེད་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲོ་ལ་ཚུ་བརྟེན་པ་ལྟར་ལུས་གཞི་
དང་། སྒྲོ་དེ་ལ་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་འདོད་པ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། མིན་ན་དེ་
གནས་བྱེད་གཞན་གང། ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལུས་སེམས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མར་མེ་ཞིག་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མར་
མེའི་འོད་ཡུལ་གཞན་ན་འདུག་པའང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཞིག་ན་
ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཡང་འཇིག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ལུས་སེམས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་

སྣམ་པ་འགོག་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལུས་བྱང་འགྲིབ་མེད་པར། ཞེས་པ་ནས། དེའི་
 ཕྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

སྒོ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ནི། རི་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཅིག་གོ། །སྒྲུབ། དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ན། །ཕྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་
 འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་ཆེ་འདིའི་རིག་པ་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཉིར་ལེན་རིག་པ་སྒྲ་
 མས་སྦྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་དང་འདྲ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་ན། འཆི་
 ཁའི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྒྲས་པ་ལ། འོ་ན་འཆི་སེམས་ཀྱིས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བ་ལ་རྒྱ་
 ཚོགས་རི་ལྟ་བུ་དག་དགོས་སྣམ་ན། སྦྱོ་བ་ཕྱི་མར་མཆམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་
 ཚོགས་འཆད་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། ཞེས་པ་ནས། མ་
 མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲར་ནི་སྒོ་ལུས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་བཀག་ནས།
 སྒོ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་རྟག་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྟེན་ས་ལུས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་སྦྱིར་དགག་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོན་ཐམས་ཅད་དག། ཅེས་པ་ནས། ཅི་
 ཡིན་ཕྱིར་ན་སྒོག་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་
 བསྐྱུ་བ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱོ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པ་སྦྱོབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་

ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འཆེ་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྒྲོར་བ་ལ་
གཞོད་བྱེད་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ལྡོག་པ་ན་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་ལས་
ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་རྒྱ་དང་བཟུང་བའི་བྱིར། །ཞེས་སོགས་འོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
གོ། །གཞུང་སྒྲིའི་བསྐྱུ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འདྲུག་པ་ལ། མདོར་བསྟན།
རྒྱས་པར་བཤད། །དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་ལུས་ཞིག་ན་ཁྱོད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆད་མས་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། །

སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
དགོད་པ་དང་། འཆེ་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་མི་སྒྲོར་བའི་
སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་
དགག་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་མཆམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་
བཤད་པ་དང་། རྟེན་ལུས་ལ་དབྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ཤེས་ལུས་ཁོ་ན་ལ་
བརྟེན་པ་སྐྱིར་དགག་པ་དང་། འཆེ་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་

མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ་གཞི་དབྱེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཅོད་པ་
སྤང་བ་དང་། ཡིད་སྒོ་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲིམ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་
དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་སྒོ་དག་ནི། རང་རང་གི་རིགས་
འདྲ་སྒྲིམ་མ་ཉིད་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་བོ། ། དེས་ན་ཐ་མལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་དང་པོ་
ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་རིག་པ་སྒྲིམ་སྒྲོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རིག་པ་འདི་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས། ཐ་མལ་བ་སྐྱེས་
མ་ཐག་གི་རིག་པ་དང་པོ་ལ། རང་རྒྱ་རིག་པ་སྒྲིམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་འགྱུར་
བས་སྐྱེ་བ་སྒྲིམ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲིམ་ནས་
འདི་ཉིད་དུ་མཚམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་རྒྱ་ལྟག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་རྒྱ་གང་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་ཐ་མལ་བའི་འཆི་སེམས་ཐ་མས་སྤྱི་ནས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་
མཚམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱ་ཚོགས་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཐ་མལ་བའི་འཆི་སེམས་ཐ་མས་ཀྱང་། རང་འབྲས་རིག་པ་སྤྱི་
མ་མཚམས་སྒྲོར་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱད། ཏ་ཅང་ཐལ་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲིམ་ན། ཡིད་ཞེས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་

ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། ཤེས་
པ་སྒྲ་མ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན།
གང་དུ་བློད་གཤེར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུང་བའི་ས་སོགས་ཆ་
དེ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་དེའི་
ཕྱིར་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ཐལ་བར་
འབྱུང་ངོ། །

ཡང་ན་ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་ཉིར་ལེན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་
ན་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁ་དོག་དང་བོངས་
ཆོད་སོགས་རིགས་མཐུན་ཁོ་ནར་འབྱུང་དགོས་ན་ཡང་། གང་དུ་བློད་
གཤེར་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱེ་བ་རིམ་འབྱུང་བའི་ས་
སོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པར། ས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་གནས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སློག་ཆགས་
རྣམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཆོགས་པར་མཐོང་བ་
དེའི་ཕྱིར། སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་
སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་རྒྱན་མཛད་པ་པོ་འཆད་ངོ། །

དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་སློ་ལས་སོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་
འབྲས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ས་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་འབྲུ་མཆུ་རྣོན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་བཞིན་དུ། ས་སོགས་ཀྱན་འབྲུ་མཆུ་རྣོན་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་འབྱུང་དགོས་

ཏེ། རྒྱ་མཆོན་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་བྱིད་རང་ཡང་དབང་པོས་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་
ལས་ཡིད་སློ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདོད་
པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པ་
འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངས་པར་ལུས་ཉིར་ལེན་དུ་
བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡིད་ཤེས་དབང་པོ་རྣམས་ཉིར་ལེན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
པོ་ལྔ་པོ་བྱིད་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་
ཀྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་བྱིད་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དབང་པོ་འདི་དག་ཡིད་སློ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
ལྟ་ངན་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཆེ་འདིའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཡིད་སློ་ལ་བརྟེན་
པ་ཅམ་དུ་བསྟན་ལ། དེར་མ་ཟད་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་བདག་རྒྱུན་
ཡིད་སློ་ལ་སྐྱེ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སློའི་རྒྱན་ལོག་ན། དབང་སོགས་ལྟོག་
པར་འགྱུར་གྱི་ལུས་ལོག་པས་སེམས་ལོག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་
ཕྱིར་ད་ལྟ་རྣམས་སྟོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་སློ་འདི་རྒྱན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་རིགས་མ་བྱུན་གྱི་སློ་སྤྲ་མ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་
ལས་འགའ་ཞིག་ད་ལྟའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་བྱིར། ཡིད་སློ་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་
འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་སྐབས་འདི་ཡིད་སློ་འབྱུང་བ་དང་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་འདི་ནི། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོག་
ཁྱབ་སྐྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བྱིས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་
རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲའི་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
དེས་ན། གང་གིས་བྱི་ནས་མཆམས་སྦྱོར་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐ་
མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་དང་པོ་དེ་ཉིད་སྲིད་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་
རིག་པ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབས་ནས། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་སྲིད་
པ་དང་བཅས་པའི་འཆི་སེམས་ཐ་མས་ཀྱང་རིག་པ་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་
བར་སྐྱུབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་པ་གྲོགས་སུ་དབང་པོ་སྤྲུལ་ལས་ཆེ་འདིའི་དབང་སོགས་འབྱུང་བར་
བསྐྱབས་ནས། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་ཐ་མ་
ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་
དབང་པོ་བྱི་མ་གཞན་མཆམས་སྦྱོར་བར་སྐྱུབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ཀའི་རྟགས་སྦྱོར་མདོར་བསྐྱུས་ན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་སློ་
རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་ཏེ། སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་

རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དབང་
པོ་སྤྱི་མ་གཞན་མཆོམས་སྦྱོར་ཏེ། ལུས་ལ་སྤེད་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་བར། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཁྱེ་ལས།
གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གིས་ཉེ་བར་
སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་སྤྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱིར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་
སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ལ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། མདོ་ལས། ལུས་
དང་སེམས་ཉིད་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་
པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ལུང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་
བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་ལུས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་འབྲས་
བྱར་གྱུར་པའི་བྲན་ཤེས་ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དུ་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། རིགས་
པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སློ་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་སློ་ལ་བརྟེན་
པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་
པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་གཉི་གའང་པན་ཚུན་རྒྱ་

ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་ཁས་ལེན་རིགས་
 བར་བསྟན་པ་ནི། ལུས་ཡིད་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ལུས་རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པ་
 ལས་ཡིད་སྒྲོ་རིམ་ཅན་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་མིན་ཞིང་། རྟག་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་
 རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པའང་མེད་དེ། །རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པ་
 ཅན་མིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཡིད་སྒྲོ་སྒྲ་མ་རིམ་ཅན་དང་ཚོགས་པའི་ལུས་ལས་
 རིམ་གྱིས་ཡིད་སྒྲོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འབྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་ཕུ་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་
 བ་ཞེས། ལུས་དེའི་ཡང་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡིད་སྒྲོ་སྒྲ་མ་རིམ་ཅན་གྲོགས་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲོ་
 ཕྱི་མ་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ། དེ་འདོད་ན། ཡིད་སྒྲོའི་རྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུན་ལུས་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྒྲིབ་མ་རེ་རེ་སྒྲོན་
 མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་འཆི་
 ཁའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེན་ལུས་སེམས་པན་ཚུན་རྒྱར་ཆད་མས་མཐོང་
 བ་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ། །

འདི་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྟག་པས་ཡིད་སྒྲོ་སྐྱེད་ན་ཡང་
 སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཞིང་། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲོ་སྒྲ་མ་རིམ་
 ཅན་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་སྒྲོ་ཕྱི་མ་རིམ་ཅན་སྐྱེད་ན་ལུས་ལ་
 ཡང་ཡིད་སྒྲོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཡོད་དགོས་ཞིང་དེ་
 ཡོད་ན། ལུས་སྒྲ་མ་ཡིད་སྒྲོ་སྒྲ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་སྒྲོ་

སྤྱི་མཐུན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལུས་སྒྲ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་
པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིད་སྒོ་སྒྲ་མས་ཡིད་སྒོ་སྤྱི་མཐུན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་
དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་ཐག་གི་རིག་པ་དང་པོ་ལུས་ཀྱིས་
སྤྱི་བ་པ་ལའང་ཡིད་སྒོ་སྒྲ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་དགོས་པས། སྤྱི་བ་སྒྲ་མ་ཡོད་
དགོས་ལ། ཚུལ་དེ་འཆི་ཁའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་བ་
སྤྱི་མའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བས་ན་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒོ་འཛིན་
བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྤྱི་བ་སྒྲ་སྤྱི་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

སྤྱི་བ་སྒྲ་སྤྱི་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་འཆི་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་མི་སྐྱོར་
བའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ལ། ཉགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་
པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་
མི་སྐྱོར་བས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བཞིན། ཐ་
མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཉགས་ལས།
འཆི་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྐྱོར་བ་མི་སྤྱི་བར་གྲུབ་ལ།
དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་དང་སྒྲ་མ་དག་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་རོ། །

རྟགས་དེ་ནི་མ་ངས་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་ལྷ་སྒྲིན་འཆི་ཁའི་ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་
དེ་སེམས་གཞན་དང་མཆམས་སྒྲོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅིའང་
མེད་པའི་སྒྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དག་བཙུམ་འཆི་ཁའི་སེམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྒྲོར་བ་
མེད་པར་འདོད། གང་གིས་ན་དེ་ཉིད་རྟགས་དེའི་མ་ཐུན་དཔེར་རྟོག་པར་བྱེད་
ཅེས་ངོས་ནས། དེ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི། ཉེས་བྲལ་འཆི་
ཁའི་རིག་པ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པས་དེ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་
གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མིང་རུང་བར་ཐལ། །
གྲུབ་མཐའ་དེ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་
པའི་ལུང་དོན་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པས་སོ། །ཡང་ན། གཞུང་སྒྲ་མ་
ངོ་བ་ལ་མ་སྒྲར་པར་དཔེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྒྲར་ནས། དག་བཙུམ་འཆི་
ཁའི་སེམས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དག་བཙུམ་པའི་
སེམས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིར་ཞེས་བཀོད་ནས། བྱི་མ་དག་དེའི་ལན་
འགོག་པ་ལ་སྒྲར་གྲང་རང་རོ། །

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་དག་བཙུམ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་
ལེན་ཞེ་ན། ཁས་ལེན་ཏེ། དག་བཙུམ་པ་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་
འདའ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་བྱི་མ་
མཆམས་སྒྲོར་བར་མི་འདོད་དེ། སྒྲིབ་གཞན་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་

མེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་ལར་ཞི་
བའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཀྱང་། དེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་
ནི་དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཆམས་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བར་
སྟོན་ཀྱི་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། འདི་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་དངོས་
མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་
པ་བརྗོད་པ་ན། སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མི་
བྱེད་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའི། འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
པའི་ལན་གདབ་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་
པར་གསལ་ལོ། །

འོ་ན་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོན་བརྟོན་པ་སྦྱབ་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞི་
ན། སྟོན་མེད་དེ། རི་ལྟར་ཚུ་ལ་བརྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོད་དེ་ཉིད་འཕེལ་བར་
གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོན་ཚུ་བསྐྱམས་ཏེ་མཐར་བརྟོན་པ་རྟོད་དེ་ཉིད་ལྷག་པར་
འཕེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོན་ཚུ་དེ་ཉིད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། བརྟོན་
པ་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་འཕེལ་བ་ཅམ་གྱིས་རྟོན་སེམས་འགྲིབ་པར་
གྱུར་ནས་སེམས་རྒྱན་ཆད་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་རྟོན་བརྟོན་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པ། ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ན་
 ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱན་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཡོད་དོ།
 མར་མེ་ཞི་བ་བཞིན་དུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡིན་གྱི་
 དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་ནི། ཉེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་སྒྲོན་ཅན་མིན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་ཆད་པར་འོས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཙོད་བྱེད་གཙད་པར་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་རོ། །

དེས་ན་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་།
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་ནས་སྦྱང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གོམས་ཤིང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གཞོན་པར་བྱེད་ལ། མར་མེ་ཞི་བ་ལྟ་བུར་ནི། །དེ་
 ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་པ་
 མཐའ་ནི། ཏྲག་པའི་སྤྱལ་བྱེད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་འཆད་དེ། འདི་དག་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 བཞེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། དག་བཅོམ་འཆི་
 ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་མི་སྒྲོར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ལུས་
 དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཆམས་སྒྲོར་བ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པ་འདིར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་ཡང་བརྗོད་རིགས་པར་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་སྟོབ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་
དབང་སྟོབ་འཆད་དོ། །

ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་ཡང་འཆད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐ་
མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་མི་སྟོར་ཏེ། སེམས་དེའི་
ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་
ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྲང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་
འདི་ནི་ཅིས་མི་བརྗོད་དེ་འདི་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་སྤྱི་མ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་སྤྱིར་རོ། །

ཚུལ་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ལུས་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ཁུད་པར་ཅན་ཡིན་ན། ཉིར་ལེན་ནམ་བདག་རྒྱུན་གང་ཡིན། ཉིར་ལེན་ཡིན་པ་
འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་རྒྱུན་ཡིན་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་
བའམ་འོན་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་གང་བདག་རྒྱུན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
དབང་སོགས་རེ་རེ་བའམ་ཆོགས་པ་གང་བདག་རྒྱུན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
མིག་གི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་ལས་ཡིད་ཤེས་ཉིག་
པ་སྟེ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་སྟོབ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་
དབང་པོ་ཀུན་ཆོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་སྟེ་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བདག་

རྒྱུ་གི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གྲང་གི་སྒྲིལ། དེ་དེ་བ་བདག་རྒྱུ་མིན་
པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་དབང་པོ་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་རྟགས་གཞན་སྤུང་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་བདག་
རྒྱུ་ལོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་གཞན་གྱི་བདག་རྒྱུ་ལས་གྲང་ཡིད་
སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་ཉིང་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་ལུས་ལོག་པས་སེམས་སྒྲོག་པ་མ་ཡིན་ན། ལུས་སེམས་གཉིས་སྟན་ཅིག་
ཏུ་གནས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲོན་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་གཅིག་གིས་སྟན་ཅིག་
ཏུ་གནས་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
དབང་པོ་ལྷ་བཞིན་དང་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཀྱིས་
ཡིད་ཞེས་གྱི་བདག་རྒྱུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ན། དུག་ལ་སོགས་པས་ལུས་
ཉམས་པར་བྱས་པ་ན། ཡིད་སྒྲོང་སྒྲོང་པོར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུས་
བདག་རྒྱུ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་ས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྒྲོག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྒྲོག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ་ནི།
ཡིད་ཞེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉིང་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྤྲ་མ་དེ་སྒྲོད་གྱི་

ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོགས་སུ་
ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོགས་
ན་མེད་ན་བྱེད་སྐྱེ་བ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་ཏྱག་ཏུ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་
ཡིན་པའི་སྐྱེར། དེས་ན་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་སྐྱེར་འདི་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲ་པ་འབྱུང་བྱུངས་
ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་
ལ་དེ་འབྱུང་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྐྱེར་བཤད་པ་ཡིན་པ་དེའི་
སྐྱེར།

དེས་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཐ་མ་ཡིན་ན། རང་འབྲས་རིག་པ་སྐྱེ་
མའི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་བྲལ་ལ། དེའི་སྐྱེར་ཐ་མ་ལ་པའི་
འཆི་སེམས་ལས་རང་འབྲས་རིག་པ་སྐྱེ་མ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་རྒྱས་
པས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ཡོད་ངེས་སུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་མཁན་པོས། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་རུང་
དཔོག་གི། འབྱུང་ངེས་དཔོག་མི་རྒྱས་ལ། དེའི་སྐྱེར་འཆི་སེམས་ཐ་མ་ཆེ་སྐྱེ་
མའི་རིག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས། ཏྱགས་འདི་ནི་འབྲས་
ཏྱགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་སྒྲ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་འཆི་ལྷས་འཆི་བས་བྱས་ཤིང་གོག་མ་ཚང་འཕོ་བ་ཆར་འབབ་འབྱུར་གྱིས་
བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་གཞུང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེ་རོལ་
ཏུ་བྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མ་བྱིས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེན་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའང་སྤྲོ་སྤྲོ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལོག་པའི་བྱུང་པ་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བུ་གྱི་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པས་པན་འདོགས་ཀྱང་། མེ་ལོག་པས་རྩ་བུ་གྱི་དམར་བ་མི་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་དགག་པ།

གསུམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། ལུས་ཁོ་ན་སྒྲིའི་ཉར་ལེན་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དགག། སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་སེམས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དགག། སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག། ཉར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཁོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ལུས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས་ལོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཤི་བའི་ལུས་ལའང་སེམས་གནས་པ་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དེ་དགག་པ་ལ། མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་ལན་
 དགག། ལག་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་
 ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་དབྱུགས་མེད་པས་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱལ་བ་
 བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་དེ་ལས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་འབྱུང་གི་དེ་
 སློའི་རྒྱུ་རེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་པའི་
 ལྷོབས་གྱིས་དབྱུགས་དེ་ཡོད་པ་དང་དབྱུགས་དེ་དག་ཞན་དུ་རྒྱ་བ་ཡིད་གྱི་
 ཚུལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུང་འབྱེན་པ་དང་འཕྲེན་
 པ་ནི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། དབྱུགས་དེ་དག་ལྷུང་བྱུང་འབྱེན་པ་ལས་ཡིད་སློ་
 ལྷུང་བྱུང་འབྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་དག་ཡིད་སློའི་རེས་པའི་རྒྱ་
 བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དབྱུགས་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན། ལུས་
 ཁོ་ན་དབྱུགས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི། དབྱུགས་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་
 མཚུངས་ཤིང་། ཞི་བའི་ལུས་ལའང་དབྱུགས་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །

འོ་ན་བྱེད་རང་ལའང་སེམས་ལས་སེམས་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱུན་ཞི་བའི་
 ལུས་ལའང་སེམས་མི་ལྷོག་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སེམས་སྤྱ་
 མ་སེམས་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཞི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་མི་ལྷོག་
 པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་ན་ལུས་སེམས་ལྷན་
 ཅིག་གནས་པའི་འཕྲེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་
 གནས་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུ་གིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་
 དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲགས་གིས་བཏབ་
 པའི་སྒྲོང་བུ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྒྱུ་མཁྲིས་ལ་
 སོགས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་བྱས་པའི་ཞི་བའི་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། འགལ་རྒྱུ་གིས་
 བཅོམ་པས་འབྲས་བུ་མི་སྦྱེད་པ་བྱེད་རང་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཞི་བའི་ཆེ་
 ལུས་ལ་སྤར་ཡང་སེམས་འཆི་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་ཚང་བ་གནས་
 ཞིང་འགལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཁྲིས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ཡང་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་མི་ལོག་ན་ཡང་དེས་
 བསྦྱེད་པའི་ཞིང་གི་འགྱུར་བ་མི་སྒྲོག་པ་བཞིན་དུ། བད་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྦྱེད་
 པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མཁྲིས་སོགས་ལོག་གྱུར་། བད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་ཞི་བ་
 དེ་ནི་སྤར་སྒྲོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བད་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྒྲོག་མི་རུང་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བད་གསོ་བའི་སྦྱོར་བ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །མེས་བྱས་པའི་ཞིང་གི་
 འགྱུར་བ་དག་བད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 སྤར་མི་འགྱུར་བར་འགའ་ཞིག་ནི་ལ་ལར་འགྱུར་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཡོད་དེ་
 དཔེར་ན་ཞིང་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །

འགའ་ཞིག་སྒྲོག་ཏུ་རུང་བའི་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །དང་པོས་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ཡང་
 སྒྲོག་པ་མིན་ཏེ། སོ་ལ་བ་རྒྱུ་དུ་ཡང་ཞིང་དུ་མི་སྒྲོག་པ་བཞིན་ནོ། །སྤར་སྒྲོག་

རུང་བར་འགྱུར་བྱས་གང་དེ་ནི་སྤར་ཡང་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། གསེར་གྱི་སྤ་
བ་ཚུ་བཞིན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྤར་སྤར་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། ནད་གྱིས་བྱས་པ་ནི་འགྱུར་
བ་ལྡོག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་སྤར་དཔེ་དོན་ག་ལ་མཚུངས། འོ་ན་ནད་གྱི་
འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དག་ལྡོག་ན་གསོར་མི་རུང་གི་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། ཅུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པ་ནི་འཆོས་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ཉིད་
པར་དཀའ་བའི་སྤར་རམ་ནད་པ་དེའི་ཆེ་ཟད་པའི་སྤར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉེས་པ་ནད་འབའ་ཞིག་འཆི་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། གསོ་བྱ་
མིན་པའི་ནད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། འཆི་བའི་རྒྱ་གཞན་མེད། མཐུན་རྒྱུན་
ཚང་ན་ནད་གསོར་རུང་བས་བྱུང་བའི་སྤར།

གཞན་ཡང་། དུག་གིས་ཤི་བ་དེའི་ལུས་ལ་སེམས་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་
སྤར་ཡང་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་
ལུས་གནས་ཤིང་། འགལ་རྒྱུན་ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དུག་སོགས་
སྤགས་ལ་སོགས་པས་ལྡོག་པའི་སྤར་རམ། དུག་སྤྱལ་དེ་ཡིས་སོས་བེན་
པའི་མ་ཁར་དུག་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་གྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་
བྲལ་བས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི་བྱེད་པར་མི་
བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྫས་བྱམ་སོགས་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་སྒོན་པ་ནི་དངོས་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་དངོས་
 བོ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ་བ་ལང་བ་
 མེན་ལ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་ལ་ནི་རྗེས་སུ་
 འགོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་དེ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་ཀྱང་འཛོག་པའི་རྣམ་
 པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྗེ་
 བུམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ལུས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་
 མི་འགྱུར་བར་ཡང་སེམས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བ་ལང་དང་བ་མིན་
 བཞིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །

འོ་ན་བ་ལང་དང་བ་མིན་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་
 ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པ་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་སེམས་སྤྱི་
 མ་དག་སེམས་སྤྱི་མ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལུས་སྤྱི་མའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་ཞིང་། ད་ལྟའི་ལུས་སྤྱི་ཅིག་སྤྱི་མ་ཡང་ལུས་སྤྱི་མ་དེའི་
 ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་སེམས་སྤྱི་མའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་སྤྱི་བའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆར་ཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་ལྟན་
 ཅིག་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མེད་དང་ཟངས་མའི་ཁྱེ་བ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་
 གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒོ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་སེམས་དུས་
 མཉམ་པའི་ཉེན་དང་བཟློན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གནས་དང་གནས་པ་

པོའི་དུས་མཉམ་བརྟན་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་མཉམ་
བརྟན་ཚུལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་གཞན་དུ་མཉམ་པའི་རྟོན་དགག་ དེས་རིགས་ཅན་
གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད།
དེའི་ལན་དགག་ མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟོན་མ་
ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གང་ལའང་དུས་མཉམ་པའི་
རོན་གཞན་རྟོན་དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་མི་འཇིག་པར་
ཡོད་པའི་གནས་རྒྱ་ནི་དུས་མཉམ་པའི་རྟོན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན།
།ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པའི་རྟོན་དུ་མེད་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་པོ་ཁྱོད་རང་
ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ལས་གནས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་
སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་གཞན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་ཡང་ལུས་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་
དབང་པོ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་
ལས་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་
ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློའི་གནས་པ་ཡིད་སློའི་རྗེས་སུ་གྱུར་བ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་
རྗེས་གཞན་བྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
སྤྱིར། དུས་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱིས་བྱེད་མི་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡིད་
སློ་གནས་པར་བྱས་པར་མ་སོང་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་ཏོ། །

དེ་ནི་ཡིད་སྒོ་མི་འཇིག་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་སྒོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཟེན་ལུས་ཀྱིས་
 མི་འཇིག་པར་བྱས་པའི་སྒྲིབ། གཤམ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་
 པས་རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུས་
 འཇིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་
 པ་ཁྱོད་དང་རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་གང་བྱེད་ཅེས་བརྟགས་ན་ཐལ་བ་སྔ་མ་ཉིད་
 མཚུངས་པའི་སྒྲིབ། གནས་པའི་རྒྱུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 འཇིག་རྒྱུ་དང་མ་སྤང་ན་གྲུབ་ཟེན་མི་འཇིག་པར་གནས་པས་གནས་རྒྱུ་
 གཞན་མི་དགོས། སྤང་ན་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པར་འཇིག་པའི་སྒྲིབ།
 གཤམ་ཏེ་གནས་རྒྱུ་མེད་ན་སྔ་ནས་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྒྱུ་དང་མ་སྤང་པར་དུ་
 གནས་རྒྱུ་དེས་གནས་པར་བྱས་པས་སྒྱུན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། འཇིག་པ་
 དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུ་
 དང་མ་སྤང་པར་ཡང་འཇིག་པ་སྤིད་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། གནས་པའི་རྒྱུས་ནི་
 ཅི་ཞིག་བྱ་ཞིང་གྲུབ་ཟེན་གནས་མི་རུས་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དངོས་པོའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་དང་འགཤམ་བ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དཔེར་ན་སྒྲོད་
 རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་
 ལུས་སེམས་ཡང་ཡིན་ཞིང་། དུས་མཉམ་པའི་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
 མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། དཔེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལའང་དོན་

ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་སྣོད་ཚུའི་རྟེན་དུ་རི་
ལྟར་བརྗོད་ཅི་ན། ལཁར་གཞིང་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་ནང་གི་ཚུའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ།
རང་ནང་གི་ཚུའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི་འཇིག་པ་ན་དེའི་རྒྱན་
སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བས་ན་པན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་སྣོད་ཀྱང་
ཚུའི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྣོད་ནི་རང་ནང་གི་ཚུ་
སོགས་འཕྱར་དུ་འཁོ་བ་ཡིན་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རང་གི་ཚུ་སོགས་ཀྱི་
ནི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་སྣོད་པའི་
རྟེན་པ་ལ་བརྟན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་དང་ལས་
རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་
ཐལ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱིར་གང་དུ་འང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་ཡང་རྒྱན་དང་ལྟ་དབང་སྤྱིའི་འགྲེལ་པར་དེ་ཅུ་མ་ལས་མི་འབྱུང་
ཡང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་ཚུ་སོགས་ཀྱི་ཞེས་པའི་སོགས་
ཁོང་ནས། རྣམས་དང་གསལ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དག་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་
ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་དཔེ་གཉིས་པ་དངས་
ནས། དཔེ་དང་པོ་དགག་པ། འདི་ལའང་མཚུངས་ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་
གཉིས་པ་དགག་པ། །འགྲོ་བ་མེད་ཅན་ཞེས་སོགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ཉིད་
ཞིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རི་

སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་དང་
རྣམས་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་དང་། གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ལས་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་རྣམས་པར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་
པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདི་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དོན་
གཞན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིས་རྒྱ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་དེ་
འཛིག་ན་དེའི་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞིང་། སྤྱིས་རྒྱ་དོན་
གཞན་དེ་མེད་པར་འཛིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉི་ག་ལའང་གནས་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འཛིག་པའི་
སྤྱིར་རོ་ཞེས་པས་འཛིག་ན་གནས་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་པ་བཀག་ནས།
གནས་ན་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་འགའ་ཞིག་
ཆེ་ནའང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་བ་ཅན་ཀྱན་མཐར་ལུས་དང་
བདག་ལ་སོགས་པ་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། འབྲེལ་
སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་
པས་འབྲེལ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་ཚུལ་དག་ཡིན་ན་དེ་མི་
འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་གང་སྟེ་དེས་མི་འཛིག་པར་
བྱེད་མི་རྒྱས་ལ། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་ཚུལ་དག་ཡིན་ན་དེ་མི་འཛིག་པར་
གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་གང་སྟེ་དེས་མི་འཛིག་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་
ལ། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་ཚུལ་དག་མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་སྟེ་

བྱེད་མི་རྣམས་སོ། ། དེའི་སྤྱིར་ལུས་ཡིད་སློ་གྲུབ་ཟིན་མི་འཇིག་པར་
གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་རྣམས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་མཉམ་རྟེན་ཚུལ་དགག་པ་ནི། གལ་
ཏེ་ལུས་སེམས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མར་མེ་ཞིག་པ་དེ་
དང་དུས་མཉམ་པའི་མར་མེའི་འོད་ཡུལ་གཞན་ན་འདུག་པ་དག་ཀྱང་འཇིག་
པ་དེ་བཞིན་དུ། །ལུས་ཞིག་པ་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་
ལ་གནས་པ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། ། དེའི་སྤྱིར་ལུས་སེམས་གཉིས་
སྟོན་ལ་ཚུ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་འདིས་དུས་མཉམ་
པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མར་
མེའི་འོད་མར་མེ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་བརྟེན་ཚུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་སློ་སྤྲ་མ་ཡི་
གོམས་པ་ལ་སོགས་འདུ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་
ལ་སོགས་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མར་མེའི་འོད་ནི་
མར་མེ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཁན་པོའི་དགོངས་བས། འདི་དག་ལུས་སེམས་ཀྱི་
བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་ནི་རང་འདོད་འབའ་ཞིག་
གོ།

བརྩུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས་ཤེས་རབ་

སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་
རབ་སོགས་འདི་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་ལུས་
དེས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་པན་བཏགས་དེ་ཡིད་ཤེས་
འཁོར་གྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་པན་འདོགས་པ་མིན་གྱི། ལུས་དེས་དངོས་
སྤྱ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་འཁོར་
གྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་དངོས་སྤྱ་པན་འདོགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་
བུ་སྤིད་པར་གྲུབ་པས་ཡིད་སྒྲོ་ལུས་ལ་དངོས་སྤྱ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་གོ། །

གཤམ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དེ། །ལུས་
རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། རྒྱད་པ་ལས་ཞེས་སྤང་འཕེལ་བར་མཐོང་
བས་སོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དག་བྲལ་བའི་དུས་འགའ་
ཞིག་གི་ཆེ་ལུས་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆགས་སོགས་འཕེལ་བ་ཆོས་ཅན། དུས་
མཉམ་པའི་ལུས་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། ཆོར་བ་བདེ་
སྤྱག་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་དེ་ཡང་ཆོས་
ཅན། དར་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་དུས་མཉམ་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
མིན་ཏེ། ཁམས་སྟོམས་པ་དང་མ་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་ནང་གི་
རིག་བྱའི་ཁྱད་པར་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་
འདིས་ནི་འདུས་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱན་པ་ཉམས་པ་སོགས་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གི་རིག་བྱའི་དོན་
གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྦྱེས་པའི་དབང་སྒྲོས་འགྱུར་བར་

བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་
སྟག་གི་སྐད་དང་ནི་ཁྲག་ལ་སོགས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་ལས་དྲན་པ་ཚོངས་
པ་ལ་སོགས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲ་མའི་མཚན་གཞི་
དཔེར་བཅོལ་པའོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི་དེའི་བྱིར་ངས་པར་སེམས་
རིགས་མ་ཐུན་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱི་མ་ནི་སེམས་སྒྲ་མ་དེ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་དེའི་བྱིར་སེམས་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་
འདོད་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ཡང་རྒྱུད་པན་ནི་ལུས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་
དང་སྒྲོ་རྗེས་གཅིག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལྟར་ན་རྟག་དངོས་ལ་ཆ་ཤས་དབྱེར་མི་རུང་བས་ལུས་དེ་དང་རྗེས་
གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་རྗེས་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ། ཆ་མེད་རྗེས་གཅིག་ཡིན་
ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་ལུས་སེམས་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་
སྒྲེས་བྱ་དེའི་སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་བྱ་དེའི་ལུས་མཐོང་
བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་འབྱུར་ངོ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་
འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟ་སྒྲིན་གྱིས་ངེ་ལྟར་སེམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་
པར་བྱ་ནས་སེམས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྒྱན་ལྟན་དུ་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་

པ་དང་བཅོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་འདྲིས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སེམས་ལ་
 བྱི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་
 ཡོད་ཏན་དེ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ལུས་དང་ཡིད་སློ་ཐ་
 དད་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

ཡང་ན་འདི་ནི་རྒྱང་པན་གྱིས་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་
 གྲངས་པ་དང་། བ་མའི་ལུས་བྱུང་ཡིད་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་སྒྲིས་པ་ལ་
 འགལ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་གི་ལུས་རང་གི་སེམས་གྱི་ཉེན་ཡིན་པ་
 དུས་མཉམ་པ་དང་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གས་གཉི་ག་བཀག་བཞུག་ནས་གཞན་གྱི་ལུས་
 ཉེན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བཞེད་དེ། །གལ་ཏེ་པ་མའི་ལུས་དེ་ཉིད་སྦྱེས་མ་ཐག་
 གི་བྱུང་ཡིད་ཤེས་དང་པོ་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལུས་སེམས་ཆ་
 མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་གྲངས་པའི་སྤྱི་གས་ལ་སྦྱོན་འདྲིར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་པ་མའི་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ལུས་གྱི་འང་ཡིན་
 པར་ཐལ། བ་མའི་ལུས་སེམས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བ་མ་ལ་
 ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
 དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་བྱ་སྦྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ།
 བ་མའི་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལུས་གྱི་འང་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་པ་མའི་ལུས་ཁོ་ན་བྱུང་རིག་པ་དང་པོ་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན་རིག་པ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་པ་སྤྱི་མ་ལའང་འབྱུང་བར་
 སྦྱོང་པས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་བཤད་
པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་
སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གང་གིས་ཕྱི་ནས་མཆོམས་སྒྲོར་མེད་ཅེས་བ་
དང་། དེ་འདྲི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ན། ཕྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཅེས་སྒྲུས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཐ་
མལ་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདོར་བར་
འདོད་པའི་སྤེད་པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་
ལེན་ཏེ། དབང་སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་
བགྱི་བ་མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར།
བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་རང་དགར་ལེན་
པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱ་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
སྤེད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་གནས་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འཇུག་པའི་ལོག་ཤེས་དང་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤེད་པ་
གཉིས་གྱིས་བསྐྱེལ་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན། དེར་ཐལ། གང་ལ་
ལོག་སྤེད་དེ་མེད་པའི་དབང་བཅོམ་པ་དེ་ནི་དེ་བཙད་པར་སྤངས་པའི་དབང་

གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་
བར་ནི་ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་འགྲོ་འོང་
བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཡན་གར་བས་བྱེད་མི་རུས་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་
ཡིན་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་
མེད་དེ། །མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱང་པན་ནི་ཐ་མལ་བའི་དབང་པོ་ལས་
འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། བར་དོའི་སྐྱེས་
བུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་མི་
གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ཅན་ཡིན་ན་འགའ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་
ཐོགས་པ་སྲིད་པ་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་
སྤྲ་ཞིང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་པ་མེད་དེ། །རྩ་སོ་མ་ལ་
རྩ་བཞིན་དང་གསེར་ལ་དདུལ་རྩ་བཞིན་ནོ། །བར་དོ་ཡང་སྤྲ་ཞིང་དྲངས་པའི་
ལུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལ་ལར་ཞེས་པ་ནི། བར་དོ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་
མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གནས་སོགས་ལ་ཐོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེས་ན་བར་དོ་རྒྱང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་འགྱུབ་
པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
དུ་ན་རྒྱང་པན་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་ཐལ་སོ། །རྒྱན་མཁན་པོས་གཞུང་སྤྲ་མ་དག་ལ་
ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས། མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པའང་ཡིན་ཞེས་བཏོན་ནས་

འཆད་དེ། དེ་ལ་གཞན་དག་ནི་རྒྱན་གྱི་ལྷགས་གྱིས་བར་དོ་ཆད་མས་མ་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་ན་མེད་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་དོ་འགོག་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱོར་
བ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཁོ་བོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་མཁན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་ཚུལ་ལས་
ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཆོས་མང་པོ་དག་
ལས་སྤྱིད་པ་བར་དོའི་འགོ་བ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་ལའང་བསྟོན་པར་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བར་མ་དོར་འདའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞུགས་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཐག་
རྟུལ་ས་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་བའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་ན་བར་དོ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

གལ་ཏེ་གཞུང་སྤྲུལ་མ་དག་ནི། བར་དོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་པན་གྱིས་མ་
མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ཐ་མ་འདི་ཆད་
མས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱན་མཛད་པའི་འདོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སྤྱིད་པ་
བར་མ་དོའི་ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་ཞིན་རྟུངས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པས་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་
དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་མེད་པ་མིན་ཞེས་པ་བཤད་པས་
སོ། །

དེ་བས་ན་རྒྱན་མཛད་པའི་བསམ་པ་ནི། མ་ཡིན་མ་མཐོང་སྤྱིར་མེད་
 བའང་ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་དོན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལུས་དང་བཅས་པའི་བར་དོ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར་ན་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ལུས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པ་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 ལ། དེའི་སྤྱིར་འདིའི་འགྲེལ་པར་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྒྲུང་བ་མ་
 གཏོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལུས་འགོག་པའི་རྒྱལ་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 ཞིང། དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ལས་མ་
 གཏོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམ་
 བ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལོགས་ཤིག་ན་གནས་པའམ་
 གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ག་ལ་ཡོད་དེ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་སྒྲོས་ནས་འདི་ནི་ལོགས་ཤིག་པའམ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་པའི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་དོ་ཞེས་
 སྒྲུའོ། །

དེ་ཡང་བར་དོ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྒྱན་དང་
 ཆོས་མཐུན་སྤྱིར། སྤྱིད་པ་ཆད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་འབྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འགྲོ་
 བ་འདིའི་བར་དོ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདི་སྟབས་ཏེ། ཆེའི་ཆད་ནི་
 འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་

གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རྟེན་ལུས་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཤེས་ལུས་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱིར་དགག་པ།

ལྷ་པ་རྟེན་ལུས་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཤེས་ལུས་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱིར་དགག་པ་ལ། སྐྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་
པོ་ནི། འདིར་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་འདི་
དག་ཀྱང་། རྒྱུ་པན་གྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཁས་
ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གྲེ་བྲག་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདིར་དོགས་པའི་མཐའ་ཆོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་པན་ཁྱོད་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད་ན་ལུས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་
སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད། གྲེ་བྲག་པ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་རགས་པ་
ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གཅིག་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ཡིད་སྒྲིའི་ཉིར་ལེན་དུ་
འདོད་དམ། འོན་ཏེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ལུས་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད་ཅེས་བརྟགས་
ནས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྲེ་བྲག་པ་དང་མཚུངས་
ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྲ་མ་རུ་རྒྱུ་པན་འོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་
ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་ལན་གྱི་
རིམ་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་འདིར་གྲེ་བྲག་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཡན་
ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགག་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཞར་བྱུང་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འདིར་གངས་ཅན་གྱི་རི་ཀ་བྱེད་དང་འཆད་པ་པོ་གལ་ཆེ་བ་དག
འདི་ཉིད་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་ཁ་འཆམ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་
ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་དང་ཡན་ལག་རྣམས་རྩིས་གཅིག་ཡིན་ན་
ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་བ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་གཡོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་
ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་ན་
ཀུན་གཡོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་བསྐྱེབས་ནས་ཀུན་བསྐྱེབས་པ་ལ་
སོགས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཉིང་ལག་སོགས་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་རྩིས་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་སྟོན་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གང་ནས་
བྱིད་དེ་འོངས། བྱེ་བྲག་པ་ནི་དེ་གཉིས་རྩིས་གཞན་ཡིན་པར་རྩ་བའི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ལས་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་འདིས་གྲུབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི་ཞེས་
སོགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་ཅན་རྩིས་གཞན་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་
པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་མི་བྱུང་ན། བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
སྐབས་དེར་ཚུལ་དེ་ཉིད་བཀོད་པའི་སྤྱིར་ཁས་སྦངས་སུ་སྤྱི་དངོས་སུ་འགལ་
བའང་ངེ་ལྟར་མ་ཡིན། བྱེད་རང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཁས་སྦངས་ལ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་པར་རག་མོད། སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁས་སྦངས་
སུ་སྤྱི་འགལ་བའི་ངེ་མས་མ་རུངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཡང་ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་པ་དེ་གཉིས་རྩིས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་

པར་གོ་ནས། གཞུང་འདི་རྒྱུང་པན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པའང་སྤང་མོད། འདིར་དེ་གཉིས་རྣམས་
 གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་འཇམ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཡན་
 ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ན། འདིས་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
 ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིས། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་སྐྱེ་བ་ཐོགས་མི་
 རུང་བར་འདོད་པའང་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
 མེད་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཆོགས་པ་
 རི་ལྟར་སྤང་ཞེས་སོགས་གྱི་བྱེད་བྱ་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་
 གཞོད་པར་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་དང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཆོས་
 རྗོད་གྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞོད་པ་ཚུར་བརྗོད་པའི་
 ཀལ་ཡན་འདི་རྣམས་གང་ལས་འཕྲོས། འབྲེལ་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་བྱིད་
 གྱིས་རང་གི་ངང་ཚུལ་མ་བཅངས་པ་ལེགས་སོ། །

དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་ཁས་འཆེ་བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་
 ཅིག་ནི་སྐྱབས་འདིར་གང་ཡང་ལུང་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཐབས་གྱི་བཤད་པས་
 གཏོལ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུང་པན་གྱིས་ལུས་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ཡིད་སྒྲོའི་རྒྱུར་ཁས་
 སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཁར་སྤངས་པ་ལ་ཅི་བྱིད་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་
 རགས་པ་དེའི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་ནས། འོན་ཏེ་ལུས་རྩལ་ཐུན་གྱི་རང་བཞིན་
 དེར་ཁས་ལེན་ཞེས་བརྟགས་ནས་དང་པོ་འགོག་པ། ལག་སོགས་གཡོན་

ཐམས་ཅད་དག་ཅེས་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་འགོག་པ་མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱོད་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པ་
 ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་
 རགས་པ་ཁས་སྦངས་ནས། དེ་ཡིད་སྒྲིའི་རྒྱར་རྟོག་ན། ཡིད་སྒྲིའི་རྒྱར་གྱུར་
 བའི་ལུས་ནི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ཁྱོད་རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་དངོས་ལ་ཆ་
 འགས་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། མགོ་བོའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ལག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
 ལ་སོགས་པ་དག་སོ་སོར་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོར་
 ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཆ་འགས་མེད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གཅིག་པ་འདོད་ན། མགོ་བོའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོན་ལག་པའི་
 ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྤྱིར་ལག་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཡོན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་
 ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་བའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཡན་ལག་གཡོ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པོ་དག་གིས་ད་དུང་གོ་བར་མི་འགྱུར་ན་
 རི་ལྟར་བྱ། ལྷགས་ནི་དབྱུག་པས་མ་གཏོགས་པ། །བཤད་པས་ལམ་ལ་
 གཞུག་རུས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འདིར་ལུས་རགས་པ་ཆ་
 མེད་ཡིད་སྒྲིའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩལ་ཐོན་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་

འགོག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་གསུངས་ནས་ལུས་རགས་པ་ཆ་བཅས་དེའི་རྒྱ་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་མ་གསུངས་པ་ཡང་འདྲིར་ལུས་རྟག་དངོས་དེའི་
རྒྱ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། རྟག་དངོས་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱི་དོགས་པ་
གཅད་མི་དགོས་པས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དངོས་ཆ་བཅས་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཚོལ་བ་སྤང་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་མཐའ་མ་ལུས་པར་
མ་ཁེགས་པའི་དོགས་གཅོད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིའི་དོན་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིད་
སློང་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་ཡིད་སློང་ཉེར་ལེན་
ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ཆ་
མེད་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་རྒྱང་པན་ཁྱོད་ལུས་རྟག་པ་ཡིད་སློང་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་ན། ལུས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའམ། ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་གང་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་
འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་ན།
རྟག་དངོས་ལ་ཆ་བཅས་མི་འཐད་པས་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་།
དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་རྣམས་
ལས་དོན་གཞན་དུ་འང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་དག་ནི་ཆ་བཅས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་
གཞན་པའི་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ན་རྒྱུ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཆ་
ཤས་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ན་ཡན་ལག་
ཀྱང་གཡོ་དགོས་པས་ལག་སོགས་གཅིག་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག་གཡོ་
བས་བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། གཡོ་མི་གཡོ་
འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མ་བྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར།
གཞན་དུ་ན་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དང་མི་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་
གཅིག་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་
ཉམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲའོ། །

མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་ནི། ལག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྟ་བུ་
གཅིག་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པ་ན་རྒྱུ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་
དག་བསྐྱེབས་པར་འགྱུར་བའམ་འོན་ཏེ་མ་བསྐྱེབས་ན་རྒྱུ་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་དོན་གཞན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་རུང་གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་མ་བསྐྱེབས་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་
ལག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པའི་ཆེ་རྒྱུ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཅན་ཡང་བསྐྱེབས་ན། ལག་པ་མི་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་མ་མཐོང་ན་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
གཞན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་བསྐྱེབས་ཀྱང་གཞན་མ་བསྐྱེབས་ན་

དེའི་ཆེ་བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མི་མཐོང་ཞིང་མ་བསྐྱབས་པའི་ཡན་
ལག་ཅན་རྣམས་མཐོང་དགོས་པས། ཡན་ལག་ཅན་ལ་མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཆ་
གཉིས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་འགའ།
ཞེས་བྱ་བའི་དོན།

ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགའ་འདུ་ནི། གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་
མཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཁ་བསྐྱར་
དགོས་པ་གདོང་སྟོན་པོར་མཐོང་བ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པོར་མཐོང་
དགོས་པའམ། ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ལ་བསྐྱར་ན་བསྐྱར་བ་དེ་དང་ཁ་དོག་མི་
འབྲ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། སྟོན་པོར་སྒྲུབ་བ་དང་དེ་མིན་པར་སྒྲུབ་བའི་
ཡན་ལག་ཅན་ཆ་གཉིས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་
ཉམས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཞེས་སྟོར་བའང་སྒྲུབ་མོད། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་འགོག་པ་ན་ཡན་
ལག་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་འབྲེལ་རིགས་པ་ཞེས་པ་བྲིད་གྱིས་
སྟོན་ཞིག །དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་མེད་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དག་བརྟན་ཅིན་
ནས་རྟོགས་དགོད་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་
ཚོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་
འགའ་བར་གནས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདུས་པ་
དེའི་སྒྲིབ།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞི་དཔེ་སྤང་བ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
 མེད་ན་སྤྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་
 རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་
 གཞན་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་མེད་ན། རྩལ་སྤྲོད་ལས་རྩལ་ཐ་
 དད་པའི་རགས་པ་མེད་དགོས་པ་སྤྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲོད་ཏུ་མ་ཡི་
 གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འཕྲོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་སྤྲོད་རྩལ་སྤྲོད་
 བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཏུས་བཞེན་ཏུ་སྤྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་
 པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྲོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་
 རྩལ་སྤྲོད་རབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཏྲགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་སྤྱིར་ཏུ་འགྱུར་བའི་གཟུགས་དེ་དམིགས་སྤྱིར་མི་བྱེད་པའི་
 གནས་སྐབས་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་སྤྲོད་ཁོ་ནའི་གནས་
 སྐབས་ལས་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ནམས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་སྤྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི།
 བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་སྤྲོད་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མདོན་སྤྲུལ་ཆད་
 མས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཀྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར།

འདིའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས། དེའི་ཆེ་རྩལ་སྤྲོད་དེ་
 དག་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཤད་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་
 ལ་སྤང་བའི་བྱམ་པའི་རྩལ་སྤྲོད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འདྲེན་ཀྱི་བྱམ་

པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
 བས། དེའི་རྩལ་སྤྲོད་ཡིན་ཡང་རྩལ་སྤྲོད་དུ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པར་འཆད་པ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན།
 ལུས་དེ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི་རྩལ་སྤྲོད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
 ཡང་ལུས་ཆོས་ཅན། སྤྲ་མ་རྩལ་སྤྲོད་སོ་སོར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་
 བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་གྱི་རྩལ་སྤྲོད་སིལ་བྱར་མཐོང་བར་ཐལ། བྱོད་རྩལ་སྤྲོད་
 དུ་མ་ཡིན་གྱི་བྱོད་རགས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་རྩལ་སྤྲོད་རེ་རེ་བའི་
 གནས་སྐབས་དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་དང་རྩལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རྟོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།

གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བར་འདོད་
 བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྲོད་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་གྱི་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་བྱུང་བར་
 གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་གཞུང་ཡུལ་མི་སྲིད་
 པར་འདོད་པ་སྟེ་གཞན་རིག་མདོན་སུམ་མི་སྲིད་པ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྩལ་
 སྤྲོད་བསགས་པའི་དབང་ཤེས་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་བསྐྱབས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན།
 རགས་པ་ཆ་མེད་དོན་གཞན་མི་སྲིད་ན་བྱི་དོན་གང་ལའང་སྒྲིབ་བྱེད་སོགས་
 བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྩལ་སྤྲོད་
 བསགས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྲག་རྩ་དགག་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་
 ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་པ་དགག། སྐྱ་ཐ་དད་འཇུག་པས་གངས་
 སོགས་ཡོན་ཏན་རྫས་གཞན་འབྱུང་བ་དགག། དེ་མ་སྐབ་ན་སྐྱ་ཐ་དད་དོན་
 མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྱི་བྲག་པ་དག་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
 གཞན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་མེད་ན་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
 གཞན་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དདུལ་ཚུ་
 གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པའམ་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ལྟར་ཡང་དབང་
 ཤེས་ལ་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རུལ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་རྫས་མི་ཚུམ་པ་བྱིད་རང་གི་བྱུང་བའི་
 མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབང་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་སོ་སོར་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་
 རུས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ནའང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་
 དབང་ཤེས་དག་ནི་རྩི་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཚོགས་པའི་ཆེ་
 ཡང་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་
 བྱད་པ་ལས་ལྡན་པ་ཚུམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་གསུམ་བྱད་པའི་ལྡན་པ་ལས་
 དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་ལྡན་པ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ལྡན་པ་སྐྱེད་པ་འདིར་ཡང་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་མཚུངས་ན།
རྒྱུན་གསུམ་མ་ཚོགས་པའི་ཆེ་ལྡན་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་
ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཚོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
མེད་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་དུ་མས་
འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་ཉམས་སོ། །

ཡང་ན་རྒྱན་མཁན་སོ་ལྟར་ན། རྒྱུན་གསུམ་སྤང་པའི་ལྡན་པ་འདིར་
ཡང་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཆད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

གལ་ཏེ་གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་འབྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་རྩ་ས་
གཞན་མེད་ཀྱང་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་སྤང་པའི་ལྡན་པ་དབང་ཤེས་ལ། སྤང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རྩལ་སྤན་སྤང་པ་གང་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་རྩལ་སྤན་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་སྐྱ་གཤེར་དང་བུ་རམ་ལ་སོགས་པ་རྩ་ས་རིགས་མི་
མཐུན་སྤོམ་ཚོགས་སྐྱར་བའི་བརྟེན་བ་ཚོས་ཅན། སྤར་མ་སྐྱར་བ་སོ་སོའི་རྒྱས་
ན་མེད་པའི་རོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པར་འགལ་བར་ཐལ། དེ་དག་
གང་ལ་ལྡན་པའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ལས་བརྟེན་བ་རོ་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
སྤྱད་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བརྟེན་བ་དེ་ལ་རང་རང་གི་སྤན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་རོ་ག་བྱུགས་སོགས་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་ཐ་དད་པར་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་གྱི་བྱན་མོང་དུ་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་ག་བྱུགས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། ཡན་ལག་སོ་སོའི་རོ་ག་བྱུགས་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་ག་བྱུགས་མེད་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་རོ་ག་བྱུགས་དང་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་ཀྱང་ཡན་
ལག་ཅན་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྗས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་དབང་སྒོ་ནི་
སྒོའི་ཐ་དད་ཡོད་སྒོ་ཡི། ཞེས་བཏོན་ནས། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
འབྱུངས་པའི་རོ་སྤྱིར་བའི་སྒོ་ལས་ཐ་དད་པར་རྗས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྱུར་བའི་
བཏུང་བ་ལ་རོ་སྤྱིར་བ་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་བཏགས་པ་
ཅམ་མ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟར་བྱ་བརྒྱ་ཆར་དུ་དངར་བའི་སྤྱིར་བ་ལ་སྤྱིར་བ་རིང་
པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱིར་བ་ནི་ཡོན་ཏན་མིན་ཞིང་། ཡོན་
ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པས་དེ་ལ་རིང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་
མི་འཐད། རུལ་རིགས་མི་མ་བྱན་སྤང་བ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་རྗས་གཞན་
ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱམ་
པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོ་ལས་རྗས་ཐ་དད་པར་བྱམ་པའི་
གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྒོ་
མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱ་ཐ་དད་འཇུག་པས་གངས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྩས་གཞན་
གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་གངས་སོགས་
ཡོད་དེ། བྱམ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྩས་ཐ་དད་ཡོད་མི་
དགོས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པའི་གཅིག་མེད་ཀྱང་
བྱམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྩས་
སྐྱ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩས་གཞན་མེད་ཀྱང་
སྟོན་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའམ་བྱམ་པའི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
དག་དངོས་པོར་མེད་པས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རྩས་གཞན་མེད་ཀྱང་། གཅིག་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་མཐོང་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གངས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་སྐྱོར་བ་འདི་ནི་བཏགས་
མིང་དུ་འདོད་དོ་ཞེས། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་དེ་དག་ལ་དེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
ཅིས་མི་འདོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ལ་གངས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་སོགས་བཏགས་མིང་
དང་། གཞན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཉེར་བཏགས་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་དེའི་དོན་རྩས་ཐ་དད་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་
གཙོ་བོ་ཞེས་པ་སྟེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་མིང་དང་དེ་འཇུག་པ་

བཏགས་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འཇུག་པ་དངོས་
 མིང་དང། དེ་མེད་པའི་མིང་བཏགས་མིང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་
 གང་ལས་བྱུག། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗེས་སྐྱེས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་ཐ་དད་སྐྱེར་བ་
 དོན་མེད་དེ། སྐྱེར་ཡང་རྣམ་གངས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་
 བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྐྱེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྣམ་གངས་པར་འགྱུར་བས་མ་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་གངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང།
 དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་གངས་དེ་དང་ལྡན་པའི་
 དཀར་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་རྣམ་གངས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་དཀར་པོ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་གངས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མེད་ཀྱང་། དཀར་པོ་གཅིག་གཉིས་སོགས་ཀྱི་གངས་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་གང་
 དཀར་པོ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་རྣམ་གངས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་གངས་
 རྗེས་གཞན་མེད་ན། ཆོས་དེའི་གངས་བརྗོད་པ་དག་ཆོས་དེ་བརྗོད་པ་རྣམ་
 གངས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེ་ལའང་གངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ན་
 ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་ནི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལའང་
 ཡོན་ཏན་རྗེས་གཞན་གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་ཏོག་ཐ་དད་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་རྗེས་གཞན་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཏོག་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། སྟོག་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་ཏོག་ཐ་དད་
 འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་ལ་རྗེས་མིན་པ་དང་རྗེས་ལ་ལས་

མིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་མེད་ཀྱང་། ལས་འདི་རྣམས་མིན་རྣམས་འདི་ལས་
མིན་ཞེས་པའི་སྐྱོདོན་མ་ཐུན་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱོ་ཐ་དད་འདུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་
ལ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རིགས་
རྗོད་དང་ཆོག་ས་རྗོད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་གྲངས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན། བྱམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་དུག་སྐྱོད་དང་
སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དུག་སྐྱོ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པ་
ལ་ནི་དུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དུག་སྐྱོ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་པ་
ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗོད་པའི་སྐྱོ་སྐྱོར་བའི་
ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་འང་ཆོས་རྗོད་
པའི་སྐྱོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་སོགས་ཐ་དད་པ་
བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱམ་པའི་གྲངས་དེ་ཉིད་ཀ་བའི་ཆོས་
སྐྱུ་གྱུར་པའི་གྲངས་ལྟ་བུ་གྲངས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོའི་གཤེགས་བ་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་སོར་
མོའི་ཆོས་གཞན་ཀྱན་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི་སྐྱབས་ལ་ལར་
སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས་གཤེགས་པ་དང་སོར་མོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོ་ནས་སོར་མོ་
དེ་གཤེགས་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་སོར་
མོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཀྱང་སོར་མོའི་བྱུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉན་པ་

པོའི་བོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའམ་མི་སྤྲོད་བར་སོར་མོ་བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་སོར་མོ་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་
པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཉིད་བྱང་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་
བྱེད་པ་དང་། བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་
གོས་ཆོས་རྗོད་དང་ཆོས་ཅན་རྗོད་པའི་སྐྱ་བརྟམ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་
ཅན་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

ངག་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་
བྱག་སྐྱ་སྐྱོར་བ་འཐད་དེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་
འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་འདོད་པའི་བརྟམ་སྐྱོར་ཚུལ་གྱི་
བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗོད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་འཇུག་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་རྗོད་དང་ཆོགས་རྗོད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།
གལ་ཏེ་རིགས་དོན་གཞན་དང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་རིགས་
རྗོད་གྱི་སྐྱ་དང་ཆོགས་རྗོད་གྱི་སྐྱའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་རིགས་རྗོད་གྱི་སྐྱ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་རྩལ་རྗེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཚུ་
སྐྱོར་བའི་རྒྱན་མིན་པ་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཆོགས་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་
སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པ་དག་བྱམ་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཞི་གཅིག་

པ་ཅན་ཏེ་གཞི་མ་ཐུན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
དེས་བུམ་པའི་གཟུགས་ཅི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་པའི་བྱང་པར་ནི་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པའི་སྐྱ་དེ་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་
རྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་རིགས་ཅན་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་ལ། བུམ་པའི་
གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོགས་རྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་ཚོགས་པ་ཅན་དེ་
དག་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་
ཡིན་ན་བུམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པས་དེ་དག་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་
མ་ཐུན་འཇུག་པས་བྱུང་པ་ལ་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་བུམ་པ་མ་ཡིན་
པས་བྱུང་པས་དེ་དག་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་མ་ཐུན་མི་འཇུག་པས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱ་དེས་རིགས་ཅན་དང་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤོང་མི་
སྤོང་གི་བྱང་པར་བུམ་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་
དེ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། རྒྱ་མིན་པར་ནི་རྣམ་
གཞོན་ལ། བུམ་པའི་སྐྱ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པས། རྒྱ་སྐྱོར་ཀྱི་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་སྐྱ་དོན་མ་ཐུན་འཇུག་པས་བྱུང་པར་བསྟན་ལ།
གཟུགས་སོགས་རྒྱས་པའི་བྱང་པར་ནི་ཞེས་པས་རང་འབྲས་མིག་ཞེས་ཀྱི་
གཟུང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི་
བུམ་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་དང་། ཡན་
ལག་ཅན་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་རྗོད་དང་ཆོགས་རྗོད་དུ་ངེས་
པར་བཞག་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤྱོད་བ་དང་
ཆོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི་ཆོགས་པ་
བརྗོད་པའི་སྐྱེ་འདི་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡན་ལག་དག་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡིན་ནི་
གཟུགས་ཞེས་པའི་བྱག་སྐྱེ་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་
གཟུགས་བྱད་གཞི་དང་ཆོགས་སྐྱེ་བྱམ་པ་དེ་བྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་
ཏེ་བསྟན་པས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དེས་རང་འཛིན་མིག་ཞེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་
པའི་བྱད་པར་དེ་སྤྱན་མོང་མིན་པར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
བཤད་པ་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་པས་འདིས། ཅན་དན་གྱི་ངི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་
གཞན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱན་ཡིད་སྒྲོའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།
གལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་རགས་པ་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཡོད་པ་
ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དག་གི་དབྱང་
མི་བཟོད་པས་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱན་ཡིད་སྒྲོའི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པས་ལ་ད་དུང་ཁོ་བོ་ཅག་བཞེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་
ན། འོན་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱན་ཀྱན་ཆོགས་པ་ཡིད་སྒྲོའི་ཉེར་ལེན་དུ་དགོས་སམ་
འོན་ཏེ་རེ་ངེས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་རྒྱས། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱན་མ་ལུས་པ་

ཆོགས་པ་ཡིད་སློང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་ལུས་ལ་ཡོད་
པའི་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་གང་རུང་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་ཡིད་སློ་
སྒྲེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། འོན་ཏེ་རྩལ་རེ་རེས་ཀྱང་སྒྲེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་མང་པོ་འགྱུར་
བར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཉེར་ལེན་ལུས་གྱི་རྩལ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཉེ་ཡང་རྒྱུན་ཁྲད་པར་
ཅན་དབྱགས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མེད་པས་ཡིད་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དབྱགས་འགྱུར་རྩལ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་
རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྒྲེ་བར་ངེས་བྲེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དང་ལུས་གཉིས་རྩལ་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱགས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཡིད་སློ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་རྩལ་སྤོང་དུ་མ་དང་རྒྱུན་དབྱགས་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱགས་རྟག་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་སློ་གཅིག་
ཁོ་ནའི་རྒྱར་ངེས་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་མིན་པ་གང་ཞིག །བྱས་པའི་ཁྲད་པར་འགྱུར་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། དབྱགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྒྲེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱིད་འབྱུང་རྩལ་གང་རྩལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་དུ་མ་
འཛིན་པའི་སྒོ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་དུ་མ་སྒོ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་
དེ་དག་སྒོ་དུ་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡིད་སྒོ་དེས་དོན་སྤྱི་དུ་མ་དེ་
དག་རྣམས་ལྟན་དུ་ཤེས་སམ་རྣམས་མེད་དུ་ཤེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་སྒོ་དུ་མ་
སྐྱེ་བར་གྲུབ་སྟེ། དོན་སྤྱི་དུ་མའི་རྣམས་པ་རིམ་གྱིས་འཆར་བ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
རོ། ། རྣམས་མེད་དུ་ཤེས་ན་ཡིད་སྒོ་དེས་དོན་སྤྱི་དུ་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམས་པ་འཆར་མི་དགོས་པར་དངོས་སུ་ཤེས་
ན། དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། ། ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉི་གའི་ཆེའང་
རྣམས་པ་མ་ཤར་བར་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལུས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་དགོས་གྱི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་
ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་དུས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དབུགས་གྱི་སྐད་
ཅིག་མང་པོ་དག་སྤྱི་དུ་མ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེ་འདྲའི་ཡིད་སེམས་ཉིད་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པར་ནི་ཉོག་པར་བྱེད་ཡིད་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།
དབུགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དུ་མ་ལྟན་དུ་རི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོ་རིམ་དག་ལྟན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
ལུས་ཉོག་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ཉེས་པ་དེ་མ་བཟོད་པས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ཡང་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁས་
ལེན་ན་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ལ་དབུགས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་

བར་ཐལ་ཏེ། དེའི་རྒྱ་རིགས་འབྲས་མ་དེ་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་
ཡོད་ན་སྒྲིབ་པ་སྒྲུ་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། ། དེར་མ་ཟད་དབྱུགས་འབྲུང་རྒྱུ་
རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་ཀྱང་འབྲུང་རྒྱུ་ལ་རེ་རེ་ཡང་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཉིད་
དུ་ངེས་ཏེ་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་མའི་ཡུལ་ན་ཁྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་
དེའི་སྒྲིབ་ཡིད་སྒྲོའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲིབ་བར་ཐལ་སོ། །

གལ་ཏེ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཡོད་མོད། དབྱུགས་དུ་
མའང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་དབྱུགས་རྒྱ་བ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། དབྱུགས་
རྒྱ་བ་དག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་ཡིད་སྒྲོའི་མི་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཀྱན་ཆོགས་པ་ཡིད་སྒྲོའི་རྒྱར་དགོས་པའི་སྒྲིབ། ཅི་སྟེ་
དག་ཞན་སོགས་ཡིད་སྒྲོའི་ཆ་མང་ཅུང་རི་ལྟར་ཡོད་པས་ཡིད་སྒྲོ་སྐྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་རྒྱ་ལ་ཁྲུད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལའང་
འབྲུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དབྱུགས་ལ་དག་ཞན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ཡོད་པར་
འགྱུར། ཁྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ལས་འཕེལ་
འགྲིབ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་སྒྲིབ། དེས་
ན་གཞུང་འདི་དག་གི་བསྐྱུ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབྱུགས་ཡིད་སྒྲོའི་དངོས་རྒྱ་
ཡིན་ན། དབྱུགས་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རིམ་གྱིས་
ཀྱང་མིན་ཁྲུད་མེད་སྒྲིབ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་རྟག་པ་དག་གིས་འགོག་གོ

།དེ་ནས་དྲུག་གིས་དབྱུགས་ཆ་མེད་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའམ། དུ་མ་
ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་རྟག་པ་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ན་དབྱུགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་རེ་
རེ་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ནམ། དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཆོགས་པ་
དངོས་རྒྱ་ཡིན་ནམ། དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་མང་ཉུང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དངོས་རྒྱ་ཡིན་
ཞེས་བརྟགས་ནས། དང་པོ་འགོག་པ། རང་རིགས་ཞེས་སོགས། གཉིས་པ་
འགོག་པ། གལ་ཏེ་དུ་མའང་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་འགོག་པ། ཅི་སྟེ་ཇི་
ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཉེས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། ཡིད་སློང་རང་
གི་རིགས་འདྲ་སྤྱ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། དུ་མ་
ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྤྱ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་
གཅིག་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་ངས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་
གཟུགས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡིས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་པར་
བྱས་ནས་དེའི་ཆེ་དོན་གཞན་སྤྱ་མི་འཇིན་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ལུས་རྟག་པ་
ཡིད་སློང་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ཡིད་སློང་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་དབྱུགས་ལ་རག་ལས་པས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་
མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་བཀག་བེན་ནས་ལན་གཞན་འགོག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡང་སློང་དུ་མ་སྐྱེ་

ཞིང་། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་སློང་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་
ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན། དང་པོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགལ་སྔོང་དུ་སྦྱར་རོ། །ལུས་ཀྱི་རུས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་
ན་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་རུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་ཕྱིས་ཀྱང་ལུས་
ལས་ཡིད་སློང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །

དུག་པ་འཆི་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གཞིན་པ་སྤང་བ།

དུག་པ་འཆི་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་
གཞིན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཆི་སེམས་ཐ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་
སྦྱོར་ཞིང་། ལུས་ནི་ཕྱོག་པ་འདྲ་རྒྱན་ཆད་པས་སེམས་འབའ་ཞིག་ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་ཡན་གར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཐ་མ་དེ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཐ་མ་དེས་ཤི་བའི་འོག་དེ་མ་
ཐག་གི་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱའི་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ།
སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་དེའི་རྒྱར་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་རེ་ཤིག་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་
སེམས་ཡན་གར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཁམས་ནས་
གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ཆེ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ན་ཞེས་པ་དགར་ཆིག་གི་
རུས་པས། རྒྱགས་ལ་འཕངས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལུས་ཐ་མ་དེ་ཤི་བའི་འོག་

རོལ་དེ་མ་ཐག་གི་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དང་། འཆི་ཁའི་སེམས་
 ཐ་མ་དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལྟར་ཉེན་མེད་དུ་མི་གནས་ཀྱི་ལུས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲོད་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདྲོད་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྤིང་གྲུབ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་རོ། །

འོ་ན་འདྲོད་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་
 སེམས་ཡན་གར་པར་གནས་ནས། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདྲོད་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོའི་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་དུ་འཕོ་ཁའི་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་ལྟ་གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་པའི་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་
 བར་དོའི་ལུས་གཞན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། དེས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་
 འཕོ་ཁའི་ཤེས་པ་ཐ་མའི་སྟངས་ན། ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དགོས་ཀྱི་ཉེ་
 ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་པའི་འདྲོད་པའི་བར་དོའི་
 ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱི་རོ། ། འདི་དག་རྒྱལ་ལན་གྱིས་
 གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་དག་རྒྱས་པར་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་ཁོ་
 བོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་འཆི་ཁའི་ལུས་ཐ་མ་བྱི་མའི་ལུས་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་
 དང་། འཆི་ཁའི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཐ་མ་བྱི་མའི་སེམས་དང་པོ་དེའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་

དང་། སེམས་ཐ་མ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་པན་
གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ཅམ་མེད་པར་ངས་བྱེད་མིན་པར་སྒར་རབ་ཏུ་
བཤད་ཅིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུས་དགག་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་
ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་ནི་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་ལ་
ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལ་
པན་འདོགས་པའི་བྱས་པ་དག་ནི་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སྒྲ་མ་
དང་བ་དང་རྩྱུག་པ་སོགས་ལས་སྤྱི་མ་དང་བ་དང་རྩྱུག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་
བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་དཔེ་བསྒྲུབས་ནས་རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྤྱི་མའི་
དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་བ་དག་ཀྱང་འགྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ད་ལྟའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆེ་འདིའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ནི་
ལུས་རྟག་པ་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །སྒྲ་མ་དབྱུགས་ལུས་ལས་སྤྱི་བ་དང་སེམས་ལུས་ལ་སྤྱི་
བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཆེ་འདིའི་དབང་
པོ་སེམས་ལས་སྤྱི་འོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མ་དབྱུགས་ལུས་ལས་སྤྱི་
བ་དང་སེམས་ལུས་ལས་སྤྱི་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྤྱི་འོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མའི་ལུས་

གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆེ་འདིའི་
དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་ཕྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་
ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱུ་བ་
པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་ལུས་དང་དབྱུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡིད་སློའི་ཉིར་ལེན་མིན་པར་གྲུབ་པས། རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་མ་ནི་འཆི་ཁའི་སེམས་རྣམས་ཀྱན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
མཆམས་སྒྱུར་བ་མེད་པར་འགྱུ་བ་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྤྱོད་ཀྱིས་
ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་བཞོད་པ་དག་ལྷག་ལྷན་ཡིན་པར་འདོད་
དོ།

གཉིས་པ་གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་
དགག་པ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་
པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོངས་པ་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་
ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་། རྩེ་བྱོད་ཅུང་ཟད་

ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་མཐར་དམར་འབར་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་འོ་
ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་
འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོངས་པ་དང་ཚུའི་རྫོད་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རྟེན་བརྟེན་པ་དང་འབད་ཚུལ་སྐྱར་མ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་
བས་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་མ་
ཆང་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ལ། བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་
སྒོམ་ལ་དེ་ཆང་བས་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མཆོངས་པ་
དང་ཚུའི་རྫོད་ལ་དེ་གཉིས་མ་ཆང་བས་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་
ནི། བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱར་ན།
།བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྐྱར་ཡང་ནི། །འབད་ཚུལ་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་ཏེ། །ཁྱད་པར་
སྤྱི་མ་དག་ལ་ནི། །སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མཆོངས་པ་
ལན་གཅིག་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐྱར་ཡང་མཆོངས་ན་འབད་ཚུལ་སྒྲ་མ་
དང་འདྲ་བ་སྐྱར་མ་དགོས་ཀྱི། མཆོངས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ངང་
གིས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་ཏུ་
རྟེན་གནས་མ་ཡིན་སྤྱིར། །ཞེས་པ་ཚུའི་རྫོད་འཕེལ་དགས་ན་ཚུ་སྐྱམ་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །

དེས་ན། རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱད་པར་འཕེལ་ཡང་རང་
བཞིན་ཉིད། །མིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་དག་ནི། །ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ལོ་

ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་མིན་ཞེས་པ་རྣམས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
བའི་རང་བཞིན་མིན་ཞེས་པའོ། །

བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ནི་བྱད་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་ཆང་བས་
མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་འཐད་པར་སྟོན་པ་དེ་ལ། གོམས་པ་ན་འབད་ཚུལ་
སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་
གོམས་པ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཡང་ཚུལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་སྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་
རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ན། ཚུལ་བ་སྤྱི་མས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་
མ་གཞན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བྱབ་
བསྟན་ནས། བརྟེ་སོགས་སྟོམ་པ་ལའང་འབད་ཚུལ་སྐྱར་མ་ལ་ངེས་པར་
སྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ཆང་བའི་སྤྱིར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གོམས་པར་བྱས་ན་
སེམས་ལ་རང་གི་ངག་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་གོམས་པར་བྱས་པ་
ན། སྒྲིའི་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ལ་སྤྱར་དང་འདྲ་བའི་འབད་ཚུལ་རེ་རེ་མི་
དགོས་པར་འབད་ཚུལ་གཅིག་ལས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་དུ་མ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྐྱེ་
བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་
དག་ལ་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་དདུལ་ཚུ་དང་
གསེར་ལ་སོགས་པར་འདུལ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་
གཡའ་དང་བྲལ་བའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱས་ཀྱི་ཡང་ངེ་མ་དག་པར་
བྱེད་པའི་རྗེའི་ཁ་སྐྱར་གཉིས་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག །

སེམས་ལ་བརྩེ་སོགས་གོམས་སྐྱེ་བ། ཞེས་སོགས་བརྩེན་བསྐྱབ་པ་ལ་
སྐྱོར་བ་ནི་དཔེ་ཅུ་ལ་ཡང་མ་བཏགས་པར་བཟད་དེ། མེས་ཤིང་བསྐྱེགས་པ་
རྩེན་བརྩེན་པའི་དཔེར་ག་ལ་རུང་། གཞན་དུ་ན་ཆུང་བོད་ཀྱང་རྩེན་བརྩེན་པར་
ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་འབད་ཚུ་ལ་ལ་མི་སྟོས་པས་རང་གི་ངང་གིས་འཕེལ་བ་
བསྐྱབས་ནས་རྩེན་བརྩེན་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གོམས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་
བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩེན་བརྩེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
འཛིན་སྟངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི།
སེམས་ཀྱི་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་གཉིས་པོ་ཆང་བར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་སྤྱིར་མཐའ་མེད་
དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་ཚུ་ལ་བ་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མར་བྱད་པར་
བྱེད་པའི་སྟོན་ས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་མཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བར་ཐལ། གོམས་པར་བྱས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བརྩེ་བ་ལ་སོགས་སྟོན་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
སྐྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཆད་ཅན་དུ་གང་ན་གནས་ཏེ།
གང་གི་སྤྱིར་ན་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྤྱི་མའི་ས་བོན་ལས་ནི་གོང་ནས་གོང་

དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བརྩེ་སོགས་
གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་ཉིད་ལས་སྤྱི་མ་
འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་སོར་ལྷག་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་ཚུལ་ཇི་
ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ལས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་དགོས་པའི་སྤྱིར།
དེས་ན་མཆོངས་པ་ཆད་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ལུས་
སྟོབས་དང་འབད་ཚུལ་དགམཆོངས་པ་ཆད་ཅན་དུ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།

འོ་ན་ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཆོངས་པ་ཇི་ཅམ་སྦྱངས་ཀྱང་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མཆོངས་པ་སྦྱོང་བ་དེ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱིས་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་མིན་ཏེ་
བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར། དེས་
ན་ལུས་སྟོབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འང་མི་མཆོངས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་
བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་བསལ་ནས་རང་སྟོབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་
དུ་མཆོངས་པའི་ཆད་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་འཕེལ་ནས་དཔག་ཆད་དང་
རྒྱང་གྲགས་སུ་མཆོངས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱན་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཕེལ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྦྱངས་ནས་
ཉེར་ལེན་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྦྱང་བ་ནི། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་ཐལ། བརྩེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་
དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མས་འཕེལ་ནས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། བརྩེ་བ་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཤམ་
ཏེ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཕན་བརྩེ་བ་དེ་འཕེལ་བ་ལ་མི་མ་ཐུན་སྒྲོགས་ཞེ་སྒྲུང་
སོགས་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ན་སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
པ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གིས་བཅོམ་ནས་མི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བརྩེ་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་
ལ་ནི། འགཤམ་རྒྱུན་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པར་མ་ཟད་མ་ཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་རྣམས་སེམས་གྱི་ཆོས་
བརྩེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོ་སོགས་གཞན་དག་གི་གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་འགཤམ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོམ་པར་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་ན་
སེམས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
དང་། འདོད་པ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྦྱག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་སྒྲོ་
རང་གིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་སྒྲོར་བ་ཐུན་ཆོགས་སྒྲེ་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་སྒྲོར་བ་ཐུན་ཆོགས་སྒྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ཅན་སྒྲོར་བ་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་སྒྲོམ་བྱུང་
གིས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་
ཐེག་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་
པའི་བཅུ་བ་དང་ལྔ་ན་པ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་གྲོལ་བར་གཞན་སྒྲོལ་མི་རུས་
པར་མཐོང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་གཏོད་
འགོ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱི་ལྟར་སེམས་སྦྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་
སྤྱིར་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་
པར་སྦྱོར་བར་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞིམ་པར་
བཞེད་པའི་སོ་སྦྱེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་དང་དེའི་རྒྱ་དག་རང་
ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་འཆད་པ་ནི་དཀའ་ཞིང་འཆད་མི་རུས་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་འཆོལ་བ་དེས་ཀྱང་
སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དངོས་པོ་
སྒྲོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
བརྟགས་པས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ན། དེའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་དེ་རྟག་མི་
རྟག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མཛད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱག་
བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དམ་རྒྱ་རྟག་པར་གནས་ན་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྒྲོག་ཏུ་
མེད་པར་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རེས་འགའ་བའི་བྱད་པར་
གྱིས་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་བ་ལ་རྒྱ་སྤང་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། སྤྱག་
བསྐལ་དེའི་རྒྱ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་དེ་ཡི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་རྟོག་པར་
མཛད་ལ། བརྟགས་པ་ན་རྒྱའི་ངོ་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་
ཀྱང་རེས་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་གང་ཞིག་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་གང་ཞིག་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པས་
འདུས་བྱས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་པའམ་སྟེད་
པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། བདག་འཛིན་དེའི་གཞོད་བྱེད་ནི་
བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་
འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཙམ་བ་ནས་སུན་དབྱུང་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྟེད་པ་དེའི་གཞོད་བྱེད་ནི་བདག་མེད་མཐོང་
བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཙམ་བ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་བདག་
མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལན་གངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྦྱང་རྗེ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐབས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གོམས་

པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཐུན་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་ནམ་པ་དུ་མར་
སྤངས་ནས་དེ་དག་ཏུ་ཐབས་གྱི་བྱང་པར་མང་པོ་དག་ཡུན་རིང་དུས་སུ་
གོམས་པ་ལས་ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་སྐུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུའི་བག་ཆགས་
དང་ཤེས་བྱ་ལ་སྐྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་
རོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི། སྐུག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་
ཟད་ཅེས་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་
དང་། བསེ་རུ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་བྱང་པར་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྐྱིབ་པའི་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་མ་སྤངས་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་
ན་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་བདག་མེད་ཐབས་བཅས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་
བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། བན་བཞེད་པའི་མཇུག་ཏུ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་རིགས་པ་
ལ། ཀྱན་ལས་བཏུས་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བན་བཞེད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོན་པ་
བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དེར། བདག་མེད་ཐབས་བཅས་གོམས་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲོར་བ་ཕུན་ཚོགས་དེ་སྒྲོན་པ་

དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐབས་གཞན་གྲོལ་བའི་རྒྱ་རྟོག་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་ལ་གཞོན་གྱི་དངོས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བསམ་སྟོར་སྤྱན་ཚོགས་བཤད་པ་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་བསམ་སྟོར་གཉིས་པོ་འདི་ནི་དོན་གཉིས་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྟོག་པ་ཤེས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་སྟོན་དུ་གྲུབ་པ་ལས་དོན་གཉིས་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་དང་པོ་རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དོན་སྤྱན་ཚོགས་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཡང་ན་བསམ་སྟོར་གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་སྤྱན་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་སྟོན་དུ་གྲུབ་པ་ལས་མཚོན་བཟོན་དུ་བདེ་གཤེགས་སྟོན་ཅེས་སྟོན་པའི་དང་པོར་བཤད་པའི་བདེ་གཤེགས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་དེ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་ལས་རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྤངས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་བདེ་གཤེགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཉིས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་མི་སྤིད་པའི་དོགས་པ་གཅད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

ན། སྐྱུག་བསྐལ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་
སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏང་པར་གསུམ་ནི། ལེགས་པར་སྤངས་
པ་དང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལོ། །ཁྱད་
པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ནི། །སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལེགས་པར་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་
བསྐལ་གྱི་ཉེན་མིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་སྡེ་
རྣམས་ལ་སྤངས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྤྱིར་ཡོན་ཏན་འདིས་སྤྱི་རོལ་བ་དག་གི་སྤངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དེ་ཡང་ཐབས་ལེགས་པར་སྡོན་དུ་སོང་
བ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བེན་
གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་སོ་སོར་སྤངས་
པ་ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་སྤྱིར་ལྟོག་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན། གང་སྤངས་པས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་ཁྱུགས་སྤིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་ཡང་
འཁོར་བར་ལྟོག་ཅེས་བཤད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བའི་སྦྱེ་
བ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་སྦྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་སྤིད་པ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་འཁོར་
བར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་སྟེང་ས་

བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
གཉིན་པོ་གང་གིས་བདག་ལྟའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལྟ་ཟད་
པར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་བདེན་པའི་གནས་
ལུགས་ལ་ཞུགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འདིས་སྟོབ་ལམ་
ཀྱི་སྤངས་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་སྤྱིར་ལོག་ལྟོག་མི་ལྟོག་གི་དོན་ནི། སྤངས་དེ་རྒྱད་ལྟན་ཀྱི་
སྤྱིས་བྱ་ད་དུང་འཁོར་བར་ལྟོག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཀྱི། སྤངས་པ་
ཉམས་མ་ཉམས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་སྤངས་པ་སྤྱིར་ཉམས་པ་
སྤྱིད་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་
དག་དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབད་ནས་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡང་འདིར་སྤྱིར་ལྟོག་པར་བཤད་པ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དག་
མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པ་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ་
ཅ་མ་ཡིན་པས་འདིར་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྤངས་པར་བྱེད་པར་དུ་སྐྱབ་པ་དང་
འབྲེལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཆགས་བྲལ་གཞན་ལ་སྤང་བྱ་གང་ལུས་པ་ཡིན། གང་ཞིག་
སྤངས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་

ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གསུམ་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤར་འཁོར་བར་ལྷོག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་ནད་དམ་སྤྱད་བསྐྱལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་སྒོ་མི་གསལ་བ་ཉིད་
 གྲང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤར་གྱིས་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་
 བྱེ་བའི་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐོབ་པའི་
 སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉེས་པ་བྱད་པར་སྤངས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་དོགས་པ་གཅད་པ་
 བློ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྱོན་བྱད་
 པ་མིན་ཏེ། ངག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་བུ་བཞིན་ཞེས་བེར་རོ། །རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱུང་
 པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ཅམ་ཞིག་འདྲན་པའི་
 རྟགས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་དག །གཟུགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་
 བ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་དཔོག་པའི་རིང་ལུགས་མ་ཉམས་པར་འོངས་པ་སྟེ། དེ་
 དག་གི་ལུགས་ལ་ངག་སྤྱོད་བས་སངས་རྒྱས་མིན་པར་སྤྱོད་བྱས་སོ་ཞེས་མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་
 ངག་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་ལ་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པ་ནི། ཉེས་པ་བྱད་

པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོན་སྒྲིན་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་
རམ་མི་ཏྲག་ཀྱང་དེ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་སྲིར་རམ་ཡང་ན་ཐབས་ནི་
ཡོད་ཀྱང་སྲུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྲིར་རམ་བསྐྱབས་ན་ཤེས་པར་རུས་པ་
ཡིན་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་སྲིར་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར། སྒྲིན་རྣམས་མི་བད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
ཡོངས་སུ་ཏྲག་ཀྱང་ན་དེ་དག་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་པའི་སྲིར་དང་།
སྒྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་མ་ལུས་
པ་འཇོམ་པའི་སྲིར་དང་། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་རང་
བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས་དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ཤེས་པའང་གྲུབ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར།
དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅེ་ལྟན་སྒྲུག་བསྐྱལ་གཞོམ་པའི་སྲིར་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར།
ཐབས་སྒྲིན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུང་བ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །

དེས་ན་བཏགས་པ་སྲི་མ་འདི་གཉིས་དོན་ལ་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབས་ཟིན་
མ་ཐག་པ་དང་། སྐྱབ་པར་འགྱུར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་
བཞོན་པའོ། །

བཞི་པ་དེ་ལས་གཞན་དོན་སྤྱད་ཆོགས་སྒྲོབ་པ་འགྱུར་ཚུལ།

བཞི་པ་དེ་ལས་གཞན་དོན་སྤྱད་ཆོགས་སྒྲོབ་པ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཐུབ་

པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཉིད་གྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་
 ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གྱིས་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྩི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་གཤེགས་ཁྱད་པར་
 གསུམ་ལྡན་བརྟེན་པས་སོ། །འདིས་སྐྱོབ་པ་བདེ་གཤེགས་ལས་འགྲུབ་ཚུལ་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐར་ལམ་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ།
 རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལོག་པར་སྟོན་ན་བདག་ལ་ཆགས་ནས། བདག་གི་རེ་བ་
 འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པའམ། གཞན་ལ་བརྟེན་བཅེད་
 པས་ཐར་ལམ་ཡང་དག་མི་སྟོན་པ་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་མི་འདའོ། །

འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི། བདག་གི་རེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་
 ཅན་བརྟེན་མི་གསུང་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བརྟེན་བཅེད་
 པའི་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་གསུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་བརྟེན་བ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཅོམ་པ་ཀྱན་
 ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ནི་གཞན་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་སྐྱོབ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལྟར་སྐྱབས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་ཚད་མས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། བཙུམ་ལྡན་འདས་
ཆོས་ཅན། བྱིད་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ།
བསམ་སྐྱོར་ལུན་ཆོག་ལས་ལས་དོན་གཉིས་ལུན་ཆོག་ལས་སུ་འབྱུངས་པའི་སྐོ་
ནས་གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐོལ་བའི་རྒྱས་པ་དང་མཛད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་
དེའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ལས་གང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་བྱོན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལུས་སྟོག་གི་སྐོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ།

གཉིས་པ་ལུས་སྟོག་གི་སྐོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ་
ལ། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། དེ་ལས་
སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བརྩེ་བ་འབྱུབ་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱོབ་
པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཚད་རྫོང་གི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་
བཤད་པ་ལས། ཡང་ན་ཆོག་གི་གོ་རིམ་བསྒྲིག་སྟེ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་
བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན།
གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་བདེན་པ་
བཞིའི་གནས་ལུགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་མཛད་པ་མཐར་སྤྱིན་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལས་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མོད། དེ་དག་ཇི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་། དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལས་ཤེས་ལ། དེའི་སྤྱིར་འདིར་བདེན་པ་བཞིའི་
སྒྲུང་དོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆད་མའི་ལམ་ནས་བྱངས་ནས་གཏན་ལ་
དབབ་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ།

དེ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་

བདེན་པའི་མཚན་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
འཁོར་བ་ངོས་གཟུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་ཚུལ་ཅན། སྐྱག་བསྐལ་བདེན་པ་
ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་ལེན་པའི་རྒྱན་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ངོས་བཟུང་
ནས་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་
བར་སྐྱབ། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། ཚུལ་ཅན། རིགས་
འདྲ་སྤྲ་མ་སྤོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་གོམས་པ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་གི་
རང་གིས་ཆེས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚུལ་
ཅན། སྤྱ་ལའང་མ་སྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མིན་ཏེ། དེས་འགའ་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ན་དེས་འགའ་སྐྱེ་བ་འགའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྒྱང་མཁྲིས་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་
བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་
པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།
དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བད་

ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མཁྱེས་པ་ལས་ཞེ་སྒང་དང་། རྒྱུ་ལས་གཉི་
 ཐུག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་རྣམས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་
 ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་འབྲུལ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་ལ་ཞེ་སྒང་ཆེ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྒང་
 གི་རྒྱ་མཁྱེས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་
 ཟག་དེ་ལ་མཁྱེས་པ་དེའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཤིང་བད་དང་རྩལ་མང་བ་
 སོགས་ཞེ་སྒང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྱེས་པ་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྱེས་པས་དུག་
 གསུམ་ག་སྐྱེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 བད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་རྒྱུ་
 མཚུངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དུག་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཁྱེས་
 སོགས་ཀྱན་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་
 ཆེ་རྒྱུ་སོགས་མི་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
 འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་
 བྱད་པར་ཅན་སྐྱོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་པོའི་རྐྱེན་མ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུའི་
 གཟུགས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆེ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་

ཐལ། རྒྱ་འབྲུང་བ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་འཇུག་
པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲུང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པར་རྒྱ་འབྲུང་མིན། ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། རང་
ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཚས་ཅན། རྒྱང་
མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་
བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ནའང་བྱེད་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་འཕེལ་བས་ལུས་རྒྱུད་དེ་ཆགས་པ་འགྲིབ་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་
ལུས་གདུངས་པས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ནད་
གསུམ་དང་དུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲུང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཉགས་མ་གྲུབ་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ནད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཡིས་
ཞེ་སྤང་སྟེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱན་འབྲས་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཞེ་སྤང་དེ་ནད་ཀྱན་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པའང་བྱོད་འདོད་པ་མིན་ཏེ།
མཁྲིས་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཞེ་སྤང་དེ་ནད་
གསུམ་པོ་ཀྱན་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པའང་མིན་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་
པའི་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞེ་སྤང་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཚས་བསྒྲུབས་ནས་ཙུ་ཉགས་ཀྱི་བྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།

སྒར་གྱི་ཅ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་
གྱུར་པ་ན་དེའི་དངོས་འབྲས་འགྲིབ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མཁྲིས་
པ་འཕེལ་བ་ན་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆོས་
ཅན། མཁྲིས་སོགས་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཆོར་བ་
བདེ་སྤྱད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་པད་ཀན་འཕེལ་བའི་སྐབས་ལ་ལར་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་
བ་མཐོང་བས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་
མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གོགས་བྱས་ནས་འདོད་
ཆགས་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅེས་བསྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་
ཅེས་ངེས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁྱབ་པ་འཕེལ། དེ་ལས་འདོད་
ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཁོ་ནའི་འབྲས་
བྱ་མིན་པར་ཐལ། འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་ཆགས་ཅན་དུ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་
ཆགས་ཅན་མིན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ནད་གསུམ་མཉམ་པར་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འབྲལ་པར་
བསྟན་ནས། ཁྱབ་པ་འཕེལ་བ་ལའང་འབྲལ་བར་སྟོན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཁྱབ་པ་འཕེལ་བ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་
ཅན་གཞན་ནི་ཁྱབ་པ་བདེན་ནས་ཁྱབ་པ་འཇོག་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་གཟུགས་མངོས་གཅིག་ལ་
དམིགས་ནས་སྟག་པར་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་
མེད་གཅིག་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྟ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གཟུགས་མངོས་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བྱད་པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་བྱད་པར་དུ་
འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཀུན་བྱད་མེད་གཟུགས་མངོས་
པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །དེས་ན་བྱད་མེད་དེ་གཟུགས་
མངོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བའང་
སྤིང་བ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། བྱད་མེད་གཟུགས་མངོས་
ཀྱང་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་མི་སྟག་པ་གོམས་པ་སོགས་ལའང་བྱད་
མེད་ཉེ་བ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ན།
འོན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས། ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་
པ་ཅམ་མོ་ཞེ་ན། འོན་བྱད་མེད་གཟུགས་མངོས་དེ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་མི་
སྟག་པ་གོམས་པར་བྱས་མ་བྱས་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་
འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སྟབ་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་

སྒྲག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་ཞེ་སྒྲང་ཅན་
 དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་ཁོ་ནར་འདོད་
 རིགས་པའི་སྤྱིར། སྤྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྒྲང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེ་སྒྲང་མི་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རེས་འགལ་ཞེ་སྒྲང་སྤྱི་
 བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲང་བ་ནི། སྤྱིས་བྱ་གང་གི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱད་པར་ལ་རག་
 ལས་བས་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ངོལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་
 ཉེས་པ་རྒྱང་མཁྲིས་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་འདོད་
 པའི་རིགས་པ་སྤྱི་བ་དེ་ལ་བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྒྲང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ལ། བཤད་ཟིན་
 དན་པ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་
 འདིས་ནི་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའང་
 བཀག་སྟེ། རྟན་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འབྲུལ་པའི་ཚུལ་དེས་འབྱུང་བ་
 ཅེས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འབྲུལ་བའང་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འབྱུང་བཞི་ཆགས་
 སོགས་བྱུང་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། ཡོད་མེད་དག་ལ་

རྟེན་མེད་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
གཞན་བསྟན་པ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་དུས་མཉམ་བརྟེན་
པར་ཁས་སྦངས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱིད་
རང་ལའང་ཁས་སྦངས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་
འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱིད་ས་སོགས་ལ་གྲུབ་ཟེན་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱིད་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དཀར་པོ་ས་སོགས་ལ་
བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོན་ཡང་རང་གི་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་ས་སོགས་རྒྱར་
བྱས་པའི་དོན་ནམ། ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ས་སོགས་དེ་
དག་དང་ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་སྤྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་དུས་མཉམ་པན་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་དབྱེར་མེད་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཆང་
དང་དེའི་ཕྱོས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆང་ཆ་
བར་འགྱུར་ཅིང་སྦྱར་པོར་གྱུར་པ་ན་ཆང་མ་ཉམས་ཀྱང་ཕྱོས་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་དོན་
གཞན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འབྱུང་སེམས་ཀྱང་དུ་མཉམ་
དབྱེར་ཡོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དགག་པ་
ནི། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཆང་གི་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་

པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཆང་གི་སྤྱོས་པའི་རྒྱས་པ་ནི་
 ཆང་གི་རྫས་ཡིན་པས། དེ་ཞིག་ན་ཆང་གི་དངོས་པོ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་
 ལ། རྟེན་ཆང་གི་དངོས་པོ་མི་འཇིག་པར་ཆང་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་སྤྱོས་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གྲུབ་པ་དེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཆང་དང་སྤྱོས་པའི་རྒྱས་པ་བཞིན་ལྷས་སེམས་དེའང་གྲུབ་
 བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཏེ།
 འབྱུང་སེམས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སྒྲུང་བ་ཐ་དད་
 པ་ཅན་གྱི་མངོན་སྲུང་གིས་སོ་སོར་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། འབྱུང་བ་
 ནི་ལྷས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། སེམས་ནི་ཚུར་
 མཐོང་གི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཁོ་ནའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་གྱི། སེམས་སྒྲུང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུར་མཐོང་མངོན་སྲུང་གཞན་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་
 རང་གི་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་དང་སྒྲོས་གར་མཁན་གྱི་ཆ་བྱད་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་དཔེ་རིམ་པར་བཀོད་པ་དེ་དག་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་
 བས། ད་ནི་སེམས་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་
 ཉིད་དགག་པར་བྱའོ། །

རི་སྤྱིད་ལྷས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་
 སྒྲིའི་ངོ་བོའང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། ཡིད་སྒྲོ་ལྷས་
 ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་

བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་ལུས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
ཡང་དམིགས་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིད་སློབ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་གང་གི་ཆེ་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བསྟོས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་སྤྲུམ་
འགའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པ་ཀུན་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་པ་སྤྲུམ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བ་དེས་ན་འོ་ཞེས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཅ་
བའི་རྟགས་སྐྱབ་གྱི་བྲུབ་པ་མ་ངས་པ་དགག། །ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་གཞན་གྱིས་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་
སྟེ། སེམས་ཅན་མིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་རིགས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་
རུང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ངོ་བོར་གནས་པའི་སྟོན་ས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་
རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་འདོད་པས་
དེ་ལ་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་པས་མ་བྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱས་
པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི། རྣ་སོགས་ཅེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ་སྟོན་ཆེ་མ་མཐོང་མོད་

དེ། ཞེས་དེ་སྐད་གངས་ཅན་སྤྱགས་ལས། །གཞན་ངོ་ཚར་བཅས་པ་སྤྱི་
བརྗོད་ཅོལ། །

དེས་ན་དེ་ནི་གངས་ཅན་སྤྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་
ཕན་ཁྱོད་ནི་རྟོག་གོ་བ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་སྤྱིར་སྤྱགས་དེ་ཁས་ལེན་
པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་
སྒྲུངས་པར་སོང་བས་དེའི་ཆ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲུངས་པར་བཤད་
པ་ཡིན་གྱི། འབྲུང་བ་སོགས་རྣམ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གངས་ཅན་འདོད་པ་
ནི་མིན་ཏེ། གངས་ཅན་བདག་སྤྱེས་བུ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་གཞན་
ཐམས་ཅད་བཅ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་སྟེ་བའི་སྤྱིར་དོ། །འིག་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་
གིས་འདི་ཅུམ་ལའང་སྤྱགས་པའི་འཛུམ་བག་བསྟན་པར་སྒྲུང་དོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་སྤྱེ་ཡང་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་
སྒྲུང་བར་འབྲུར་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་དུས་ན་མི་སྒྲུང་ན་རི་
ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་འབྲུར། དེས་ན་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་
པས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཙུག་གས་མ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་
བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྟུ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་སྤྱེས་
པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ། སྤྱི་ན་མེད་པར་འབྲུང་བ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
།ཡང་ན་བསྟུས་དོན་འདི་ལྟར་མ་བཅད་པར། །རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་

ཉིང་ལེན་མིན་པའི་བྱིར། །སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤར་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསར་དུ་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེས་
 པས་བྱུང་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ།
 དེ་ཡང་རྒྱང་པན་ལ་འབྱུང་བ་རྒྱར་སྦྱ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་སྦྱ་བ་གཉིས་
 ཡོད་ལ། འབྱུང་བ་རྒྱར་སྦྱ་བ་ལའང་། འབྱུང་བ་བྱུང་པར་བ་རྒྱང་མཐིས་
 སོགས་རྒྱར་སྦྱ་བ་དང་། འབྱུང་བ་ཅམ་རྒྱར་སྦྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་
 པ་འབྱུང་བྱིར་རྒྱང་སོགས་ཚུལ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་འགོག་
 པ། འདིས་ནི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཉིད་བཀག་ཅེས་སོགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་
 སྦྱ་བ་ནི། རྒྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཤུ་མོ་རྣམས་བ་ལྟར་
 གསར་སྐྱེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གི་རྣམས་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་
 པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་
 པར་འགའ་ཞིག་ཆགས་བྱལ་དུ་སྐྱེ་སྤིང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤར་ན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་བྱུང་
 པའི་བྱིར། དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ནི། སྤར་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ཆགས་
 ཅན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱིར། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་
 ཀའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་

བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བོ་ཞེ་
 བ། སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་
 ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སྤྱི་གཞི་ཆགས་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཞི་ཆགས་དང་ཆེས་སྤྱི་གཞི་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་འབྱུང་བ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་
 གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོར་ན་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གིས་བྱེ་བྲག་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཞི་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། སྤྱི་གཞི་
 གི་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདོད་
 ན་མདོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། ། དེས་ན། ཉིད་ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བྱུང་
 པར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་གཞི་རྣམས་ལ་ཆེས་སྤྱི་གཞི་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་
 པར་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་འདིའི་
 ཉིད་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་
 ལུས་བྱུང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་བར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། ཆགས་སོགས་དེ་སྤྱིར་ཡོད་པ་ལས་སྤྱིས་དེ་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་སྤིང་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཆགས་སོགས་འཕེལ་
 འགྲིབ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཆགས་བྲལ་མི་སྤིང་པ་
 ཉམས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྤིང་

པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ཀྱང་
གཏན་ནས་མི་ལྟོག་པ་སྟེ་འབྲུང་བ་ཡེ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། འོན་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་འདྲ་བར་འགྱུར་
བར་ཐལ། འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འདྲ་བར་རྒྱར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་
རྒྱ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་བ་ལང་མཐོང་བའི་དབང་
ཤེས་ལ་བ་ལང་དང་ཆེས་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་མེད་པའམ་
ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། རྒྱན་པན་རང་ལ་
གྲགས་པའི་དཔེ་ནི། ཡང་ན་རྒྱང་པན་ཁྲོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདིར་ཡང་ས་
སོགས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་
བར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཉིར་ལེན་འབྲུང་བར་
མཚུངས་པ་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་བཞིན། །དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར། །
ཞེས་པ་མ་ངས་ཏེ། རྫོ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ན་ཡང་རྫོད་
མེད་མེ་འགའ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་
གི་བྱུང་བར་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་
པ་མིན་པར་ཐལ་རྫོ་བ་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གང་ཞིག་ལུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་
ནི་ཆོས་ཅན། འབྲུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཁྲོད་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་
ཐལ། འབྲུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཁྲོད་

འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཁྱོད་དེ་དང་འཕེལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྒྲམ་བུའི་ཆོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་རུང་ཡིན་པ་བཞིན།
དེས་ན་འབྲེལ་རུང་དང་འབྲེལ་མི་རུང་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་གཞན་དུའང་འབྱུང་བ་ལ་
གནས་པར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅི་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་
བ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེར་མེད་འབྲེལ་མི་རུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་དང་འབྱུང་བ་དེའང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་སྒོ་
ནས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
ས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅི་སོགས་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་རྣམས་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལའང་ཆགས་སྣང་ཚེངས་གསུམ་
ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ད མི ག ས ་
རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁྱོད་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་
མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཅམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་
བའི་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ཡོ་མེད་དུ་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་
རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ལ་ཟེར་ཏེ།

སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲུང་བ་ཁོ་ན་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱི་
གྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་འབྲུང་བ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་
པའི་བྱིར། འམ་ཞེས་པ་ཡང་ན་ཡེ་མི་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་
ཞེས་པའི་རྣམ་གངས་སྟུང་པའི་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་མི་
རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་
རྟག་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་བའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་
ཏེ། ད་ལྟ་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒོན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་
གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡང་རོ།

གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་རང་དབང་
བ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་
སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་
མིན་པའི་བྱིར།

དེ་སྟུབ་པ་ནི། ཆོས་ཅན། བདག་རང་དབང་ཅན་དེས་བྲོད་བྱིན་གྱིས་
ཚོབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་བྲོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་ངི་ལྟར་
འབྲས་བུའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེ་སྟུབ་པ་ནི། རྟག་ན་རྒྱ་

མིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་རང་དབང་བ་གཅིག་
ལས་ཕྱང་པོ་དུ་མ་ནི་དུས་སྡེ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཚྷགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དག་ནི་རེས་
འགའ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་དག་ལ་རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཚུལ་དེ་ནི་ཏྲག་པ་རྣམས་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏྲག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ཡང་གཞུང་གཞན་དག་ལས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་
ཞེས་འབྱུང་ཡང་། འདིར་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་
གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མིན་པར་རྟོགས་ན་དོན་
གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་རྟོགས་སྦྲ་བར་དགོངས་པ་དང་། མི་ཏྲག་ཅིང་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་
གསུངས་ནས་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མ་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བཞི་ལས། རྒྱའི་རྣམ་པ་ནི། སྐྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། ། རེས་
འགའ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་ལ་མི་
སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ཏྲག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་
དགོས་པས་སོ། །རི་ལྟར་ཆེར་མ་ལ་སོགས་གྱི་རྣོ་བ་ཉིད་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་ནི་རྒྱང་པན་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་

བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ཡོད་ཉིད་ན་གང་སྐྱེ་བའམ་གང་འགྱུར་ན་
ཡང་རྣམས་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་རྒྱུར་རབ་དུ་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་བྱས་དེ་ནི་ཆེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དོ། །

འོ་ན་ཟུངས་ལའི་རེག་བྱ་ཟུངས་ལའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དེ་འབྲ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཟུངས་
ལའི་གཟུགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། ཟུངས་ལའི་རེག་པ་སྒྲ་མ་དེ་
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཟུངས་ལའི་གཟུགས་སྤྱི་མ་དེའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་དེ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ནི་རྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་ཟུངས་ལའི་གཟུགས་སྒྲ་མས་དེའི་གཟུགས་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དང་རེག་
པ་སྤྱི་མའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རེག་པ་སྒྲ་མས་རེག་པ་
སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དང་གཟུགས་སྤྱི་མའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །དུས་
མཉམ་པའི་རེག་གཟུགས་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མེད་དགོས་ཀྱང་། གཅིག་
པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཞོས་སྐྱེ་བ་མིན་ལ། འདིར་སྒྲས་པའི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཚུལ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་
ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་དག་གིས་སྒྲ་མོ་འདི་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་སྒྲུང་དོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། འོ་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་རི་ལྷ་བྱ་ལས་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་སྤྱལ་
 ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྤིང་བ་མིན་ཏེ། ཏྲག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་
 བཀག་ཅིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཏྲག་པ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ། རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། ལྷང་འགལ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་
 རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་དང་། ཏྲག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྤིང་བ་དེའི་སྤྱིར། སྤིང་བ་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤིང་སྤིང་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
 སྤྱིར་མི་རྣམས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་བས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འདིར་ཡོངས་སུ་འཛིན། ཞེས་པ་ནི་ལེན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་སྤིང་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས། སྤྱལ་བསྐྱལ་ཀྱན་
 འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤིང་བ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་
 བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ངང་
 ཚུལ་ཅན་འདི་ལྷ་སྟེ་འདོད་པའི་སྤིང་བ་དང་འཛིག་པའི་སྤིང་བ་དང་སྤིང་བའི་
 སྤིང་བའོ། །ཞེས་སྤིང་བ་གསུམ་ཀ་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤིང་
 པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་། གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དོན་དུ་
 གཉེར་བའི་སྤིང་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་ན་སྐྱེ་

གནས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤེད་པ་དེ་ནི་སྤེད་པ་འདོད་པའི་སྤེད་པ་
 ཡིན་ལ། ཡང་སློག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་འདོར་བར་
 འདོད་པའི་བསམ་བསམ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་
 སྤེད་དང་འཇིག་སྤེད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་
 བཤད་ཀྱང་། ཁོ་ཐོ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། ཡོངས་
 འཛིན་དེ་ཐོབ་བསམ་བསམ་བྱས། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྒར་དང་འབྲེལ་བ་
 ལ། དེ་ནི་སྤེད་པ་འདོད་པའི་སྤེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གང་གི་བྱིར་ཡང་
 སློག་ཆགས་བདེ་སྦྱག་ཐོབ་པ་དང་འདོར་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་
 དང་འཇིག་སྤེད་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤེད་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་།
 ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་ཀྱི། འགལ་སྔོང་
 དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མ་ཆེད་ལ། འདིར་སྤེད་སྤེད་ཁོ་ན་རྒྱར་བཤད་
 བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་ཞེས་པའི་ཆིག་ཀྱང་སྤེད་སྤེད་རྒྱ་ཡིན་པར་
 མ་ཟད་གཉིས་པོ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུམ་ཀ་སྦྱད་པའི་ཆིག་གོ།

བཞི་པ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། སྤེད་པ་རྒྱུ་དུ་བསྟན། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་
 དགོད། མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་བདེ་བ་མིན་པ་བདེ་བར་
 འདུ་ཤེས་པའི་སློན་ས་སྤྱེ་གནས་དམན་པ་ཀུན་ལེན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར་སྤེད་པ་ཉིད་སྤེད་པ་འཁོར་བར་སྤྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། སྤེད་པ་ཡང་སྤེད་བྱི་མར་སྤྱེ་

བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་
ཞེས་ནི་སྒོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤེད་དང་
བྲལ་ལ་ཡང་སྤེད་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་རོ། །འདི་ཡང་གསུངས་པ་
ཙམ་འགོད་འདོད་པ་མིན་གྱི། ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཞེས་
སྤེད་པ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པ་བྱུབ་པ་འགོད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་
བྱིར་ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་
བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྤེད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་གཞོན་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུས་ཆགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཁས་
སྤངས་པའི་བྱིར་ན་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པས་སོ། ། འོ་ན་སྤར་རྒྱ་
ཡིན་པ་བཀག་པ་དད་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྤར་ནི་ལུས་
སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་
ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་སྤར་ཡང་དེའི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་དང་ཞེས་སོགས་སུ་
ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་
དུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། །རྒྱང་པན་རང་
ཉིད་རང་གི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲ་བྱི་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱུག་བྱེད་ཁ་ཅིག །ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་
པ་འདི་ལུས་ལ་སྤྲོར་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱར་འདོད་ན་ནི་ཞེས་

འཆད་མོད། ཁོས་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་
ན། ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བས་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་དགོས་
ཞེས་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་ལུས་
ལས་ཆགས་པ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ག་ལ་ཡིན། །མཚུངས་པ་མི་
ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི་གེར་འགོད་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ངལ་བ་མ་བྱེད་ཅིག །

ཡང་རྒྱུ་བྱེད་ཁ་ཅིག །ཆགས་བྲལ་སྐྱེད་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རིགས་པ་འདི་ལུས་མེད་ཆགས་མ་མཐོང་བའི་
ཏྲགས་ཀྱིས་ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་
ལངས་པའི་སློན་སྒྲུབ། རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་
འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པར་འབྱུང་ཞེས་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན་ཡོན་
ཏན་ལ་སོགས་པའམ་ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་དག་ལ་བཞིན། ཞེས་ཡོན་ཏན་ལ་
གངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་ཀྱང་གངས་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་མ་ཐུན་འཇུག་
པ་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལངས་པའི་བྱིར། ཚོས་གྲགས་རང་ཉིད་རང་
འདོད་ལ་གཞོན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་ཞིག་སྤྲོ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་
ལངས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པའི་སློན་སྒྲུབ་གཞོན་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡིན་གྱི་
རང་ལུགས་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་
རྒྱུ་ལ་མཚུངས་པ་བྱ་བའི་བྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་
སྐྱེ་བའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ག་ལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་
ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་

ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་དེའི་སྒར་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལུས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གི་དེའི་སྒར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
འདོད་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་དེ་འོས་གཞན་མེད་པས་རིགས་འབྲ་
སྒར་ལས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་དེའི་སྒར་
འདོད་ཆགས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྒར་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །

མ་རིག་པ་དང་ལས་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པ་གཅིག་ལུ་
འདིར་རྒྱར་བསྟན་ཅེ་ན། མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྤྲོད་
ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་རུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐྱེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ཡང་
སྤྲོད་ཕྱི་མའི་རྒྱན་ནི་བསྐྱལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འང་མིན་
པས་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མིན་
ཏེ། སྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་ངང་གིས་ཡོད། སྐྱེད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་
སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་པ་ལའང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱེད་པ་ལའང་
ལས་ཡོད་ཅིང་། ལས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྲ་
ལོ་མ་དང་གསུམ་མོ། །

ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི་ལམ་བདེན་གྱིས་ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་
འབྱུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་བྱར་དུ་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ལྟ་དབང་སྒོ་འགོག་ལམ་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་གཞུང་མཆམས་མ་
བཅད་པར་འཆད་ཀྱང་། རྒྱན་མཁན་པོས་འདི་ལྟར་མཆམས་པ་ཉིད་
གཞུང་ལ་འགྲིག་པར་མཛོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་།
ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱན་འགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གོགས་སྟོབས་ལྡན་
དང་། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་སོགས་སྲིད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་
པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་། དེ་ཡང་སྲེད་པ་སོགས་ཡིན་
པར་གྲུབ་པ་ན། དེ་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་
རྒྱུ་བསྐྱལ་འགག་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤང་པ་ལ། ཐར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་།
ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་ཅིན་སྲིད་

པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་འདི་གཞི་གང་ལ་རྩོད་ན། སྤྱི་རོལ་པ་དག་འཁོར་བའི་ཆེ་ནའང་བདག་རྟག་པ་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཐར་བའི་ཆེ་འང་དེ་ཉིད་ཐར་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་བདག་དང་གྲོལ་བའི་བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་པོའི་བདག་མེད་ན་སྤྱི་ཞིག་འཁོར་ཏེ་སྤྱའང་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་བས་འཁོར་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །འཁོར་བ་མེད་ན་ཐར་བའང་ག་ལ་རུང་། ལྷམ་ནས་འདི་ཉིད་ཅེས་པས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར། སྤྱར་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤྱང་པོ། ཞེས་བདག་རྟག་པ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ཞིག་འཁོར་བར་བཤད་པ་དེ་དང་འདིར་ཐར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་འགལ་བར་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འཁོར་བ་པོའི་བདག་མེད་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་འགགས་པ་ཐར་པར་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ཏེ། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཐར་བ་པོའི་བདག་ནི་མེད་ཅིང་། སྤྱང་པོའི་རྒྱན་ནི་འགགས་ཟེན་པས། ཐར་བ་ཐོབ་པ་ན་ཅིའང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཅིའང་མེད་ན་ཐར་བའང་ཡོད་པར་འགལ་ལོ་སྣམ་པའོ། །དེས་ན་ཆོག་གི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་ཐལ། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་པོའི་བདག་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཐར་བའི་གནས་སྐྱབས་ན་ཐར་བའང་མེད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐར་བ་པོའི་བདག་ཀྱང་

མེད་པས་ཅིའང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་
བ་སྒྲ་མ་ལ་འདོད་དང་སྤྱི་མ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མ་སྤྱན་ཐེབས་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། ཐར་བའི་སྐྱབས་ན་ཐར་བ་པོའི་བདག་དང་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤྱང་པོ་མེད་
ཀྱང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པར་འགགས་པའི་མེད་དགག་སོ་སོར་བརྟགས་
པའི་འགོག་པ་ཡོད་པས་ཐར་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
ཐར་བ་ཐོབ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་ཚོགས་རྒྱན་ལ་
བརྟགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པའི་རང་སྤྱི་
བར་མེད་པས་བདག་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་འདི་ཤིན་ཏུ་
དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་བརྗེད་ཞིང་། འདུས་པས་སྒྲིན་
འཆད་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་བར་སྤྱང་རོ། །

དེ་ཡང་ཐར་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྤྱུག་བསྐྱལ་སོགས་འགགས་པའི་
མེད་དགག་ཅམ་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་བརྟགས་པ་ཅམ་ལ་
འཛོག་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱུང་ཚོས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ཤེས་པར་ཐར་བ་སྤྱུག་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་
དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་རྟག་དངོས་ཁས་སྤངས་ནས་གོལ་བའི་བདག་
ཁས་ལེན་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་པ་ཐར་བ་སྤྱི་བ་དག་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་ད་ལྟ་གང་དག་སྤྱན་པོ་ཁ་ཅིག །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འགོག་པའི་

བདེན་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཟུ་
སྟེགས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་གྲོལ་བའི་བདག་གི་འདོད་པ་གྲ་ཟུར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
ཉམས་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཐན་སྐྱེལ་བའི་ཆེད་དུ་
བསོད་ནམས་དམན་པ་དག་གི་སྤྲོད་ལ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་མི་སྤྲོད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
སྤར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བདག་
མེད་ན། ཐར་པའི་བདེ་བ་འོངས་སྤྲོད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་ཅིང་། སྤང་དེའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ནི་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་ཡོད་དེ་དེ།
བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྐྱོ་བཏགས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་སྤྲོད་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་བཙོམ་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་སྐྱག་
བསྐལ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་དེ་ནི་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
གདུང་བར་འགྱུར་བས་སེམས་རྒྱུད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐར་པ་ཐོབ་ཟེན་སྤྲོད་པར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་སྤྲོད་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། བདག་མེད་ན་དག་བཙོམ་པ་འཁོར་བར་སྐྱད་ཅིག་
ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
བདག་གི་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་སྡོན་གྱིས་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ལྷག་མ་མ་
རྩོགས་པས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྡོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ལྷག་
མ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་བདེ་བར་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་
བསྟན་པ་གནས་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་མཐོང་བའམ་དེས་སེམས་ལ་གཏུང་
བ་མི་སྲིད་པས་སྟོག་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལས་དེས་ཡང་སྲིད་བྱི་མ་འཕེན་པར་མི་
འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་
ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་སྲིད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱག་བསྐྱལ་འགགས་པའི་ཐར་པ་བསྐྱབས་པའི་སློན་ས་འགོག་
པའི་རྣམ་པ་བཤད་ནས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བའི་སློན་ས་གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་
ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་
བ་སྤང་། བདག་འཇིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པས་
བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་མེད་ན་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེ་བ་ཡོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་སྤངས་པ་དང་
སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱལ་བར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་

དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི། །ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
 ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྗེའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བཙེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ།
 སྐྱུག་པ་རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེས་སྒྲོས་པས། འཕགས་པ་
 རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་པར་མཐོང་ནས་སྐྱུག་པར་
 བཙེ་བ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྐྱུག་པ་རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒྲོ་
 རས་དེ་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེའོ། །ཡུང་སོགས་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བཙེ་བ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ།
 གདགས་གཞི་ཡུང་སོགས་ཆོས་ཙམ་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་
 བདེན་པར་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བཙེ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 རྗེའོ། །དང་པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། གསུམ་
 པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཙུག་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །

ཁ་ཅིག །དམིགས་མེད་གྱིས་སྤྱིར་རྗེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 འདོད་པ་ནི་མ་བཏགས་པའི་བབ་ཆོལ་ཏེ། བྱམས་སོགས་སྤོངས་དང་འགལ་

མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རིག་
པའི་དངོས་གཉིན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་བླིམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་
མིན་པའི་ཡུང་སོགས་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་
མི་ཤེས་པར་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་བདག་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་
ཆགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་བཅོམ་པ་དག་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཡུང་པོའི་རྒྱན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རིག་པ་ལས་ནི་བཅེ་བ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆགས་བྱལ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དག་བཅོམ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་
དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྒྲུང་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏི་ཐུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་ན་ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་ཁྱོ་བ་སྐྱེ་བ་
མིན་ཞིང་། དེས་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་བཅེ་བ་ཉེས་པ་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་
འདྲན་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། དག་བཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དག་བཅོམ་སྤིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།
ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་སྒྲས་པ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་

འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པས། སྟག་
 བསྐལ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དག་བཅོམ་འཁོར་བ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྟག་བསྐལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ་ཞེས་སྐས་པས་སོ་ཞེ་ན། དག་
 བཅོམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་འདུ་བྱེད་
 དམ་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཟད་ན་སྲིད་པ་གཞན་ཉིང་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བའི་
 ཕྱིར། སྟོན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་པ་སྟག་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་
 དེ་ཅམ་གྱིས་གང་དེ་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་སྤང་པོའི་རྒྱན་
 གནས་པ་ནའང་ཉོན་མོངས་གྱི་ཉེས་པ་ཅན་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྤངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གནས་པ་ནི་བརྩེ་བའམ་ཞེས་པ་ལ་ཚུད་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་བརྩེ་བས་
 གནས་ན་ཏྲག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་བྱེ་བྲག་གིས་རིགས་གཉིས་ལས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་བརྩེ་བའི་དབང་
 གིས་ཕྱང་ཟད་གནས་ཀྱང་། སྟོང་ཇེ་དམན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཡང་གནས་པའི་
 འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་མེད་ངོ། །གང་དག་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དག་ནི་སྟོང་ཇེ་འདྲ་བའི་གིས་བསྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པའམ་དེ་བས་ཀྱང་
 ཆེས་ཆེར་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་འཁོར་བ་རི་སྲིད་མ་སྟོངས་གྱི་བར་དུ་
 གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་

ནི། གཤམ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་གཏི་ཐུག་ཉེས་
 པའི་རྩ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཇིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་པོར་ནི་
 སྟོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྐྱེས་
 པས་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་རོ་ཞེ་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་
 ལྟ་ཅིག་སྒྲུས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ། གཤམ་ཏེ་དེ་སྐྱེས་ན་འང་ཡང་སྟོན་པ་
 ག་ལ་ཡོད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་མ་ལུས་པར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ་རོ།
 དེས་ན་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འཇིག་ལྟ་ལྟ་སྒྲུས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
 བདག་བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན་
 གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། རང་དབང་བའི་རྣམ་པར་འཇིན་པའི་
 སྟོན་ས་ངའོ་སྟུམ་པའི་སྟོན་གང་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅིག་སྒྲུས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་རང་དབང་བར་འཇིན་པ་དགོས་པས། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་ལྷུང་
 པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་དབང་བར་འཇིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིན་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་འཇིག་ལྟ་ལྟ་
 སྒྲུས་དེ་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་འགའ་
 ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡང་

བདག་བདེ་བ་འདོད་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལས་གསོག་པ་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་པ་
མིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གྲ་ཞོམ་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན་
སྒར་བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ན་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་
པའི་གྲ་ཞོམ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅེངས་
གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་དབང་སྟོ་ལྷར་ན། བཅེངས་
གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ་སྟོར་རོ། །

གང་ལྷར་ཀྱང་དོན་བྱུང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སྲིད་
པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་
སྲིད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བདག་ལ་དེ་གང་ལས་རུང་སྟེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྟག་པ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་
ཀྱི་མཐུ་ལས་སྦྱེ་བའི་རྒྱན་ཆད་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་མའི་བྱ་བ་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་
རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་འབྲས་བྱ་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལའང་བཅེངས་པ་དང་ཐར་པ་དག་ཀྱང་ངི་ལྷར་བྱུར་ཡང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འང་བཟོད་བྱ་མིན་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་
རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཁའས་
པ་རྣམས་རྟག་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་
པའི་ཚོས་ཡིན་ན་རྟག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་
དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་
ཡིན་དགོས་ན། རྟག་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་ཐལ། རྟག་ན་དངོས་པོ་ཡིན་
པས་བྱུང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་
འཇིག་པས་བྱུང་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། གཞུང་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་
ཞིང་། མེད་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་སྒྲ་བ་ཅིས་འགོག་སོམས་ཤིག། །དེས་ན་
གནས་མ་བྱ་བ་བྱོད་དངོས་འགལ་ལ་ཕུང་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་
འདི་སྟོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་རྟག་པར་སྟོས་ཤིག་སྟེ། རྟག་པར་ཁས་ལེན་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པའི་དོན་ཁས་ལེན་རིགས་ནས་རྟག་པར་བཟོད་
དུ་མེད་ཅེས་སྒྲ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་སྒྲར་
བཤད་པའི་བཅེངས་ཐར་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིད་པ་
ལས་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྲོལ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་
དོགས་པ་སྤང་པ་དང་། གྲོལ་ལམ་གཞན་དུ་འཛིག་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ།
དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་
དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་
དངོས་གཉེན་དུ་བྱོང་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་
གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ། དོགས་
པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཤིག་ཉེས་པ་གཏན་མེད་དུ་གནས་གྱུར་ཀྱང་སྤར་
ལམ་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་ལམ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྤར་ཉེས་པ་མེད་པའི་རྒྱད་ལའང་
ཉེས་བ་སྐྱེ་བའི་གཏན་ནས་གྲོལ་བ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ། སྤངས་པ་སྤྲོད་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱ་
མཆན་མདོར་བསྟན། དེའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱས་པར་བཤད། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད། སྤངས་པ་སྤྲོད་
ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་དགག་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དོན་བསྟུ་
པའོ།

དང་པོ་ནི། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། བྱོང་ལ་

ཉེས་བ་སྐར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཁྱོད་ལ་ཉེས་བ་སྐར་འགྱུར་བའི་རྒྱས་བ་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་སོགས་ཉེས་བ་རྣམས་ཀྱི་ངང་དུ་
གྱུར་པའི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཡང་དེ་དག་མེད་པར་བྱེད་རྒྱས་ལ། ཉེས་བ་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ངང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྦྱད་དེ་མེད་
པར་བྱེད་མི་རྒྱས་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་དཔེ་
སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་ནི་ཡུལ་
ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་དང་མ་ཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་ཁོས་མཐོང་བ་ལྟར་
ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དེ་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་
ནོ། །དཔེར་ན་ཐག་པ་ཁ་ལོ་ལ་ཐག་ཁ་དེའི་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་བཞིན་ནོ། །

ཡུལ་འདི་ལས་དེ་འབྱུང་རྒྱུའི་རྒྱུ་གཞན་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ལ་
བར་འགྱུར་ཞིང་འབྱུང་བ་དེ་ལྟོག་པ་ལ་ནི་གཉིན་པོའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མ་ཐུན་པར་མ་ཞུགས་པས་མི་
བརྟན་ཞིང་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བཞིན་
ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ཐག་ཁ་ཐག་ཁར་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་མ་མ་འབྱུང་བ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐག་ཁ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི་འཛིན་སྒྲུབ་འགོག་རྒྱས་ཀྱང་དེས་ཁྱོད་
ཀྱི་འཛིན་སྒྲུབ་འགོག་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཐག་ཁའི་གནས་ལྷགས་ལ་ཞུགས་

ཤིང་། དེ་ཐག་ཁའི་གནས་ལུགས་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁྱུགས་པའི་སྒོ་ནས་
 ཁྱེད་གཉི་ག་ཐག་ཁ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་
 དཔེ་བསྐྱབས་ནས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིས་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་
 ཉེས་པས་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པར་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ་བདག་འཛིན་ཀྱི་ཐུན་པ་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་སྟར་མ་
 གྲུབ་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་དང་མ་ཐུན་པར་
 གྲུབ་པས་ཤེས་རབ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འབྲལ་མི་རུང་ཡིན་ཞིང་། རྩི་མ་ཆགས་སོགས་དང་དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
 རྣམས་ནི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒོ་བྱར་བ་སྟེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲལ་རུང་
 ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྒོ་བྱར་བ་ཞེས་པ་ནི་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་རུང་བའི་
 དོན་ཡིན་ལ། །ཁྱེད་པར་དེ་ཡང་འཛིན་སྐྱངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་
 ཁྱུགས་པ་དང་ཁོའམ་ཁོའི་རྒྱའི་གཙོ་པོའི་འཛིན་སྐྱངས་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁྱུགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་པའང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཐུན་པ་
 མ་རིག་པ་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཁྱུགས་པའི་སྤྱིར།
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིར་བསྐྱབས་ནས་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མི་

འགྲུང་བའི་ཚུལ་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་འཆད་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་སྤྱིས་སེམས་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་
སློབ་པ་དག་གི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །སྤྱིར་སྤྱིས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། བདག་མེད་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱང་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འཕགས་པ་སློབ་པ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་རྒྱད་ལ་ཉེས་པ་
ཅུང་ཟད་སྤྱེ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པ་
ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་སྤྱིར་ཐོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ས་
རྒྱུན་པ་ལ་མེ་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སློབ་ལམ་དུ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉེས་པས་འཛོམས་མི་རྒྱས་པར་བསྐྱོན་ནས། དག་
བཅོམ་སྐྱོབ་པའི་སེམས་རྒྱད་ཉེས་པས་འཛོམས་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
འཆད་པ་ནི། འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། དེའི་ཆོག་དོན་
སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉེས་པ་ཀྱུན་གྱི་གཉེན་
པོར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ན།

དེས་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཞི་དཔར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་
སྤངས་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉེས་པ་
ཆགས་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་འབྱེན་པའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་
གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་
འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཡུལ་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲོན་ས་གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་མི་
ཤེས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པས་ནི། གོམས་
པར་བྱས་ན་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་རྒྱུན་གཅིད་པར་རུས་སོ། །

གཉིས་པོ་དེ་གང་རྒྱུད་དང་མི་ལྡན་ཡང་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྤངས་
འབྱེན་པར་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་མ་དེ་མེད་ན། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉེས་པ་སྤངས་འབྱེན་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་
དམིགས་པ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་པན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་ན་ཡང་
པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དགོས་སུ་གཞི་དཔར་པའི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གཞི་དཔར་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདག་འཛིན་རྒྱུར་ཡོད་པར་
གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོར་འགྱུར་སྤིད་པའི་སྤྱིར། འདིས་གང་དག་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤངས་བྱར་འདོད་པའང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།
།བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་མེད་ན་གོམས་པས་སེམས་རྒྱུད་

ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆགས་སོགས་འགའ་ཞིག་དང་དངོས་སུ་
འཛིན་སྟངས་མི་མ་ཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཉེས་པ་རྒྱངས་འབྱིན་མི་རུས་ཏེ།
བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཚོས་ཅན། བྱོད་གོམས་པས་སེམས་རྒྱད་ལ་
འབྲལ་མི་རུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མ་ཐུན་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་ཚད་གཅོད་རུས་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱམས་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩོད་སྒྲུང་། བདག་འཛིན་ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་
པ་དང་སྟོང་རྩེ་སོགས་ཀྱང་ཉེས་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྒྲུང་གི་གཉེན་
པོར་བྱམས་པ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱམས་
སོགས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་མགོ་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱངས་འབྱིན་
པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་བྱམས་སོགས་མོངས་དང་ཞེས་
སོགས་སོ། །འདིས་ཞེ་སྒྲུང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱང་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གྲོ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོན་ས་དེའི་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་འཛིན་སྟངས་ལོག་

པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལས་གཞན་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་། རིག་པ་མ་ཡིན་ཙམ་དང་། རིག་པ་
 ཙམ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་དོན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་
 པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་
 གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་སྟོ་
 འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་
 གྲང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྟོང་བ་སྟེ་བ་རི་སྟེང་བ་གང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་
 པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་
 རྟེ། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྟར། མདོ་དེས་
 མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་ལྟ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དེ་
 དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚུན་དུ་བྱས་ཏེ་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཤུགས་
 ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་དེས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་མི་འབྱུང་བོ་ཞེས་བེར་བ་ནི་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 དང་པོ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ས་བརྩ་པའི་མདོ་དེར་མ་རིག་པ་རང་གི་

ངོ་བོ་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོན་པ་བོར་ནས། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་ལྟ་ནི་
 ཡན་ལག་ཏུ་སྟོན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 སྤྱི་བ་པོ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་རྒྱན་མཁན་པོ་འཆད་དོ།
 །འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་བཤད་བྱ་ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་བ་དག་གི་འཆད་
 ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 མདོ་ལས་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས། མ་རིག་པ་དང་
 འཇིག་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་འགལ་ཏེ། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ།
 འཇིག་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་
 མ་རིག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ཡིན་པས། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཅན་
 གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་སྟོན་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་པ་ལ་ཤ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་ལ་ནགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་
 པས་པ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ། ལྡན་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ན་ཁམས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བསྦྱར་བའི་དོན་ནང་དུ་
 བསྦྱས་ཏེ་འདིར་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།
 །དེས་ན་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
 མ་རིག་ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འགལ་བའི་

ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོ་ན་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་
པར་ལྟན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཉིན་
མོངས་ཅན་དང་ཉིན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་
པའི་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པས་བྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་དཀའ་ཞིང་། དེ་
མ་གྱུབ་ན་མ་རིག་པའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་པས་འཆད་དཀའ་བར་
སེམས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། བྱམས་སོགས་མོངས་དང་
འགལ་མེད་སྤྱིར། ཞེས་པས་བྱམས་སོགས་མ་རིག་པ་དང་འཇིན་སྟངས་
འགལ་པའི་གཉིན་པོ་མིན་པར་བསྟན། དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་
པས་མོངས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་བསྟན། དེ་
ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེས་ན། རིག་པའི་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་བསྟན། འོ་ན་བྱམས་སོགས་མོངས་པ་དེ་དང་འགལ་བ་མེད་
ན། དེ་དག་འགལ་བའི་གཉིན་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་འཇིན་སྟངས་དངོས་
སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པའི་གཉིན་པོ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མོང་ཉིད་ལྟ་
དང་དེ་འགལ་སྤྱིར་ན། མོང་ཉིད་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེའི་རང་བཞིན་ཉེས་པ་
ཀུན་དང་འགལ་བའི་གཉིན་པོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་
བྱའོ། །

འོ་ན་མཚུངས་ལྟན་ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་ལ་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན།
དེའི་དོགས་པ་གཙོད་སྤྱི་བས་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་

ལྷན་པས་འཇིག་ལྷ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དོགས་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་གནས་འགའ་ཞིག་སྐབས་
འདིར་ཡོད་མོད་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

བཞི་པ་སྤངས་པ་སྤར་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཞན་དགག་པ་ནི། ཉེས་
པ་གཏན་ནས་ཟད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་
མིན་ཏེ། ཏྲགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོའི་སྟོགས་དང་འབྲེལ་
བ་ན་ལྷོག་པ་དག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་ཉེས་པ་རྣམ་
པར་འགགས་པ་ནི་གསེར་གྱི་སྤ་བ་བཞིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རང་གིས་རང་
གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་ཀྱང་། གཞོད་བྱེད་ལོག་པས་གཞོད་བྱ་
ལྷོག་པ་ལ་མེ་ཞིབ་པའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲོལ་ལམ་གཞན་དུ་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ།
བདག་འཇིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་བདག་འཇིན་མ་
སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྟོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་དག་འདི་ལྟར་ཡང་
འབྲེལ་ལ། ཡང་ན་གཞུང་སྤེལ་དག་གི་རྒྱས་བཤད་དུ་འང་འབྲེལ་པས་གཉི་

ག་ལ་བཤད་དུ་རུང་ངོ། །དེས་ན་འཕྲོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་ཀྱང་དེ་ཡི་
 ཅ་བ་ཅན། །དེ་ཡང་འཛིག་ཆོག་ས་ལྟ་བ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲུས་ན། འཛིག་ལྟ་ཉེས་
 པ་ཀྱང་གྱི་ཅ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི་
 ང་ཞེས་ཏྱག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེན་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། སྤེད་པས་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་
 རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་
 སྤེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ང་ཡི་ཞེས་བདག་དེའི་བདེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དབང་
 སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ངའི་སྤེད་
 བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དེ་སྤེད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར་ངོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་གྱི་ཅ་བར་བསྐྱེད་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་སྒྲིན་པ་དེ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་ཤིང་བདག་གཞན་
 ཆ་ལས་རང་སྟོགས་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བར་
 འགྱུར་ལ། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས་བདག་གི་རང་སྟོགས་བདེ་
 བའི་ཕྱིར་དང་གཞན་སྟོགས་སྒྲུག་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་དང་མ་
 ཕྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒྲུམས་
 གྱང་སྤེད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྤེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། བདག་ཁས་སྤངས་ནས་
 བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། དབང་སྒྲུག་གི་
 བཀའ་ལླང་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་ལྷས་ཟད་པའི་ཕྱིར་གདུང་བ་

ཚུམ་པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་
 བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་
 སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཛིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ།
 དང་པོ་ནི། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི་དེ་སྲིད་བདག་གི་བ་ལ་
 ཆགས་པ་མི་འབྲལ་ཞིང་བདག་ཉེས་མེད་དུ་མཐོང་གི་བར་དུ། བདག་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། བདག་ཉེས་མེད་ཡིན་ཀྱང་བདག་
 ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསྐྱོམ་
 པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་
 སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་ལ་ཆགས་པ་
 སྐྱོན་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་
 འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་སྐྱོན་བཅས་སུ་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། ཆགས་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་བདག་དེ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་རིགས་པས་སུན་
 སྤང་བ་མེད་པར་ནི་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བར་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་
 སྐྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི་འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྤོང་བ་ནི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་
 ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི། བྱི་རོལ་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཚུལ་གང་གིས་ཀྱང་སྤོང་བ་མིན་པའི་བྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤོང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བརྒྱང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་འབྱུང་བ་
མིན་གྱི་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་
འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བདག་ཁས་ལེན་རིགས་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་
བུ་བདག་ཆགས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་རྫོག་པར་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ།
དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འཛིན་
རིགས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་། གལ་
ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེས་སྤྱིར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟ་ནའང་བདག་འདི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གིར་
མཐོང་བ་སྤང་བྱ་མིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་གྲོལ་བའི་བདག་བཞིན་ནོ། །ཁོ་སོ་
འབའ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱི་གཞན་དག་གིས་འདི་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་མེད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་
ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་
གཞི་བདག་དེ་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་གར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་སྤྱིར།
ཏྲགས་མ་བྱུང་ན། བདག་མེད་པའི་བདག་ཆགས་ཡན་གར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། བདག་ཁོ་ན་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་བྱུང། འདོད་ན།
བདག་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་
ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་
འཐད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ཆེན་པའི་ལུགས་དགག་པ། གངས་ཅན་གྱི་
ལུགས་དགག་པ། སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་
བའོ།

འདོད་པ་བརྟོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཆེན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན།
དུག་སྐྱུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱར་
བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་མ་བཞག་ན་རེ་ལ་ཞེན་པ་
སྤང་མི་རུས་པའི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེད་པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པ་འོ། །དང་
པོ་ནི། དུག་སྐྱུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་སོགས་ལ་བདག་གི་བའི་སྤོ་
བཅོམ་པས་འདི་འདིར་ཞིང་གཙོད་རུས་པ་ཡིན་གྱི། །དེ་ལ་བདག་གི་བའི་སྤོ་
དོར་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བར་མཐོང་ཅམ་གྱིས་
གཙོད་རུས་པ་མིན་ཏེ་ནད་དུག་པོས་བཏབ་པའི་མགོ་པོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
དཔེ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྟོན་དབང་པོ་ལ་སོགས་བདག་ལ་ཉེར་བར་མཁོ་

བའི་སྒོ་མ་དོར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་
ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་གང་གིས་བསྒྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ཆགས་པ་
བྲལ་བ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་བདག་གི་ཉེ་མཁོར་བཟུང་བ་
བདག་གི་བར་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་གྱི་དེ་མེད་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལས་
བོག་པའི་སྐྱ་སོགས་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྒོ་ནི་སྤྱི་འགྱུར་ཞིང་གཞན་མ་བོག་པ་ལ་
ཞེན་བཅས་སྤྱི་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར།

དེ་ལྟར་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་བཤད་ནས།
གཞན་ལུགས་ཀྱི་བདག་གི་བར་ཞེན་ན་སྤྱི་བའི་རྒྱ་དགག་པ་ནི། བདག་གི་བ་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་མཐོང་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ།
བདག་དེ་ལ་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་ལས། དབང་
སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱར་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་མ་བསྒྲོམས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་པར་གནས་པའི་
སྤྱིར། མ་གྱུབ་ན། འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་ལ་འདྲ་འབྲེལ་གྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་དབང་
སོགས་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་འདྲ་
བའི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ཉིད་ནི་སྤྱི་རོལ་
བས་སོགས་ཀྱན་ལ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་འང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྤྱི་བའི་
སྤྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་པར་མཐོང་བ་ཅི་མ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་རྒྱ་

མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ལ་པན་པར་མཐོང་ཡང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། དུག་སྐྱེད་ཀྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པ་ན་རང་གི་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
གཅིག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱ་
བྱེད་པའི་སྤྱིར།

དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་པལ་ཆར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་
ཞེན་པ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། པལ་ཆར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྒྲེ་
བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། བྱེད་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས་དེ་འགའ་བ་ལ་
ཆགས་བྱལ་འགྱུར་ཞིང་། བྱེད་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྤེད་པས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་
ཡོངས་སུ་སྤོང་ཡང་བདེ་བ་བྱེད་པར་ཅན་མ་རྟེན་ན་བསམ་མེད་བདག་ལ་
ཆགས་པ་ཡིས་རི་ལྟར་རྟེན་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱེད་མེད་དག་ནི་
མ་རྟེན་པར་དུད་འགོ་ལ་འདོད་སྤོང་མཐོང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཏྲག་པའི་སྤྱེས་བྱས་སྐྱུག་བསྐྱེད་
སྒྲོམ་པ་མི་སྤྱིར། སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྒྲོམས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བ། དབང་སོགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤྲོག་པ་ལ་
མདོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བདག་མི་ཏྲག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་
གཉིན་པོ་བསྟེན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་བྱུག་པ་ཁྱོད་
བདག་ཏུ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབང་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་

བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རི་ལྷར་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་
འཛིག་པར་འདོད་དེ་རྟག་པའི་བྱིར། མྱོང་བ་དང་ནི་ཐ་སྐྱད་དང་། ཡོན་ཏན་
ཀུན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལོག་པའི་སྐྱེས་བུ་གྲོལ་བའི་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་
གྱིས་རི་ལྷར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་མིན་
པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་རྟག་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟག་ན་སྤར་རྟེན་བྱེད་པ་བྱིས་མི་བྱེད་
པར་འགལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉིན་པོ་བསྐྱར་པ་འབྲས་བུ་མེད་
པར་ཐལ་བ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་
གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་བྱིར། བྱེད་སྤྱོད་ བདག་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་བདག་ལ་
ཆགས་པ་བསྐྱར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཆགས་དེ་བདག་གིར་ཞེན་པའི་
ས་བོན་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན།
བདག་ལྟ་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་སྐྱོམ་པ་ལ་བཙོན་ཡང་
ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་
དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་དེའི་
སྐྱོན་ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་དུ་འཇུག་ཅིང་
སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཐར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འང་

ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ཞིང་
དེར་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གྲོལ་བའི་བདག་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་སྤྱག་
བསྐྱལ་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐར་འདོད་དེ་ནི་རི་ལྟར་བདག་གི་
བ་བཞིན་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་ན་བདག་ཀྱང་འདོར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་བསྐྱན་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་
པས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་
ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱལ་སྦྱིད་
པ་དེ་ནི་མ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱར་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་བྱིན་པའི་ཆེ་མངོན་
སུམ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་སྤྱར་བདེ་བ་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་དེའི་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་
པ་ལྡོག་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱལ་སྐྱོམ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་ཆེ་དེ་ལ་ཆགས་
པའི་སྒོ་ལོག་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
འདོད་ལྟ་བུ་མེད་གཞན་ལ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྒྲང་དང་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་

ཁུད་པར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཆེ་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། སུད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱར་བ་ན་གཞན་ལའང་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་བསྐྱར་བ་ནི། དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱིས་བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་ལའང་ཆགས་པ་བྲལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་རྒྱུ་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་བདག་རྒྱུ་མེད་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། བདག་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ཡིན་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན། ད་ནི་གང་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་བདག་གི་བ་གསུམ་ཀ་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ལ་འགོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའང་དེ་ཅུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱག་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། བདག་ཀྱང་རྒྱུ་བཅས་སུ་ཐལ། སྐྱག་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་ད་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་དེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་རྒྱུ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་དབང་སོགས་རྒྱུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྒྲིག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྐྱར་བ་ལ། རྒྱུ་མཐོང་བ་ཅུ་ཞེན་པ་

ལྟོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་
སྟོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆང་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་
ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིགས་པ་དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་དེ་མིན་ཏེ། སྟོན་ཡོན་
ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོགས་ལ་འང་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་
མཐོང་བའི་སྒྲིབ་དང་། རང་གི་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་ལ་འང་ཞེན་པ་དེ་ཡོད་པའི་
སྒྲིབ་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་པོ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་བདག་གི་བར་ཞེན་
པ་དེ་མེད་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་སྒྲར་རང་གི་བདག་གི་བར་
བཟུང་བའི་འདས་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་
པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ན་བདག་གི་བའི་སྟོ་རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་
ནས་བྱས་པ་མིན་ལ་དེའི་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་མིན་པ་མཐོང་བས་དེ་ཡང་སྟོང་བ་མ་
ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དབང་སོགས་ལ་སྟོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་
བར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་དབང་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྟོམས་པས་
སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་
ཡོན་ཏན་སྟོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་སྟོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དེར་མཐོང་བ་
ཡོད་པའི་སྒྲིབ། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྟོམས་
པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
དེས་ན་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱ་བདག་འཇིན་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་

གྱི་ཐབས་བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་གཞོན་དེ་རྩངས་འབྱེན་པར་མི་རུས་
སོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་
བྱ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷག་བསྐྱལ་
གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་
བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་
སྐྱེས་བྱ་དང་བདེ་སོགས་དོན་གཞན་དུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆགས་ཏེ་
འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་བདེ་
སོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཤེས་པ་ཐར་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དང་སྐྱེས་བྱ་ཐ་དད་དུ་མངོན་
སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
ལམ་ལ་མ་སྐྱངས་པའི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་བདེ་
སོགས་ལས་གང་ཟག་བདག་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱེས་བྱ་བདག་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་
དང་བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱིར་དང་། །རང་
ཉིད་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་གི་བདེ་སོགས་སྔ་ཕྱིར་འཕོས་པའི་སྐྱེ་
འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་བྱིར་དེ་གཉིས་གཅིག་
ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཆགས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་ལྷག་

བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལ་
དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་
བྲལ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱག་བསྐྱལ་བསྟོམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆེ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་
འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྐྱག་བསྐྱལ་བས་ཡིད་
འབྱུང་དེ་འདྲ་ཞེ་སྒྲུང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་
མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་འང་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། བདེ་བའི་སྐྱབས་
གཞན་ཆོལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞེ་སྒྲུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་འབྱུང་
དེ་ནི་ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་སྤིང་ཅམ་
དུ་གནས་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒར་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིད་འབྱུང་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྦྲར་ཡང་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཆགས་
བྲལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་ཅན་དན་གྱིས་བྱུགས་པ་དང་སྟེ་ལུས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ནི་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ནས་མཉམ་སྟོམས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སྒྲུང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཆགས་སྒྲུང་བདེ་བར་སྒྲུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་
 བོ། འོ་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་བྱེད་
 རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཙམ་ཞེ་ག་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་དེ་ཡང་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 རྒྱལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པའི་ཆོས་ཅན། སྤིང་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་
 བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བྱར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་
 རྟགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བྱར་
 གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྤིང་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་
 ལམ་དང་དེའི་ཐབས་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ལྷ་
 བས་གྲོལ་འབྱུང་གྱི་སྟོན་པ་ལྟག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པས་པ་
 དང་། ཟག་བཙས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་
 ཞེས་རབ་དེ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ངས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
 ཡིན་ལོ། །

དེའི་བྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟགས་པ་
 ལས་ཟག་བཙས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་རྟགས་པ་དང་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་རྟགས་པ་
 ལས་ནི་སྤང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་

སྐད་དུ་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་གཟུགས་ཏྲག་པ་ཡིན་ནམ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན།
བཅུན་པ་མི་ཏྲག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་ཏྲག་པ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ནམ་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལགས་ཏེ། གང་གི་མི་ཏྲག་པ་དེ་ནི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའོ་
འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་ལྟར་རུང་དམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
མིན་པ་དང་བདག་གི་བ་ལ་སྤེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བདག་བདེ་བའི་བྱིར་དུ་
སྤང་དོར་གྱི་ཚོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་
མ་ཡིན་ཞིང་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤེད་ན་
གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་བྲལ་བ་ནི། གྲོལ་བ་ཐོབ་ན་བདག་
གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན་དེའི་བ་བ་པོ་བདག་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་
དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་གསོག་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བ་དེའི་བདག་
ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་འཛིག་ལྟ་སྒྲོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་བྱིར་
གྲོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་ཐོན་ལས་
བྱུང་བའི་འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་དག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་དབང་ཕྱག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བར་
བསྟན་པ་ལ། དབང་ཕྱག་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དགག། དེ་ཉིད་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་བཤད། དེ་ཉིད་གྲོལ་
ལམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དགག། དེས་ན་བདག་རྟག་པ་ལ་བཅེངས་
ཐར་མི་རུང་ཞིང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་
ག་ཙམ་གྲིས་གྲོལ་བར་ཡང་སྐྱབ་བ་རྟོགས་ལྡན་ཡོངས་སུ་མགྱ་བྱེད་མིན་པར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། རྣམས་ནི་ལུང་གཞན་
ཡང་མཆོན་པའོ། །རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་
སྐྱགས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་ལོ་
ཞེ་ན། ས་བོན་སོགས་གྲིས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོ་ག་ནི་མཐོང་བས་
དབང་ཕྱག་གི་དབང་བསྐྱར་གྲིས་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྤིད་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་རུས་
པ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱས་པ་དང་
མེས་བསྐྱེགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ས་
བོན་གྱི་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱིར་དོ། །

ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྐྱིན་སྐྱེག་གིས་སྐྱེག་པ་བཙམ་པར་བྱས་
པའང་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིན་སྐྱེག་མ་བྱས་གོང་སྐྱེས་བུ་སྤང་ཁར་སྐྱེ་བ་
བྱིས་ཡང་བར་སོང་བས་སོ་ཞེ་ན། ལུས་སྤང་ཁར་སྐྱར་སྐྱེ་བ་དག་བྱིས་ཡང་

ཕྱིར་སྒྲིག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། མེས་གདུངས་ཆེས་པས་ལུས་ཀྱི་
འདི་ཡི་ལྷུང་ཉིད་སྒར་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་
པ་སྤང་ཁར་ལྷུང་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ལྷག་
བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཇོན་པ་ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་པོ་ལ་
ཆགས་པའི་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པའི་དབང་དག་གིས་
དམན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཉིན་པོས་
བཅད་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྤེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་པན་འདོགས་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤེད་པར་སྐྱེ་བ་རྒྱ་ཆོགས་དེ་ཅམ་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱང་རྒྱར་མི་
དགོས་སམ་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། ། དེས་ན་དབང་ལྷག་གི་དབང་གི་ཆོག་ཅམ་སྤེད་
ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་ཅམ་གྱིས་སྤེད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་
དག་གང་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་དགག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་བྱེད་པ་
དབང་སོགས་ཡིན་ལ། དབང་སོགས་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་དབང་བསྐྱར་
གྱིས་བཞིག་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་བ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར་
 བྱེད་པ་དབང་སོགས་སྐྱེད་པ་ལོག་སྐྱེད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ཡི་ནི་རྒྱས་པ་མཐོང་གི་གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་
 བྱེད་གྱིས་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལོག་སྐྱེད་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སེམས་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་
 དག་རྒྱ་ཅིས་མངལ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། གདོན་མི་བ་བར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལོག་སྐྱེད་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྤྲིད་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་
 པ་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡང་སྤྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།
 དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་
 མ་ཐག་རང་རྒྱད་གྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་ཡུལ་འཛིན་པ་
 དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་
 དུ་གཡེང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཡེང་བ་དེ་འགོག་པའི་བྱ་
 བ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྒྱས་པ་
 དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་
 ཞེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། སེམས་
 པའི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མདོན་སུམ་གྱིས་བསལ་
 ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཅི་སྟེ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཞི་བའི་རིང་ལ་སྒོ་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ་

དག་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཞི་བ་དེའི་ཆེ་སྒོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེན་ཆད་
 བས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྒྲོར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཆད་བའི་སྤྱིར། དེ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྒྲོར་བའི་
 རྒྱས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གསོན་པ་ཉིད་
 བཤང་དེའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །

དེས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འགྲིབ་པ་དང་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་སྤྱིར།

བཞི་བ་དེས་ན་བདག་རྟག་པ་ལ་བཅེངས་ཐར་མི་རུང་ཞིང་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་བདག་མེད་སྤྱི་བ་
 ལ་ཡང་ཐར་པ་རི་ལྟར་རང་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འཐད་ཀྱི། བདག་རྟག་པར་སྤྱི་
 བ་ལ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བཅེངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་
 རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།
 འབྲས་བུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་
 བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བའི་བདག་

ཉིད་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེས་འགའ་བྱེད་རེས་འགའ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་མི་
 སྲིད་པའི་སྲིད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། བདག་
 ཏྱག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིལ་སྤྱོད་བ་པོ་གཉི་ག་ཡིན་པའི་
 སྲིད། ལས་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་བདག་ཏྱག་པ་དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་བདག་ཏྱག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིལ་བའ་པོ་ཡིན་པ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཏྱག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ནི་གྲུབ་པ་མིན་
 པར་ཐལ། ཏྱག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། བདག་
 ཏྱག་པ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱིས་ལས་
 བསགས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སུ་ཐལ་བ་གཞོད་
 བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྱག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའི་ཡང་བྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད།

འོ་ན་ངི་ལྟར་བྱ་བ་ཞེ་ན། དེས་ན་སྤྱོད་བ་ལས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་ཅམ་
 ཞིག་ཡིན་གྱི། ཏྱག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤྱོད་ཞིང་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་དང་ལྟ་
 དབང་སྒོ་སོགས་གྱིས་འཆད་དོ། །སྤྱོད་བ་པོ་དང་བྱ་བ་པོ་སོགས་དོན་
 གཞན་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཚུད་པ་ལ། སྤྱོད་བ་ལས་བྱ་བ་འབྱུང་གི་བདག་ཏྱག་པས་སྤྱོད་ཞིང་བྱ་བ་
 པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་གང་དུའང་སྤྱིན་པར་མ་མཐོང་དོ། །

དེས་ན་ཁོ་པོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཁོ་པོ་ཅག་སྐྱེས་བུ་མི་ཏྱག་པར་

འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དྲན་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་མིན་
ཏེ། ང་མིན་པ་འགའི་ཡང་སྤྱོད་ཞིང་དྲན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་ང་
མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ང་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ལས་གསོག་
པའི་དུས་ཀྱི་ང་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ང་ཡིན་པས། ངས་ལས་བསགས་ཤིང་ངས་
རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་བར་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་དྲན་པའི་
དུས་ཀྱི་ང་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ང་ཡིན་ལ། དྲན་པའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་སྤྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་
ང་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ང་ཡིན་པས་ངས་སྤྱོད་བ་ལས་ངས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ང་རྟག་པ་མིན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་
སོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཚུལ་འདི་ལ་སྟོ་ཁ་སྤྱོད་ཀྱིས་ན་ལས་
འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་འོན་ཀྱང་རགས་
རྒྱན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྤོངས་པ་སྟོ་གྲོས་བ་ལང་གན་
པོའི་སྤྱོད་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་དག་གི་ཡུལ་མིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉིད་ཐར་པའི་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་
བཟུང་བར་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་བདེ་དང་ང་དང་ངའི་
ཞེས་སོགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་དབང་གི་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྤྱོར་ལ། བདེན་
བཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྟོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དོན།
བདེན་བཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་

བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས་སྲིད་པ་རྗེས་འབྲས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ལུས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་
མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་གཅིག་སྲིད་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་གསུམ་ཀ་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་འབྱུང་བ་
སྲིད་པ་མིན་ཏེ། ས་བོན་མེད་པར་སྐྱ་གྲུ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་ལུས་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་གདུང་བ་ཚྱུང་བ་ཅན་གྲོལ་
ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚྱུང་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཅེར་བྱ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་དང་ལུས་ཟད་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། སྲིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་པར་སྤྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་ལུས་འབའ་ཞིག་གི་གཉིན་པོ་བརྟེན་པའང་
གྲོལ་ལམ་དུ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་མ་སྐྱེས་པར་ལས་དང་ལུས་དག་སྤོང་
རུས་པ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ལས་ལུས་རྒྱུང་
བ་སྤོང་བའི་གཉིན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་མ་སྐྱེས་པར་དེ་
གཉིས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སྲིད་པ་ཡོད་
ན་སྐྱར་ཡང་ལས་དང་། དེ་ལས་ལུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚྱུང་བ་སྤོང་བ་ལ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཆ་མཉམ་
དུ་བསྐྱེན་དགོས་པ་དགག་པ་དང་། ལས་སྲིད་སྤོང་དགོས་མི་དགོས་མཚུངས་
པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཉི་ག་སོ་སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་
རིགས་ཏེ། གཉི་ག་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་ཟད་པའི་གཉིན་

པོར་གདུང་བ་ཚུམ་པའི་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་དུབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་མ་སྤངས་པར་སྤོང་མི་རུས། མེད་པ་སྤངས་ན་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྤོང་པ་འབྲིན་མི་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་སྤངས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 སྤོང་རུས་ལ། ལས་ལ་ཚུལ་དེ་མེད་དེ། སྤྱིས་བྱ་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཙན་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ན་ལས་རྣམས་རུས་
 པ་ཐ་དད་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་རུས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ལས་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རེ་རེ་
 ལོགས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་ནའང། དེ་འབྲའི་གཉེན་པོ་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་
 བ་གཞུང་འདི། གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་སྤྱིར་དང། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་
 དུ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ། །

དེས་ན་སྤྱི་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ལས་
 གཅིག་སྤངས་ན་ཀུན་སྤོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད་དེ། །ལས་ཀྱི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར།
 འབྲས་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདིས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་སྒྲ་ཆོགས་ལས་རྒྱ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་སྤོན་དུ་སོང་བ་དཔོག་རུས་པར་
 གསུངས་པས། ལས་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་དང། ལས་མི་
 དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་སྟོབས་
 །ལུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་དེས་

ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
 ཅུང་ཟད་ཅུང་བར་འགྱུར་བ་སྤིང་གི་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་སྣ་ཚོ་གས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

དེའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡིས་ལས་སྣ་
 ཚོ་གས་པའི་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་རྒྱས་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་
 བུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་གཅིག་སྤོང་བས་ཟད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལུས་
 ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བློམས་སོགས་ལ་
 འདོད་དམ། ལུས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་
 བྱའི་དགོ་བས་ལས་སྣ་ཚོ་གས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱས་
 པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལུས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་གདུང་བའི་ཆ་
 འགས་སྤོང་བ་སྟེ་གདུང་བ་གཅིག་གིས་འཛོམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་བ་སྦྱ་འཐོག་པའི་གདུང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛོམས་པས་སྐྱེ་འབལ་
 བ་དང་མེ་ལྔ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་མི་བཟད་པ་དུ་མ་ཚོ་མ་པ་
 འགལ་ལོ། འམ་ཞེས་པ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་གངས་སྟོན་པ་སྟེ། ཡང་ན་ཚུལ་བློམས་
 ལ་སོགས་པ་དེས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་བཅོམ་ནས་
 གཅིག་ཏུ་བྱེད་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་འཛོམས་པར་བྱེད་རྒྱས་
 དགོས་ཏེ། མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱས་པ་འཛོམས་རྒྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བའི་
 རྒྱས་པ་གཅིག་འཛོམས་མི་རྒྱས་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལུས་གདུངས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཡང་ལས་ཀྱི་རུས་པ་ཀུན་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བས་གདུང་
 བ་ཚུམ་པ་གང་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་འདི་ཅུང་ཟད་
 འཆད་དཀའ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བཤའ་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡི་
 གའི་བྱེད་པ་མང་པོས་ལུས་གདུངས་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་གཅེར་བྱ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལྟར་གྱུར་ལ། ཁོ་བོས་དབྱིས་བྱིན་པར་བཤའ་པ་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་པ་ལྟར། ལས་སྒྲུབ་ཆོགས་པའི་རུས་པ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་
 དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་སྐྱེ་འབལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་
 སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོན་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་ནི་ལས་ངན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་འདིས་ལས་སྒྲུབ་ཆོགས་ཀྱི་རུས་པ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་
 སྐྱེ་འགྱུར་བ་མིན་ལོ། །འོན་ཁྱོད་རང་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་རུས་པ་
 བཙུམ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་
 སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་སྒྲིན་ཆགས་
 སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཞེས་རབ་དེ་ཉེས་པ་དེས་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྲིན་
 འབྱིན་པའི་རུས་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་
 གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་རུང་དུ་འདོད་པའི་ཉེས་པ་རྒྱན་བཙད་པའི་སྒྲོན་ས་
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་བཙུམ་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་

ནམ་སྒྲིན་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉེན་
 བོས་འཛོམས་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་དཔུས་
 ལོང་དང་འབྲེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་ཉམས་པར་འགྱུར་
 ཉེ་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་དཔུས་ལོང་མིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 མིན་ནོ། །

ཡང་ན་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་ནམ་སྒྲིན་
 འབྲིན་པའི་རྒྱས་པ་གཉེན་པོས་འཛོམས་པ་ཡིན་ཉེ། མ་འོངས་པ་ན་ཉེས་པ་
 ཆགས་སོགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྟན་ལ། རྒྱུ་
 བ་ཐ་མས་བྱས་ཟིན་པའི་ལས་དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མིན་
 ཞེས་བསྟན་ནོ། ཡང་ན་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་སྤྲར་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་
 རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་
 ཟིན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་མིན་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེས་མ་འོངས་པ་ན་ལས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཉེན་པོས་
 བཅོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་གསོག་
 མི་རུང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བསྟན་ནས་ཐ་མས་ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པ་
 གཉེན་པོས་ཉམས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ཁྱིམ་བྱེད་པལ་ཆེ་བ་
 ཞིག་གིས་འདིར་ཡང་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉོན་

མོངས་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དོན་
 མིན་ལ། གཞུང་འདི་དང་མདོན་པ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་བྱར་འགྱུར་བ་ག་ལ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མ་
 མིན། མིན་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་འགལ། ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་
 བ་སྤངས་བྱར་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཐམས་ཅད་དང་འགལ། གཞན་ཡང་ཉེས་
 པ་མང་དུ་ཡོད་མོད། འདི་དག་གིས་དགག་སྒྲིབ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་
 པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་སྐད་སྤང་དགོས་མི་དགོས་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།
 སྐད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྐད་པ་འབྱུང་བས་གཉི་
 ག་མཚུངས་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། སྐད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་
 ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལས་གསོག་པར་
 བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བསྐྱོག་པ་སྐད་པ་མེད་པ་དག་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། དག་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སྤང་ཡང་དོན་གཉིར་
 གྱི་སྐད་པ་འབྱུང་བ་ལས་གསོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོག་པའི་རྣམ་ཏྲོག་མེད་
 པར་ནི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་འདོད་པའི་སྐད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོབ་པ་ཇི་
 སྐད་བཤད་པ་དེ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པར་བྱུང་སྟེ།
 བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་པ་བརྟན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་
དག་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་རྟོགས་པ་དེ་དག་སྒྲར་སྟོག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་
ཁྱད་པར་མཁྱེན་པར་གྲུབ་སྟེ། མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ལུགས་སྟོག་གི་སྐབས་འདིར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་
དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྟོབ་པ་ལས་
མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་།
འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དག་གི་རྟོགས་ལས་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་
ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྟོར་
ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་
གསུམ་ལྟན་མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་ལས་བཙེ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་དུ་དེ་ལྟར་ལམ་
གོམས་པར་མཛད་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ལམ་ཡུན་རིང་
དུ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོལ་
བར་བཞེད་པའི་བཙེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

།བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཁྱེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྲུབ་
པ་མིན་ནམ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་
འགྲུབ་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྩེ་
གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
ངོར་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྩེ་མེད་པ་ནི་མཁྱེན་
པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིས་ནི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་པོར་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། གཞན་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱུགས་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར། བར་དུ་སྙིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན། གཞན་དོན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་དག་
དུ་ཆོགས་གསོག་པའི་སྐྱོ་བ་དང་བྲལ་བར་ཉམས་ལེན་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་
མི་འབྱུང་། མཐར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
མཐར་ཕྱིན་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྩ་བར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་གྲུབ་ཚུལ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་
ཆོས་ཙན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
ན། བཙེ་བ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་
གསུང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ལས་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་

པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བར་མཛད་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་དེ་གསུང་བའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་
སྒྲོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དེས་ནའོ།
ལུགས་ལས་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལམ་གང་ནས་དེ་ལྟར་
བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལ་ཆད་མར་འབྲུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཆད་མར་འབྲུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པ་ནི། ཆད་མ་མངོན། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་
པོར་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་
གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ནི་ཆད་མ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་
པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གནས་ལ་འབེབས་པའི་
ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆན་མའི་མཆན་ཉིད་སོགས་ཇི་ལྟར་

གསུངས་ཤེས། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཆད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམས་པར་
བརྟགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
པའི་ཚུལ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྐྱེས་མད་དུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱེད་བཅད་
བརྒྱུ་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་
བར་བྱ་ཡི་གུས་སྤྱིར་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་
བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་སྐྱེས་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་པའི་
ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། མ་འབྲལ་བར་བརྗོད་ལ། སྟོན་པོའི་སྐྱེས་དུ་ནི་
མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོད་ནོ་འཇིག་པ་སྤངས་པའི་
བྱིར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཆད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆད་མར་སྟོན་
མི་བཞེད་ན་འགོག་པར་རིགས་པ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་མ་
བསྟོག་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཅུང་བད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
འགགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྣམས་པ་དུ་མར་ནི་རྗེས་དཔག་
འདི་ཡི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའང་ཆེས་མང་དུ་གསུངས་

པ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་རོ། །

སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཇེས་སུ་དཔག་པ་
བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ནི་ཇེས་དཔག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་
སྒྲིབ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་མདོ་དེས་གསལ་བར་བཤད་དེ།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
ལ་བྱབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་གསུམ་ལས། ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
བསྟན་ལ། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་ཏེ། ཚུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཚུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྡན་གྱི། རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་འབྲས་བྱའི་རྟགས་བཤད་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་
བཤད་པ་ཉིད་དེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྒོང་དག་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་
མ་འཇིན་ཅིག །དེ་ལྟ་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། བསྐྱལ་
བའི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྐྱངས་ཏེ། མི་སྒྲིབ་བ་མ་
དམིགས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ངའམ་ང་དང་འབྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་
འདིས་ནི། ཡོད་ན་སྒྲིབ་དུ་རུང་བའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པའི་མ་དམིགས་པས་
མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་མཆོན་པའི་དཔེ་

ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ནི་ཀུན་
རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་
གསུངས་པ་ཤས་ཆར་མཐོང་སྟེ། དེ་བས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གཙོ་བོར་བསྟན་
པ་ཉིད་གཟུང་ལ། ཆོས་ཉིད་རྟག་གའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རིགས་
པས་དོན་གང་ཡང་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྐྱེ་བ་དུ་མར་དབང་པོ་
རྟུལ་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེས་ཆེར་བརྟས་པར་བྱས་པས་ཆོག་ཅམ་ལ་
འཆེལ་བའི་གཏམ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་རི་བོའི་ཕུག་གི་བྲག་
ཆའི་སྒྲ་ཅམ་གྱིས་སྟོགས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་དགའ་བའི་མཆོད་ཡོན་སྟེར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །

མཇུག་བྱང་།

སྒོ་གྲོས་སོ་ལྷན་སྐབས་གསུམ་སྤང་བའི་ཁ། །
ལེགས་བཤད་ལི་ཤིའི་ཡལ་འདབ་ལ་བོས་པའི། །
བསྐྱེགས་པའི་དྲི་བཟང་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ། །
བསེལ་བ་སྟེར་བ་མ་ལ་ཡང་རྒྱང་བཞིན། །
རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆར་བཤད་པ་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་
གཉིས་པའོ། །